

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
53. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE, održane 10.03.2005.
godine, s početkom rada u 10,10 sati

**PREDSJEDA VAJUĆI
ŠEFIK DŽAFEROVIĆ**

... gospodo, uvaženi poslanici, cijenjeni gosti, otvaram 53. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Uvaženi poslanici, dame i gospodo, sve vas pozdravljam. Prema izvještaju Stručne službe, trenutno imamo 26 poslanika u sali. Treba imati u vidu da zasjedaju i određene komisije, kao što je Komisija za ljudska prava, zajedno sa pojedinim članovima Ustavno-pravne komisije. Oni su ovdje u sali, u zgradu Parlamenta i svakao će nam se pridružiti radu. Mi imamo kvorum za valjan rad i valjano odlučivanje.

Za danas su najavili odsustvo: gospodin Mehmed Suljkanović i gospođa Nadžida Mlačo. Ja nemam najava, vezano za druge poslanike. Očekujem da se pridruže sjednici 53. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Vjerovatno su neki navikli da počinjemo sa kašnjenjem od 15 i više minuta. Moramo se učiti da počnemo raditi u vrijeme kada zakažemo sjednicu.

Uvažene koleginice i kolege, u vezi sa prijedlogom dnevnog reda, kojeg ste dobili u pozivu za današnju sjednicu, želim vas informirati da je skinut Prijedlog zakona o zaduženju, dugu i garancijama BiH, iz razloga što nadležna Komisija za finansije i budžet zatražila produženje rokla za razmatranje ovog prijedloga u komisijskoj fazi, pošto je, kako su nas obavijestili neposredno pred sjednicu Komisije stiglo više amandmana, pa je potrebno predlagajuću zakona omogućiti da o uloženim amandmanima dostavi mišljenje.

Mi smo jutros imali sjednicu Kolegija i sjednicu Kolegija u proširenom sastavu, na kojoj smo, kako nam je običaj, analizirali prijedlog dnevnog reda i na Proširenom kolegiju je, praktično skinuta samo ova tačka o kojoj sam govorio iz razloga iz kojih sam govorio, tako da je dnevni red, praktično ostao isti osim ove u pozivu na 6. mjestu opisane tačke dnevnog reda, koja se odnosi na Prijedlog zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine.

Poštovane koleginice i kolege, otvaram raspravu o dnevnom redu. Izvolite. Gospodin Zlatko Lagumđija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, cijenjene kolegice i kolege,

Vezano za dnevni red, želim prvo da konstatujem da pod tačkom 9. Informacija Vijeća ministara o realizaciji zaključka Doma o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, koje je trebalo pripremiti do 31.1.2005. godine, mada nismo usvojili zapisnik koji ćemo usvojiti, nadam se vrlo brzo. U zapisniku koji smo dobili, da vas podsjetim, stoji zaključak prvi, da se pripremi izmjena i dopuna Zakona o trošarinama Bosne i Hercegovine, bit će tačka dnevnog reda na sljedećoj sjednici Zastupničkog doma.

Mi smo već imali neke aktivnosti na tu temu, pa je bilo za očekivati da ne samo bude informacija ova na dnevnom redu, nego i rasprava cjelovita o izmjenama i dopunama Zakona o trošarinama, u skladu sa zaključkom Parlamenta.

Drugi zaključak prošli put je bio. Da se od Vijeća ministara traži da se dostavi pisana informacija, u svezi priprema Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trošarinama, da se ovo pitanje smatra urgentnim za rješavanje. Mi do danas nismo dobili u pismenoj formi materijal povodom ove tačke dnevnog reda.

Ja bih želio, prije nego što predemo na dnevni red, da eventualno razjasnimo, dakle, hoćemo li mi raspravljati o ovoj tačci dnevnog reda, s obzirom da nemamo pisani materijal, a kad to razjasnite kolega Džafroviću, ja bih vas zamolio, ostavljam vama na volju, ako ćemo imati ovu tačku dnevnog reda, onda se pod ovom tačkom dnevnog reda, ja nemam ništa protiv, da nas Vijeće ministara informiše i o odluci koju su donijeli preključer, o suspenziji Međudržavnog ugovora o slobodnoj trgovini.

Dakle, ja mislim da danas Parlament treba na dnevnom redu da bude informisan o jednoj takoj krupnoj, političkoj i međunarodno-pravnoj političkoj i međunarodno-pravnoj i ekonomskoj odluci, koja zadire u puno toga što danas ne bi smjeli preskočiti. I, ja bih vas zato zamolio gospodine Predsjedavajući, mislim da je bolje da imamo informaciju Vijeća ministara na dnevnom redu, ka o posebnu tačku poslije ove, ili u okviru ove, dakle, tačka dnevnog reda inforamcija Vijeća ministara o privremenom suspendovanju Odluke o slobodnoj trgovini. Ostavljam vam, dakle, za volju, ako postoji konsenzus, poenta je da, ipak, dobijemo danas informaciju, o tome bojim se da se radi o kapitalnim političkim odlukama koje nas ne mogu daleko odvesti. To je jedna stvar.

Drugo gospodine predsjedavajući, nama je svima poznato da je u toku intenzivna rasprava u međunarodnim krugovima, o imenovanju novog visokog predstavnika. Hvala Bogu, ovaj odlazi kao što će svaki otići, ali ovom se približava njegov odlazak.

Koliko je meni poznato, u zvaničnim institucijama se ne vode nikakve rasprave o tome kad će ovaj otići i ko će doći i odakle je taj novi i kako se zove, šta će da radi itd. Drugim riječima, paralelno sa imenovanjem novog visokog predstavnika, nama je dobro poznato da se vode velike rapsrave o tome da li će se mijenjati mandat, status, ovlasti i sl. visokog predstavnika. To se, nažalost, vodi mimo instituciju Bosne i Hercegovine. Ja bih

vas zato zamolio, ne znam kako da na drugi način uradimo, mi smo u Klubu poslanika SDP pripremili za Parlament rezoluciju, odnos institucija BiH prema datumu imenovanja novog visokog predstavnika međunarodne zajednice. Mi smo to dali na protokol. Ja ću vam dati, rezolucija je vrlo kratka. Ja bih molio da se ona danas stavi na dnevni red. Nemam ništa protiv kad se stavi na dnevni red da zaključimo ono što je uobičajeno što se zaključuje, ali kad dođemo do toga, dobro bi bilo da ova rezolucija ne doživi sudbinu drugih rezolucija, da o njoj raspravimo kad nam novi visoki predstavnik dođe. Ukoliko sad o tome nešto kažemo, imamo šanse da utičemo na to. Pojednostavljeni rečeno, vidjet ćete i volio bih da se dostavi poslanicima, ukoliko se usvoji dnevni red, rezolucija ide ka tome da se Predsjedništvo, Vijeće ministara i ovaj parlament uključe u imenovanje novog visokog predstavnika i da se uključe u rasprave koje se vode o tome da li treba i na koji način da se promijeni mandat, odnosno ovlasti visokog predstavnika, a ovo sve govorim gospodine predsjedavajući u funkciji jačanja bosanskohercegovačke državnosti u kontekstu evropskih integracija i u kontekstu partnerskog odnosa, za koji nam se tvrdi da postoji. Ja ću vam dostaviti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Jeste li vi zvršili?

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja sam završio, ne daj bože da sam završio.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

To je bio kraj vaših napora, sve ostalo će biti napor službi, Sekretarijata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine koje dođu do vas, da uzmu od vas taj, tu dokumentaciju koju ste namjeravali predati ovdje za sto, gdje sjedi Kolegij i mi ćemo dalje sa tim raditi onako kako nam nalaže Poslovnik. Ko dalje želi da govorи o dnevnom redu? Ako se niko više ne javlja za riječ, ja zaključujem raspravu o dnevnom redu. Sada stvari stoje ovako.

Kada je u pitanju tačka 9. dnevog reda današnje sjednice, odnosno to je sada tačka 8. U pozivu je to bila tačka 9. Sve je to opravdano. Mi smo zaključili raspravu o dnevnom redu.

Ovako, gospodine Joviću, ja sam nekoliko puta pitao, ali, evo ponovo otvaram raspravu o dnevnom redu. Izvolite gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ

Ja mogu odustati od ovog, ali mislim da se tiče svih nas. Pa, ako dozvoljavate.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo izvolite, ja sam otvorio ponovo raspravu.

IVO MIRO JOVIĆ

Poštovani predsjedatelju, uvažene kolege zastupnici, za nedavnog nastupa na Federalnoj televiziji, jednoj emisiji, od glavnog upravitelja ili predsjednika Upravnog odbora Federalne televizije, javno je pozvano da se dođe pred zgradu i linčuju ljudi iz našeg parlamenta. Ja predlažem da danas Parlament doneše zaključak o osudi i Fedealne televizije i takog nastupa njenog, odnsono predsjednika Upravnog odbora Federalne televizije. Veliki broj vas ovdje je informiran o tom,a ako nije, ja mogu to i obrazložiti i šire, ali smao u kratko, tema je bila, trebala biti tema o zakonu o pravima i obvezama zastupnika. Najmanje se u toj emisiji govorilo o tome, nego je bila diktirana i pripremljena emisija od Uprave Federalne televizije za osudu rada zastupnika i bacanjem ljage na njihov rad i njihov život. Ja to osobno sam tako doživio i predložio bih zaključak da danas takav rad ljudi u Federalnoj televiziji, poglavito njenog urednika te emisije, jer je, tim prije što je ta emisija snimljena, moglo se izbaciti iz tog dijela poziv da građani dođu sa bejzbol palicama i istuku zastupnike pred Parlamentom, a ja ne znam da li negdje još postoji, znam da u preprošlom stoljeću, bila je ... kako se postupak izbacivanja parlamentaraca kroz prozore nazivao, netko se vraća ponovo na te staze, u vrijeme kada Evropa nije ličila današnjem, ovom današnjem, a uzgred, čini mi se da sve i uporno te snage govore kako su one za Evropu, a dolazile bi palicama legalno izabrane ljudi tući.

Iz tih razloga, u cilju zaštite digniteta ovog doma, predlažem jednu rečenicu, zaključak, da osudimo takav rad uređivačke politike Federalne televizije i osobe koja se zove predsjednik Upravnog odbora Federalne televizije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govorи o dnevnom redu? Gospodin Gligorić se javio za riječ, pa ćeće dobiti i vi riječ gospodine Lagumđžija.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, dame i gospodo,
Pa i ja sam se javio, prije svega da zamolim kolegu Jovića da ovaj prijedlog ne uvrstimo u dnevni red. Mislim da postoji drugi način i ako se može sa nekom pojedinačnom izjavom bilo koga u BiH, na drugi način rješavati taj spor, a ne da uvlačimo Parlament u to i otvaramo mi polemiku o ljudima iz medija ili na drugi način stvaramo jednu nepotrebnu situaciju, jer bojim se da to može da preraste i dobije neku drugu konotaciju, koja ne bi bila dobra za ovaj parlament.

Ja mogu da razumijem i dijelim mišljenje gospodina Jovića, u smislu da neke stvari su ne primjerene itd. ali podizati to na nivo Parlamenta, to daje sasvim jedan drugi ton, daje ozbiljnost svemu tome i daje u stvri povoda i drugim možda i ne dobronamjernim da ... da stavimo ovaj parlament da bude u fokusu takvih polemika unutar javnosti i, zato bih zamolio da povuče taj prijedlog ili ako on ne želi da povuče, zamolio bih, naravno poslanike da to ne podržimo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvalujem gospodin Zlatko Lagumđija, izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Zahvalujem se gospodine predsjedavajući,

Mene čuti ovakav jedan istup gospodina Jovića, jer smatram da je ovo jedan potpuno ne primjeren način uvlačenja Parlamenta u dijalog u emisiju u kojoj je učestvovao gospodin Jović vlastitom voljom, sa čovjekom kojim je učestvovao.

Ukoliko ostanete bez argumenata u javnoj debati sa nekim u očima javnosti, onda nemate potrebe da kad izgubite u toj javnoj debati, jer ... ne odbranjuje stavove, da pozivate čitav Parlament da vam bude advokat.

Ovo što je gospodin Jović iznio je, to je potpuno neargumentovano i uopšte nema elemenata s kojeg bi mi mogli ovako nešto zaključiti. Ja moram reći da bi ovo bilo direktno kršenje elementarnih principa, na kojima Javni servis postoji, to je jedno.

I drugo, predlažem, ukoliko se ide sa ovakvim zaključkom da se kao naš odgovor na tu debatu, Parlament da doneše zaključak da se izbaci iz procedure Zakon o privilegijama poslanika, jer neposredni povod za to

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zamolio bih poslanike da ne vode dijalog međusobno dok traju diskusije. Ja vas molim, dobit ćete svi riječ molim vas. Nastavite gospodine Lagumđija.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Zahvalujem se gospodine predsjedavajući, zahvalujem se i gospodinu Zoriću što je iskazao na odgovarajući način šta misli o ovome šta ja govorim.

Ja moram reći, čini mi se da smo kolega Novaković i ja smo bili u jednoj sličnoj debati na televiziji. Povod je bio isto, ako se ne varam gospodine Novakoviću, ovaj zakon o privilegijama poslanika i ja sam tada rekao da, što se mene tiče, ukoliko se takav zakon usvoji, dakle, ja sam lično rekao uživo, pa se nije moglo isjeći, a da se moglo isjeći, ja bih zamolio da se ne isječe. Rekao sam da, ukoliko se usvoji zakon o privilegijama poslanika, koji poslanicima daju penzije mjesecne veće nego što je godišnja penzija prosječnog poslanika, ja sam sad rekao prvi put javno, da bi to bio povod i da će ja učestvovati sa drugim ljudima u pozivanju naroda pred Parlament da ako treba da izbaci iz Parlamenta one koji donose takav zakon.

Dakle, možete da znate, da ja zaista mislim, ukoliko Parlament usvoji jedan takav sramni zakon, da onda ljudi treba da dođu pred Parlament i da nam održe demokratsko predavanje u skladu sa Ustavom ove zemlje, mirno, demokratski i ponavljam bez bezbol palica. Dakle, ja se ogradijem od bezbol palica iz jednog jednostavnog razloga, što je ...

Intervencija je po prijedlogu tačke dnevnog reda da se napadne učesnik u debati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, neću dozvoliti da se na ovakav način radi u Parlamentu. Molim vas lijepo. Zahvaljujem gospodine Lagumđija. Imamo nekoliko replika. Gospodin Ivo Miro Jović, nakon toga gospodin Miloš Jovanović, nakon toga Vinko Zorić.

IVO MIRO JOVIĆ

Gospodine predsjedatelju, ja se vama čudim da niste prekinuli uvaženog zastupnika, jer ponovo i ovdje iznosi laži. Iz tih razloga, ja mislim da ste trebali prekinuti ovakav sraman nastup jednog zastupnika, koji govori o izbacivanju zastupnika. Gospodine znate li višta ste rekli? Legalno izabrane ljudi da dode ovdje masa da izbace koje ćeće vi predvoditi, a vi zastupnik u ovom parlamentu. To je poniženje ove zemlje i ovog parlamenta koji ne može dalje da ide. To je jedno.

Ja ni jednu riječ nisam rekao poradi čega je bila ta emisija, kao što ste vi ovdje danas iznijeli niz neobjektivnih i sad znam odakle potiču sve te laži koje se govore prema zastupnicima i one laži koje je OHR iznio, zna se odakle je kuhinja i ono što je televizija htjela. Ni riječi jedne o zakonu nisam rekao. I, još nešto, divim se sebi koliko sam super i onog vašeg pulena izmasakrirao intelektualno na televiziji. Vaš pulen je ostao sramotan do kraja života, jer nije intelektualac, a isto vam želim reći to. Ja osuđujem vršenje zločastih radnji, jer imamo ljudi na sudu u ovoj zemlji, koji su podrivali BiH, tako im u optužništvo stoji, a nije bilo tko bio u emisiji, predsjednik Upravnog odbora televizije. Ja ne znam otkud on u toj emisiji. Vidim sad odakle je poslat. Nisam ni to pitanje postavio i ne briga me, ima pravo svako na televiziji. Samo je to njegova privatna televizija, on svako drugi dan je na toj televiziji i neka je, zato mu ljudi dobro plaćaju pa je 30 milijuna u gubitku, dok RS televizija posluje pozitivno. To je nalaz revizione kuće. Nisam govorio o njegovoj plaći, koju je on nama pripisivao. On ima četiri puta veću plaću od mene, ali nije to predmet danas govora i ja uopće nisam o tome htio da govorim. On ima četiri puta veću plaću nego mi i on govori o zaštiti socijalnih slojeva. Ništa o tome nisam progovorio. Osoba javno snimljena je emisija, drugo je to da je to bilo izravno u programu, ali on je došao sa namjerom da pozove gradane BiH, na fizički način bezbol palicama da istuče legalno izabrane ljudi. To je rušenje Sustava. Iz tih razloga sam pozvao jednom rečenicom da osudimo takav nastup i ništa drugo. A, o sadržaju zakona ja bih mogao sa gospodinom o lažima koje se proturaju sat vremena ... kompletan laž.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, ja neću dozvoliti da pod firmom prijedloga uvrštavanja nečega u dnevni red, obavljamo zapravo dnevni red. Ovo se stalno dešava u Parlamentu. Zahtijevat ću, ako ovo dode na dnevni red, onda ćemo o tome raspravljati na način na koji se počelo raspravljati ovdje.

Imate samo mogućnost za kratke intervencije, za kratke, kako se zove replike i da, za netačne navode, jeste, a neću dozvoliti raspravu o suštini kao da je uvrštena tačka dnevnog reda. Da znate.

Sačekajte gospodine Lagumdžija dobićete riječ. Dobićete riječ. Vidio sam vas, odlično. Pa nemate potrebe držati ruku dignutu. Odlično, ako volite izvolite dokle god hoćete tako držite ruku.

Gospodin Momčilo Novaković. Dobićete riječ. Molim vas, molim vas. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, ja sam upravo mislio da predsjedavajućem uložim ukor zato što je dozvolio otvaranje rasprave po nečemu što se nije našlo na dnevnom redu.

Dakle, rasprava i gospodina Gligorića i gospodina Lagumdžije je neprimjerena jer nismo stavili ovu tačku na dnevni red, a ako je stavimo onda naravno stoji takva mogućnost da se raspravlja. O diskusiji gospodina Lagumdžije zaista neću govoriti, jer ona nije vrijedna pomena. Znači čak nije ni vrijedno da se sluša ovdje. Čovjek mora saslušati kada sjedi ovdje.

Dakle nemam namjeru ni da repliciram ničemu tamo, jedino se iskreno nadam da će gospodin Lagumdžija javnosti izložiti svoju poresku prijavu, odnosno o prihodima za prošlu godinu. Ja vjerujem, pošto ćemo moja biti javno da će i njegova.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Dakle gospodine Novakoviću ja cijelo vrijeme jedini zapravo ovdje i kada bi bilo onako kako ja želim, onda sigurno ovakvih rasprava ne bi bilo. Ovo je redovna praksa i ja moram vam kazati da ne prihvatom vaš ukor kojeg ste uputili meni na način vođenja sjednice, jer se cijelo vrijeme trudim, ali ne mogu.

Prvo materija je poslovnički neuređena. Kada počnem da skraćujem diskusije onda se preglasavamo, proglašavam da sam ovakav ili onakav, da se kvalificiram na neprimjeren način i jednostavno ja pozivam vas, vi ste Parlament zajedno samnom, ja sam 1 kroz 42 ovoga parlamenta, da se ponašamo na ovakav način. A rekao sam da je jedino normalno i poslovnički da se ponašamo tako što ćemo kada se iznese prijedlog dnevnog reda, poslanik ima pravo da kaže da li se slaže ili se ne slaže sa prijedlogom dnevnog reda, ali vrlo kratko ne ulazeći u suštinu stvari. To je jednostavno rastegljiva kategorija. Ona podliježe tumačenju i svi mi trebamo da je tumačimo tako da to treba da bude zaista vrlo, vrlo kratko bez ulaska u suštinu stvari. A u suštinu stvari ćemo ući onda ukoliko izglasamo da to bude tačka dnevnog reda. I nećemo ulaziti ukoliko ne izglasamo da to bude tačka dnevnog reda.

Gospodin Vinko Zorić. Izvolite. Dobićete odmah poslije gospodina.

VINKO ZORIĆ

Ja sam i ja sam prozvan kad i ti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas gospodine Zoriću.

VINKO ZORIĆ

Dakle, ja sam samo htio ispraviti jedan netočan navod. Gospodin Lagumđija je u nekoliko navrata kazao da bi trebalo povući iz procedure zakon o privilegijima zastupnika, ja nisam dobio materijale za taj zakon i mislim da takav zakon uopće nije u proceduri.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodine Lagumđija izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ovo je bila rasprava o dnevnom redu. Tri čovjeka su me prozvala i hvala vam što ste mi na kraju dali da kumulativno govorim. Narod to zna kao zakon o privilegijama poslanika. Druga je stvar što se on zove drugačije. Moramo ljudima govoriti koji su nas izabrali tako da im bude jasno o čemu mi pričamo.

Što se tiče gospodina Jovića ni jednu laž nisam izrekao u svom obraćanju. Možete uzeti monogram pa vidjeti. Ono što je nevjerojatno da gospodin Jović traži da ga brani Parlament nakon što nam je ovdje rekao da je on tamo izmasakrirao čovjeka. Dakle, super, odlično. Pa valjda ste mislili i vi da vas intelektualno branim, a ne bezbol palicom. Jasno. Dakle pošto ste ga vi masakrirali tražite da vas mi branimo. Dobro.

Ja želim da kažem da sam ponosan na ono što sam rekao i na ono što sam protiv tog zakona i ponavljam ovdje da ne bi bilo manipulacije poslije. Ukoliko se, rekao sam

/diskusija – Jović-Lagumđija/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas gospodine Joviću, molim vas gospodine Joviću, gospodine Lagumđija.

Tačka, molim vas tačka, prijedlog tačke dnevnog reda glasi da se uvrsti zaključak kojim će se osuditi ta emisija ili ne znam ja kako, rečenica.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

A to moramo znati o čemu je bila emisija da bi je osudili

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ako ćemo, znamo o čemu je riječ. Raspravljati ćemo o dnevnom redu gospodine Lagumđžija.

Dajte molim vas pomozite mi da uvedem sjednicu u tok.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

...meni je gospodine Džaferoviću rečeno da lažem, vrlo jasno želim da ponovim

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa odgovorili ste već.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Čekajte malo, da vam ponovim, šta vam je više, da ponovim i rekao sam i ponavljam ukoliko se takav zakon izglosa ja ću pozvati ljude da demokratski dođu pred Parlament i da iskažu svoju volju prema ovom parlamentu. Vi ćete saznati kojem.

Što se tiče poreske prijave, svama sam završio, što se tiče poreske prijave, moja poreska prijava je gospodine Džaferoviću stvarno na web sajtu Izborne komisije, a ja vas pozivam da donesete zaključak da se na web sajtu Parlamenta daju poreske prijave svih zastupnika i da vi službeno tražite od poreskih uprava da se svih zastupnika poreske prijave daju, pa da se vidi ko plaća, ko ne plaća od ovolikih plata porez. Jer ja 9 godina sjedim u ovom parlamentu i nikada za 9 godina nisam bio na plati u ovom parlamentu i vrlo sam spreman da poreske prijave stavim, a također bi vas molio da povom gospodina Novakovića stavite i ako treba zaključak da se onaj zakon o oduzimanju opljačkane imovine stavi na dnevni red ne bi li malo riješili to na jedan pristojniji način.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvalujem. Imamo, za riječ se javio, ja vas molim, ja vas pozivam da zaključimo raspravu o dnevnom redu i da se počnemo izjašnjavati.

Ja vrlo precizno znam šta treba da uradimo sada. Pazite, ja sam jedanputa zaključi raspravu o dnevnom redu.

Izvolite gospodine Potočnik.

MLADEN POTOČNIK

Hvala gospodine predsjedavajući, ja upravo želim da pomognem da izademo iz ovoga, a ne da nastavimo ovo i zato želim da kažem sljedeće. Činjenica da medij, ne samo Federalna televizija, nego i drugi mediji rade na slične načine. To jeste tačno. Ja sam gledao tu emisiju kada je bio gospodin Miro.

Međutim, ja bi predložio i gospodinu Miri da ipak ne dajemo to kao tačku dnevnoga reda iz razloga da pokažemo da ovaj parlament ima nivo i vrijednosti koje nisu dostojne takve politike medija. Hvala lijepa.ž

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno. Zahvaljujem. Gospodin Nikola Špirić je tražio riječ. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i koleginice poslanici, uvaženi gosti, ja ne mislim da treba praviti tenziju oko dnevnog reda da bi čovjek rekao zašto je, da tačka bude ili ne bude, mora da je obrazloži. Inače bi se samo pretvorili u puke glasače i ne bi bilo rasprave. Cilj Parlamenta jeste da raspravlja i da na kraju dođemo do usaglašenog dnevnog reda.

Ono što ja mislim je da nije dobro, dakle nije dobro, nije politički mudro uvlačiti Parlament da arbitrira kada su mediji u pitanju. Iako recimo poštujem pravo poslanika da traži zaključak Parlamenta. To je moj stav bio u okviru Kolegija. Ali vidite, mi imamo dakle ne tražimo, ono što meni smeta što se ne traži zaključak Parlamenta jer smo imali neki dan da je sveštenik pravoslavni i njegov zamjenik istučen bezbol palicama. Mi poslanici izgleda spremni samo sebe da branimo. Mi smo ovdje da branimo gradane, da donosimo zakone.

Očekivao sam taj zaključak danas i nisam htio politički da dociram. Zato ja mislim da to nije politički mudro osuđivati ni emisiju ni televiziju ni urednika. Dobro je da svi radimo svoj posao u skladu sa zakonom, pogotovo što ovaj parlament nije osnivač te televizije i mislim da bi ušli u nešto što ne bi bilo, ne bi bilo dobro i ne bi se mogli lako izvući. Zato ja neću podržati ovaj zaključak iako ne sporim pravo poslaniku da traži da se taj zaključak doneše. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Izvolite. Ispravka krivog navoda.

IVO MIRO JOVIĆ

Uvaženi zastupnik, dopredsjedatelj je izrekao nešto što ne stoji. Nije u emisiji sudjelovao bilo tko. Ja ponavljam fiktivni vlasnik televizije koja se zove javna televizija o kojoj i ovaj dom, moraće kroz koji dan raspravljati. Znači rekao je predsjednik Upravnog odbora te kuće. Znači javna osoba, a nije on rekao kao profesor sveučilišta. Sram ga bilo za to. Ja nisam o tom ni riječ rekao.

Znači u tome je suština. Ja ne tražim, vidite, ne hoda čovjek na dvije noge ko može mene udariti. Taj ne postoji ko može mene udariti, a na dvije noge. Ne branim sebe, nego branim legalnu instituciju Bosne i Hercegovine kojoj se hoće delegitimirati fizički način. To hoću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. U redu. Hvala. Završili smo raspravu. Molim. O dnevnom redu, izvolite. Gospođa Ljiljana Milićević. Izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIC

Predsjedavajući, koleginice i kolege, pošto nismo dobili u prilogu, ova tačka 9. znači Informacija Vijeća ministara o realizaciji zaključka.

Zanima me samo da li ćemo imati obezbjeđeno prisustvo Savjeta ministara iz nadležnog ministarstva ovdje uz ovu tačku 9? Nismo dobili pisani trag nikakav. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam. Ako se više niko ne javlja za riječ, hvala vam ja zaključujem raspravu o dnevnom redu.

Zaključujem raspravu o dnevnom redu. Prelazimo na izjašnjavanje.

Gospodin Zlatko Lagumdžija, prvo dakle objašnjenja, je postavio i gospođa Ljilja Milićević, evo sada su postavili pitanje vezano za tačku 8. dnevnoga reda. To je – Informacija Vijeća ministara o realizaciji zaključaka Doma o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama koji je trebalo pripremiti do 31.1.2005. godine.

Nakon prošle sjednice 22.februara 2005. godine dostavljen je Vijeću ministara zaključak Doma radi realizacije u kojem se kaže – na 52. sjednici 18.februara 2005. godine Predstavnički dom na prijedlog iz rasprave o prijedlogu dnevnoga reda usvojio tačku – Informacija Vijeća ministara o realizaciji zaključaka Doma o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama koji je trebalo dopuniti i pripremiti do 30.1.2005. godine. Nakon rasprave povodom ove tačke Dom je usvojio zaključak koji vam dostavljamo u prilogu ovog dopisa radi realizacije. Napominjem da će se naredna sjednica Doma održati orijentaciono oko 10. marta 2005. godine. Evo ispalо je baš da je to 10 marta.

Do danas nismo dobili odgovor od VIjeća ministara i ovo je uvrštena kao tačka dnevnog reda i o tome ćemo raspravljati zašto nismo dobili, jesmo li dobili, šta ćemo dalje uraditi kada dođe ova tačka dnevnoga reda. To je obaveza ovoga doma, budući da smo se obavezali da ovu problematiku pratimo. Čak smo se obavezali da se ona i zakonski uredi do konca januara 2005. godine. Toliko kada je u pitanju taj prijedlog.

Gospodin Lagumdžija je u okviru ove tačke dnevnoga reda predložio da se zatraži informacija o VIjeću ministara o privremenoj suspenziji pojedinih odredbi Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja, Republike Hrvatske i Državne zajednice Srbije i Crne Gore.

Ovo ne može naravno biti pod ovom tačkom dnevnoga reda, ali to može biti prijedlog da to bude nova tačka dnevnoga reda. Ja tu informaciju nemam, ne znam da li je možemo, kako se zove danas dobiti, ali ja sam dužan prijedlog staviti na glasanje.

I onda dakle pozivam vas da se pripremite. Molim. Sačekajte malo. Polahko sve će doći na red i rezolucija i sve, sve, sve. Ja sam rekao da imam plan šta da radim dalje, mislim. Ja vodim sjednicu. Nemojte se sikirati. Tek kad završim, pa kada vidite da nešto nije u redu, onda me prozivajte. Stanite malo. Polahko bolan.

Pozivam vas da se pripremite za glasanje. Glasamo o prijedlogu gospodina Zlatka Lagumđije da se kao 14. tačka dnevnoga reda današnje sjednice, idemo dalje, sad ovako ćemo sve tačke redati uvrsti

- Informacija Vijeća ministara o privremenoj suspenziji pojedinih odredbi Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja.

ZLATKO LAGUMĐIĆA

...kad je razuman može imati problem. Ja bi vam samo sugerisao da ako već ste definisali da bude 14. tačka predlažem da bude 9. odmah iza ove, ako kojim slučajem bude Vijeće ministara tu, pošto su ubлизу te dvije tačke, pa da im ne bi bio

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. U redu. Da bude dakle evo 9. tačka dnevnog reda. To prihvatom.

ZLATKO LAGUMĐIĆA

U korist Vijeća ministara je moj prijedlog.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim. Ne znam u čiju je korist, na čiju je štetu. Molim vas, svi ljudi znaju pametni su ljudi ovdje. Oni će se izjasniti sami.

Čuli ste prijedlog.
Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.
Nešto nije u redu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ne valja tehnika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo.

(?)
Nakon bezbola ovakvi su rezultati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas ponovo. Ponavljamo glasanje. Molim službe šta nije u redu. Možemo li pristupiti glasanju ponovno. Možemo jel.

Pripremite se ponovo glasamo. Ovo je nauspjeo pokušaj. Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

Molim poslanike da se pripreme za glasanje. Molim vas.

Molim poslanike da pripreme kartone. Jeste pripremili kartone za glasanje?

Pozivam poslanike koji su za prijedlog da dignu kartone. Izbrojte glasove. Možda može prebrojiti se sve.

Ko je protiv? Hvala ovima koji su bili za.

Ko je protiv? Hvala i ovima koji su protiv.

Ima li onih koji su suzdržani ili uzdržani? Takvih nema.

Dajte mi rezultate. Dobro.

Dakle, 27 za, 11 protiv.

Da vidimo po entitetima.

Federacija neka digne, neka glasa ko je za? 2,4,6,8, ja sam izbrojao 11. Ima u Federaciji. U redu.

Republika Srpska neka digne. 1,2,3,4,5 ima većinu.

Dakle konstatujem da kao 9. tačku dnevnog reda imamo ovu informaciju Vijeća ministara vezano za ove ugovore o slobodnoj trgovini.

Sljedeći predlog gospodina Lagumđije je bio rezolucija o odnosu institucija BiH prema mandatu i imenovanju novog Visokog predstavnika međunarodne zajednice.

Prema našem poslovniku Dom se treba izjasniti prije toga da li je za to da se ova rezolucija dostavi nadležnoj komisiji i da nakon rasprave na nadležnoj komisiji dođe u Dom, ili će je odmah danas uvrstiti u dnevni red.

Dakle glasanje, je li ovako sekretaru molim vas.

Pripremite se za glasanje. Evo dobili ste rezoluciju.

Molim vas pripremite se za glasanje. Možemo li ponovo tehniku probati? Šta je sa ovima iz tehnike? Je li u redu sada? Molim? Kada popravite tehniku javite mi molim vas.

Pripremite kartone ponovo. Molim vas lijepo, pitanje glasi dakle, glasamo o sljedećem ko je za to da se rezolucija gospodina Lagudmžije uputi nadležnoj komisiji onako kako to predviđa član 121. Poslovnika.

Neka digne ruke ko je za?

Nema ništa dok ne budem siguran, neću više se sramotiti ovdje. Izbrojte glasove.

Ko je protiv? Ko je protiv? Hvala.

Gospodine Lagumdžija ja bih vas zaista zamolio da se ne dobaciju. Pa nemojte, pa budite, pa dajte molim vas. Molim vas lijepo.

Ko je uzdržan?
 Dajte mi rezultate. Hvala vam.
 25 za, 3 protiv, 5 suzdržanih.

Da vidimo molim vas. Da vidimo po entitetima.
 Federacija ko je za? Dobro, ne znam da provjerim, kažu onaj što ne vidi kaže da bi najviše volio. 2,4,6,8, 10.

Imamo iz Federacije većinu.
 Republika Srpska, 2,4,6
 Imamo dakle većinu.
 Dakle konstatujem da je Predstavnički dom odlučio da se ova rezolucija dostavi nadležnoj komisiji, nakon čega ćemo je imati u raspravi ovdje u Parlamentu.

I imamo još jedan prijedlog, to je prijedlog gospodina Ive Mire Jovića da se kao tačka dnevnoga reda usvoji prijedlog zaključka kojim će se, kojim se predlaže dakle da se osudi ova izjava u emisiji Federalne televizije.

Ja ću ovdje, prije nego što dam predmet na glasanje kazati da ne bi bilo dobro da ja mislim, da ne bi bilo dobro da se Parlament očituje o pojedinačnim emisijama i pojedinačnim izjavama u tim emisijama. Parlament ako treba da raspravlja, on treba da raspravlja o institucijama.

Postoji Regulatorna agencija za komunikacije koja prati rad medija i ta agencija ima mogućnost po prijavi bilo koga da ispita kompletan slučaj i mislim da ne bi bilo dobro da, ja ovo moram kazati kao predsjedavajući a se Predstavnički dom povodom konkretne emisije i konkretne izjave i konkretnog slučaja u to, spram toga određuje.

Međutim, kolega je predložio ovo i ja ću ovo staviti na glasanje. Da li vi ostajete kod prijedloga dalje?

IVO MIRO JOVIĆ

.....ali povlačim ovaj prijedlog samo sa informacijom. Službe ovog parlamenta su uradile svoj posao, ovaj su čin osudile i Regulatornoj agenciji i uredničkoj politici Federalne televizije naša ovdje služba za Odnose sa javnošću, a paralelni dom je osudio na ovaj način koji sam ja predložio. Dom naroda je to uradio i ja im se zahvaljujem, a ovdje povlačim svoj prijedlog. Ja ću to vjerovatno zastupničkim pitanjem itd.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Okej. U redu. Zahvaljujem. Onda nemamo o čemu da glasamo. Hvala vam i đaba smo izgubili sat vremena. Hvala vam lijepa.

Proglašavam da 53. sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ima sljedeći

Dnevni red

1. Zapisnik 52. sjednice Predstavničkog doma,
2. Poslanička pitanja i odgovori,
3. Zahtjev Vijaća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine, po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika,
4. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o konkurenciji po hitnom postupku, u skladu sa članom 104. Poslovnika,
5. Prijedlog poslanika Mirsada Ćemana za razmatranje Prijedloga zakona o prijenosu poslova medijacije na udruženje medijatora, po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika,
6. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o prijedlogu zaključka povodom razmatranja Izvještaja Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil o posjeti poslanika Doma Međunarodnom krivičnom sudu za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije,
7. Izvještaj Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova o posjetama kaznenopopravnim zavodima u Bosni i Hercegovini u kojima kaznu zatvora izdržavaju žene,
8. Informacija Vijeća ministara o realizaciji zaključka Doma o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama (koji je trebalo pripremiti do 31.1.2005.),
9. Informacija Vijeća ministara o privremenoj suspenziji pojedinih odredbi Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i susjednih država,
10. Izvještaj o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2004. godini,
11. Izvještaj o radu Administrativne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH za period od 1.7. do 31.12.2004. godine,
12. Imenovanje članova Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije (predlagач Vijeće ministara),
13. Prijedlog tumačenja na zahtjev Komisije za razmatranje statusa lica naturaliziranih poslije stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine do stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH, i
14. Imenovanje tri člana u Zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o identičnom tekstu Zakona o poštama.

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda

Ad.1. Zapisnik sa 52. sjednice Predstavničkog doma

Zapisnik ste dobili na vrijeme. ja otvaram raspravu povodom ove tačke dnevnog reda. Ko želi da govori?

Ako se niko ne javlja za riječ zaključujem raspravu. Pokušaćemo ponovo da upotrijebimo ovaj elektronski sistem.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad. Hvala Bogu.

Konstatujem da smo jednoglasno sa 38 glasova za, bez glasova protiv i bez suzdržanih glasova usvojili zapisnik sa prošle sjednice i na taj način završili prvu tačku dnevnoga reda.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda, to su

Ad.2. Poslanička pitanja i odgovori

Do ove sjednice odgovore na pitanja dobili su poslanici, gospodin Vinko Zorić na pitanje sa 45. i 52 sjednice, gospodin Momčilo Novaković na pitanje sa 52. sjednice i gospodin Ivo Miro Jović na pitanje također sa 52. sjednice.

Pitam uvažene kolege da li imaju komentara na dobijene odgovore.

Gospodin Ivo Miro Jović, nakon toga gospodin Vinko Zorić. Izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ

Evo dajem prednost gospodinu Zoriću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem.

VINKO ZORIĆ

Zahvaljujem da se poštivaju predsjednici klubova. Samo u SDP-u predsjednik previše šuti za ostalim.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dajte gospodine Zoriću pustite SDP-a bolan, dajte komentar na odgovor na pitanje, mislim.

VINKO ZORIĆ

Ma nešto mi na njih.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nemojte molim vas dajte molim vas izvolite.

VINKO ZORIĆ

Dobro. Da se uozbiljimo. Ja sam dobio odgovor na zastupničko pitanje mog uvaženog kolege Mire Jovića, kao i na svoje. Ja za svoje sam prilično zadovoljan

odgovorom, ali sam dobio odgovor na zastupničko pitanje koje je postavio Ivo Miro Jović i onda sam u zadnjem stavku tog odgovora da je nacionalna struktura zaposlenih u federalnom Zavodu za zapošljavanje 37 Bošnjaka, 4 katolika i 5 pravoslavaca.

Ja ne znam šta će reći na ovo? Ovo je potpisano od diplomiranog ekonimiste direktora. Ne znam odakle je, ali je ovo, ja ne znam treba li zaključak, hoćemo li na ovo šutiti da nas ne bi neko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Gospodine Vinko Zoriću.

VINKO ZORIĆ
Ja ovo u ime Kluba iznosim svoj stav. Mene čudi da drugi šute.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Gospodine Vinko Zoriću ima izvinjenje dakle ljudi

VINKO ZORIĆ
Ja nemam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Imamo, molim vas lijepo, ja će ga pročitati javno sada, vi ste pročitali to, izvinite molim vas.

VINKO ZORIĆ
Hajde molim vas.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ovako dakle, predmet – Odgovor na poslaničko pitanje i onda kaže – nacionalna struktura, da ne preskačem da ovaj dio kojeg ste vi problematizirali pročitam, nacionalna struktura zaposlenih je 37 Bošnjaka, 4 Hrvata i 5 Srba. Napominjemo da se u dopisu od 2.3.2005. godine potkrala greška i molimo vas za izvinjenje.

VINKO ZORIĆ
A ko je potpisao?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Potpisao Hasan Musemić isti onaj čovjek koji je

_____ (?)
nije istina

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Pardon, izvinjavam se, potpisao je za direktora Hasana Musemića, piše ovako.

VINKO ZORIĆ

Znači nije se izvinio onaj ko je potpisao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dostaviću vam ovaj odgovor, molim vas lijepo.

VINKO ZORIĆ

Nemojte molim vas. Nije potpisao onaj ko je ovo potpisao. Dakle ne mogu se ja za vas ispričati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. U redu.

VINKO ZORIĆ

Znači sve je u redu. Dobro. Zahvaljujem i vama.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne, ne vaša primjedba, ja, ona je evidentirana u stenogram, ja sam samo, meni je sekretar pokazao sada da ima ova ispravka i tačno je da je za potpisano. Evo, vi ste to dobili na kraju krajeva.

VINKO ZORIĆ

Nisam dobio, ali znam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas da se podjeli ovo. Službe, molim vas, da službe podjele ovaj drugi dopis kojeg sam sad ja pročitao.

VINKO ZORIĆ

Kako ću se ja izvinuti za nešto što sam pogriješio.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ko, gospodin Novaković imate li vi komentara na vaše pitanje.

VINKO ZORIĆ

...nekom sudu izviniti i reći okej.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas. Izvolite, gospodin Ivo Miro Jović hajde.

IVO MIRO JOVIĆ

Ja po svojim informacijama sumnjam i u ovu, ovaj odgovor. On je netočan. I ovakva sramotno izrečena struktura je, nije točna. Ona je još gora. Ne samo ovaj navod na koji je uvaženi zastupnik Zorić ukazao da se jedni narod u Bosni i Hercegovini ustavno zove Bošnjak, a neustavno neki drugi koji su katolici ili pravoslavci uneseni unutra, vjerojatno bi morali danas reći ovdje da čovjek kjomjer je diplomirani ekonomista, koji je došao na mjesto direktora odlukom jednog prethodnog parlamenta, ili nekog drugog parlamenta u ovoj zemlji na ovakav sraman način se odnosi, niti on, tako je frustrirano odgovorio, jer ga je zaboljelo pitanje, pa je on stavio odgovor na poslaničko pitanje. Čije pitanje? Komu pitanje? On nema dva razreda osnovne škole, nije ni čudo. Ja vjerujem da je to KV čovjek, jer tamo u Zavodu kao što vidite srednja škola 12 ljudi, a KV 9. Devet ljudi KV i NK, možda je on i NK, ja se slažem svama gospodine. Jer vidite polovicu ljudi te institucije na razini Federacije čine kvalificirani ljudi koji bi trebali zapošljavati, produktivno zapošljavati u Bosni i Hercegovini. Pa nije ni čudo što imamo ovoliki broj nezaposlenih kada nam ovakvi kadrovici iz 2001. godine vode ovakve institucije.

A napisati ovako nešto i onda nedozvoliti luksuza sebi da on odgovori ispričnicu, nego natjerati KV radnika da on napravi ispričnicu, to je dno dubine, dno dubine.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodine Novakoviću imate li vi potrebe da komentarišete odgovor na vaše pitanje i vi ste ovdje. Nemate jel. Hvala.

Postavljam, molim vas, završili smo sa ovom predtačkom, odnosno podtačkom dnevnog reda.

Idemo na postavljanje poslaničkih pitanja. Sekretaru molim vas da evidentirate. Molim vas, dakle ovako. Redoslijed, evo sekretar će voditi.

Gospodin Živković Milorad, neka se pripremi gospodin Sead Avdić. Evo sekretar vodi, ja ću ovako čitati kako ona piše ovdje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo mi smo najzad dobili informaciju od Ministarstva odbrane u vezi sa inspekcijom u Han Pijesku, međutim ona je i mi smo to potpisali pod zaštitom i mene zanima da mi odgovori Minsistarstvo odbrane

- Koji podaci u ovoj informaciji ne smiju da se daju medijima i da to nam odgovori na, do iduće sjednice?

A što se tiče samog instituta poslaničkih pitanja, već nekoliko puta sam o tome govorio i mi smo sada dobili ono što smo tražili na koliko pitanja nije odgovoreno i da je

to preko 150 tih pitanja, pa po praksi da dobijamo odgovore na tri pitanja na jednoj sjednici mislim da je svima jasno da ta pitanja, odnosno te odgovore nećemo nikada dobiti.

Iz tog razloga ja predlažem zaključak u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda koji glasi – Zadužuje se Kolegij Predstavničkog doma da u saradnji sa Vijećem ministara organizuje posebnu sjednicu Doma sa jednom tačkom dnevnog reda – poslanička pitanja i odgovori.

U postskriptumu sam naveo da bi sjednica trebala da se održi u prvoj polovini aprila mjeseca sa ažuriranim odgovorima na dosadašnja postavljena pitanja, uz prisustvo predstavnika svih ministarstava iz Vijeća ministara što ne podrazumjeva da moraju biti ministri, neka budu zamjenici ili neko iz tih ministarstava i da kao ljudi sva ova pitanja koja smo do sada postavili ovdje pretresememo i odgovorimo, da uputimo odgovornim licima i podpitanja da nam na licu mjesta odgovore.

I molim vas da taj zaključak stavite na glasanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Neće to biti stavljen na glasanje. Hvala vam lijepo gospodien Živkoviću, zato što to nije tačka dnevnog reda. Povodom poslaničkih pitanja nije moguće usvajati nikakve zaključke. Vi pitate Vlada i ostali odgovaraju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na koji način?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas jeste završili? Sjednite molim vas lijepo. Jeste završili pitam vas.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Imam pravo da vas pitam kao predsjedavajućeg.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Sjedite, ja će vam dati riječ. Jeste završili?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nisam završio.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nastavite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Molim vas da li vi kao predsjedavajući imate pravo da kažete da u okviru tačke dnevnog reda nema pravo zaključak da se da. Ako kažete to, dajte mi molim vas napismeno i ja će reći da ste vi prekršili Poslovnik. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobićete odgovor u pisanoj formi. Hvala vam na pitanju.

Ko je sljedeći da vidimo? Gospodin Špirić, Avdić, nakon toga gospodin Špirić. Izvolite.

SEAD AVDIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, ja bih htio osnažiti dio teksta iz rezolucije koju je SDP predložio iz razloga toga što je juče Komisija za vanske poslove imala priliku da razgovara sa ambasadorom Savezne Republike Njemačke. Na moj upit gospodinu ambasadoru da li su počele konsultacije u okviru međunarodne zajednice oko izbora novog Visokog predstavnika. Bio je odgovor da, kako a ne, glavni odbori se, odnosno glavni gradovi zemalja PIK-a se dogovaraju i praktično o nominiranju novog Visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini.

Na moj upit takođe da li će tu učestvovati i Bosna i Hercegovina sa svojim institucijama i on se nasmijao i ja bih slobodno interpretirao Bosna i Hercegovina neće učestovati u konsultacijama za izbor Visokog predstavnika. Što znači to mi daje za pravo još jedanputa da pitam

-Kako i na koji način misli Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara i Parlament biti da se uključi u izbor novog Visokog predstavnika shodno činjenici da su konsultacije u okviru međunarodne zajednice već počele i uveliko odmakle?

- Ko će imenovati Visokog predstavnika?

- Da li je potrebna promjena mandata Visokog predstavnika shodno činjenici da su EUFOR-a EUROPOL-a i drugih u cijelosti iz Evropske zajednice? To je pod 1.

Pod 2. Ponovo tražim, aktueliziram potrebu i branim 15 potpisa poslanika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH koji su tražili tematsku sjednicu sa Visokim predstavnikom i predstavicima OHR-a.

Gospodine predsjedavajući imam osjećaj da nas tjerate na očajničke pokušaje da mi pozovome poslanički kolokvij i da pozovemo Visokog predstavnika bez Kolegija Predstavničkog doma. Ukoliko to ne uradite, mi ćemo to uraditi zato što čekamo već 6 mjeseci na ovo zakazivanje.

I pod 3. Obzirom da 11. marta Venecijanska komisija razmatra analizu Dejtonskog sporazuma tj. sutra, smatram potrebnim da se mišljenje Venecijanske komisije dostavi poslanicima Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Sljedeći se za riječ prijavio gospodin Nikola Špirić. Neka se pripremi gospodin Muhamed Moranjkić.

Evo, ja imam evidenciju, sekretar, vi samo pokažite ruke, sekretar će vas evidentirati. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice, ja ћu postaviti kratko dva pitanja. Naravno samom startu želim, a to je bila praksa do sada da smo nažalost na slične incidente, ili incidente teže sadržine imali čak i vanredno zasjedanje državnog parlamenta, dakle želim da osudim vjersku netoleranciju, nasilje i vandalizam koji je ispoljen napadom na srpskog sveštenika i njegovog zamjenika i u tom smislu Ministra bezbjednosti želim da pitam

- Šta ovo ministarstvo čini na zaštiti građana u svjetlu posljednjeg napada na sveštenika i njegovog zamjenika?

I da li je tačno da u gradu Sarajevu srpski sveštenici moraju skidati svoje odore da ne bi bili meta za to što su Srbi?

I da li sličnih napada na vjerske službenike iz bilo koje vjerske zajednice ima širom Bosne i Hercegovine i hoće li se o ovome i na koji način vlasti Bosne i Hercegovine suprostaviti?

I drugo pitanje je upućeno Ministarstvu civilnih poslova i komunikacija, jer mi je to najbliža adresa bila naspram konstituisanja vlasti nakon provednih lokalnih izbora.

Postavlja se pitanje konstitutivnosti srpskog naroda u Federaciji, pogotovo konstitutivnosti kada je u pitanju konstituisanje gradske vlasti u Sarajevu. Grad Sarajevo za sebe traži to mjesto, priča o svojoj multi etničnosti, što je sasvim dobro i poželjno i hoće li se kod konstituisanja vlasti u Sarajevu primjeniti rezultati popisa iz '91. godine, ili će Srbi po toj konstitutivnosti jednako proći kao što su prošli u Mostaru? Da li je to zaboravljena tema i hoće li se jednom ozbiljno dakle pitanje konstitutivnosti staviti na dnevni red.

Postavljam pitanje vezano za grad Sarajevo iz razloga što bi to trebao biti dobar primjer i ostalim gradovima i opština u Bosni i Hercegovini u obadva njegova entiteta. Ali u posljednje vrijeme se povela jedna ružna polemika vezano za konstituisanje vlasti u smislu nepoželjnosti u organima vlasti, jer su takvi propisi, pa pitam.

- Da li je stariji Ustav Bosne i Hercegovine i odluka o konstitutivnosti, ili nedorečena akta lokalne zajednice? Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Špiriću. Gospodin Moranjkić. Neka se pripremi gospodin Mladen Potočnik.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, moje poslaničko pitanje će biti vrlo kratko, ali dozvolite mi samo malo duži odgovor na to šta me ponukalo da postavim ovo pitanje.

Dakle pitam Vijeće ministara kada će biti urađen i ovom parlamentu ponuden kompletan novi carinski tarifnik, a koji je trebao biti u proceduri prije godinu dana prema obećanjima tog istog vijeća ministara.

Naime, u "Službenom glasniku" broj 58., to je ovaj, svi smo ga dobili od 20.12. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je donjelo odluku o usaglašavanju i utvrđivanju carinske tarife. Pitam se, a ako ste ga čitali mogli ste da vidite šta je tu i sčim usaglašavano, a još manje šta je tu novo donešeno, izuzev samo što sam mogao primjetiti da je knjiga okrenuta, zarotirana za 90°C i kako Bog kaže da se knjiga čita ovako, mi ovu knjigu treba da čitamo ovako. To je sve što je usaglašeno u ovom pravilniku.

Ponukan živim problemom domaće proizvodnje i stanja u poljoprivredi, ja sam sugerisao svojim prijedlogom Vijeću ministara da u ovoj odluci izvrše određene ispravke i da pod eks u grupi jedan, 0106 ptice gdje se nalaze fazani, jaraebice, prepelice, itd. koji su u ovu zemlju uvoze po dva osnova, uvoze se zbog komercijalnog lova i uvoze se kao maska pod kojom se uvozi sve što je pernato u, a kreće se po Evropi, a pogotovo u bližoj i daljoj okolini. Dakle nešto slično kao iskošeno meso itd.

Vijeće ministara mi je odgovorilo, taj odgovor je katastrofalan. Kažu mi da ja nisam dobro pogodio tarifnu grupu koju sam im predložio i sugeriju da to bude 010 koji tretira, vjerovali ili ne, žive konje, magarce, mazge i mule. Uzmite i pogledajte i vidite te lakrdije. To ni polupismeni ni nepismeni ljudi ne bi. Dakle od nastojanja da im sugerišemo nešto pametno, oni i od poslanika prave budalu i evo šta odgovaraju. I nije ni čudo što nam je ovako u zemlji i što mi probleme između ostale i poljoprivredne rješavamo "balvan revolucijom" na granicama i pravimo grupu od ove države. Stvarno neka nam je Bog na pomoći sa ovim Vijećem ministara.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Mladen Potočnik, neka se pripremi gospodin Petar Kunić.

MLADEN POTOČNIK

Gospodine predsjedavajući, ja imam sljedeće poslaničko pitanje koje postavljam Regulatornoj agenciji za komunikacije.

Tražim od Regulatorne agencije za komunikacije da podnese izvještaj ovom parlamentu o ekonomskim o ekonomskom i ukupnom položaju svih elektronskih medija u Bosni i Hercegovini, javnih i privatnih sa analizom razvoja javnog i privatnog sektora, kao i uporedbe sa elektronskim medijima susjednih zemalja i njihovog uticaja na medijski prostor Bosne i Hercegovine.

Svoje pitanje postavljam iz razloga da imam osjećaj da u Bosni i Hercegovini nije regulisano tržište u kojem posluje elektronski medij, što bi moglo dovesti ne samo do slabljenja položaja domaćih medija, nego i do gašenja nekih domaćih medija kao posljedice trenutne kolonizacije medijskog prostora Bosne i Hercegovine, a time i do kulturno političke i programske kolonizacije. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Petar Kunić, neka se pripremi gospodin Adem Huskić. Gospodine Kunić, ja bih vas zamolio da postavite vaše pitanje, na redu ste.

PETAR KUNIĆ

Izvinjavam se, ja se, nisam vas čuo pa nisam reagovao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro u redu, okej, nema problema. Neka se pripremi gospodin Huskić Adem. za svaki slučaj Ademe jeste čuli. Jeste. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Ja bih postavio pitanje Kolegiju – Šta je preuzeo vezano za prenošenje naših sjednica, jer smo zadnji put zaključili da se izvrše sve tehničke pripreme radi prenosa ovih sjednica? Nemamo nikakvu informaciju.

Zatim bih podsjetio da je Parlament također zaključio da se od Savjeta ministara zatraži hitno imenovanje komisije koja će raditi na izradi Zakona o platama svih državnih činovnika koji se budžetiraju iz budžeta Bosne i Hercegovine. Gdje smo tu stali? Tu smo dali i rok od 90 dana.

Treća stvar koju sam htio, ja sam postavio pitanje vezano za Upravu za indirektno oporezivanje. Tražio sam strukturu. Dakle pod tom strukturu sam mislio samo na nacionalnu strukturu, nego na organizacionu strukturu, dakle rukovodeću strukturu. Nemam odgovora već duže vremena, a inicirala me činjenica da slušam izjave gospodina Čauševića koje su veoma bahate. Ponaša se kao Luj XIV. Ljudi su veoma nezadovoljni,

Ijudi koji dobivaju otkaze ne dobivaju akta po svojim subjektivnim pravima. Izgleda da se vraćamo u srednji vijek po nekim stvarima na ovim prostorima.

Molio bih u tom smislu i Kolegij i ovaj parlament da intervenišete ili preko Savjeta ministara, ili direktno na tu upravu iako je to enklava u sistemu o kojem sam ja govorio i ona ne može opstati takva kakva je u sadašnjoj strukturi u pravnom sistemu, ali molim, šta se može preduzeti da se preduzme u tom pravcu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Adem Huskić, neka se pripremi gospodin Zlatko Lagumđžija.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem, ja imam dva pitanja. Jedno se također odnosi na upravu o kojoj je govorio i gospodin Kunić. Naime, ja ču samo podsjetiti da je naša komisija za finansije i budžet 17. januara imala na dnevnom redu jednu od tačaka koja je bila inicirana u Udruženju privrednika Gornje Vrbaske regije u kojoj su oni tražili da se nakon ukidanja carinske ispostave u Bugojnu iznađe način da se carinjenje roba vrši na mjestu gdje je i do sada rađeno i zbog povećanih troškova carinjenja u okolnim carinarnicama.

Imao samo neke razgovore sa članovima Upravnog odbora, međutim, oni su obećali da će nešto uraditi na način da se šalje tamo neki službenik iz najbliže carinarnice, međutim, to do današnjeg dana nije urađeno pa ja ponovo pitam

- Da li je i kakve mjere poduzela Uprava za indirektno oporezivanje, a vezano za inicijativu Komisije, ovog doma, za finansije i budžet da se znači carinjenje omogući u Bugojnu zbog povećanih troškova. To je jedno pitanje. Ja se nadam da će doći odgovor. Kakav će biti vidjećemo.

Drugo pitanje se odnosi na Vijeće ministara, a tiče se građana Bosne i Hercegovine koji rade u međunarodnim organizacijama i institucijama.

Pitanje glasi – da li postoje podaci o broju građana Bosne i Hercegovine uposlenih u međunarodnim organizacijama i institucijama koji se u zvaničnim statistikama ne vode kao zaposleni, a oni ustvari radi?

- Kakav je njihov radno pravni status i da li postoji mogućnost da se ova problematika zakonski reguliše? Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Zlatko Lagumđžija. Neka se pripremi gospođa Seada Palavrić.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, mi smo za današnju sjednicu dobili materijal u kojem stoji da je na 48. sjednici Predstavničkog doma u okviru tačke - poslanička pitanja i odgovori usvojen zaključak da se sva poslanička pitanja na koje nije odgovoren proslijede javnosti putem Službe Parlamentarne skupštine za Odnose sa javnošću. Vi ste ovdje u potpisu lično.

Iz ovoga možemo da, zbog ovoga ja postavljam sljedeće pitanje

- Zašto se ovaj materijal koji smo dobili nije više prezentirao javnosti i bolje prezentirao javnosti, jer ovdje možete da vidite da imamo 190, preko blizu 200 neodgovorenih pitanja, odnosno pitanja na koje Vijeće ministara nema odgovor?

Prije godinu dana je pitano šta je sa pregovorima sa MMF-om, prije dvije godine su postavljanja pitanja vezana za zaštitu domaće proizvodnje i da ne pobrajam šta sve. Prije dvije godine su iz Kluba HDZ-a pitali šta je sa starom deviznom štednjom. To su sve odgovori na koje, odgovori koje nemamo.

Zbog toga gospodine predsjedavajući ja želim prvo da konstatujem poslovnički da ste vi napravili prema kolegi Živkoviću poslovnički propust, a mislim da je ono što ste vi uradili bilo neprimjereno iz jednog jednostavnog razloga što ste konstatovali da se ne može usvajati zaključci povodom poslaničkih pitanja, a na istoj današnjoj sjednici ste vi nama dostavili materijal u kojem vi potpisujete da smo povodom poslaničkih pitanja usvojili zaključak na jednoj od ranijih sjednica.

Dakle, mi smo imali povodom poslaničkih pitanja zaključke i ja zato od vas još jednom, prije nego me, prije nego mi naredite da sjednem predlažem još jednom zaključak gospodina Živkovića, dakle pošto je on sjeo pa ne može dalje sve, dakle zadužuje se Kolegij Predstavničkog doma da u saradnji sa Vijećem ministara organizuje posebnu sjednicu Doma sa jednom tačkom dnevnog reda, poslanička pitanja i odgovori. Parlamentarna sjednica bi se trebala održati u prvoj polovini aprila mjeseca sa ažuriranim odgovorima na dosadašnja postavljana pitanja uz prisustvo predstavnika svih ministarstava i Vijeća ministara.

I drugi zaključak. Zadužuje se Kolegij, dakle vi da održi press konferenciju na kojoj će se javnost upoznati sa pitanjima na na koje ovo vijeće ministara nema odgovore, odnosno da dostavite ljudima ovo što ste nama ovdje dostavili da se vidi na šta sve nismo dobili odgovore. Dakle, prijedlog zaključka.

I drugo, ja bih zamolio da neko iz službe dođe i da mu predam ovaj "strogov pov." materijal koji smo dobili ovdje o Han Pijesku i o Mladiću, jer ovdje nema ništa što do sada nije pisalo u novinama i ja ne bih htio da bude neko ko je nedaj ti Bože procurio nešto što u novinama piše već odavno. Pa bi zamolio samo da se ovo, pošto sam potpisao da sam ovo uzeo.

Molim da mi se da da se potpišem da sam ovo vratio i da se iz ovoga naučimo da se ovdje ne pravimo naivni kada su u pitanju "strogo pov." materijali koje zna svaka osoba u ovoj zemlji koja čita bar jedne novine. Poslovnički neko, da mu vratim ovo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja bih zaista zamolio poslanike kada istupaju za ovom govornicom da budu ozbiljni makar onoliko koliko je to potrebno kada je u pitanju dignitet ovog parlamenta.

Hvala vam gospodine Lagumdžija. Gospođa Seada Palavrić ima riječ, neka se pripremi gospodin Mirsad Ćeman.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Najprije ponavljam zahtjev za odgovore na do sada postavljena pitanja, dakle pitanja koja sam postavila na koja nisam dobila odgovor, a sadržana su u pregledu koji nam je dostavljen.

Postavljam nova pitanja:

1. Od Vijeća ministara BiH, Vlade Federacije BiH, Vlade RS, vlasti Distrikta Brčko BiH tražim pregled nacionalne strukture zaposlenih u svim organima uprave i drugim tijelima javne uprave u Bosni i Hercegovini.

Odvojeno za državne službenike, a odvojeno za ostale namještenike. Iste podatke tražim i za javna preduzeća i javne ustanove u Bosni i Hercegovini.

2. Od Regulatorne agencije za komunikacije BiH tražim pregled izrečenih sankcija javnim elektronskim medijima s razlozima sankcioniranja, te prosjek plaća novinara u javnim elektronskim medijima.

3. Tražim od Ministarstva finansija i trezora BiH BiH, ne znam po koji puta, možda će me ovaj puta razumjeti, pregled koeficijenata za plaće, barem koeficijenti nisu tajna, za svakog budžetskog korisnika budžeta BiH.

4. Od Upravnog odbora Federalne radio televizije, tražim odgovor na pitanje da li su istinite tvrdnje koje se ovih dana pojavljuju u medijima da Federalna radio televizija ima više milionska dugovanja prema penzionom fondu i Fondu zdravstvenog osiguranja?

Ako je to istina, pitam kolika su ta dugovanja i koji su razlozi za to? Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Mirsad Ćeman i imamo gospodina Niku Lozančića, izvinjavam se Ivo zaista.

MIRSAD ĆEMAN

Svojevremeno je kažu jedan rimski senator svoje govore u Senatu završavao jednom krilaticom koja je bila vrlo ratoborna. Neću to ponavljati. Podsjećam na to samo za to što i ja kada želim postaviti pitanje uvijek kažem, ali na početku da postavljam pitanje zato što građani koji predstavljam od mene traže odgovore i ja želim dakle i na ovaj oficijelan čuti te odgovore.

Prvo se odnosi na sljedeće:

- Kada će se urediti odnosi sa Republikom Italijom u vezi sa priznavanjem bosansko-hercegovačkih vozačkih dozvola u ovoj zemlji?

Naime, jedan broj naših građana tamo radi i imaju domaće bosansko-hercegovačke vozačke dozvole, tamo ih ne mogu koristiti jer rade duže nego ono privremeno vrijeme i sada su malte ne u poziciji da polažu ispit i u Republici Italiji, umjesto da se bilateralnim sporazumima, što je sasvim dopušteno i sa mnogim državama je to riješeno prizna jednostavno, odnosno uredi priznavanje vozačkih dozvola.

Drugo pitanje se odnosi na sljedeće:

- Namjerava li Vijeće ministara, a evo vidimo da donosi određene mjere koje se tiču uvoza, izvoza itd., odnosno drugi nadležni organ donjeti ili predložiti mjere kojima bi se izmjenili uvjeti za uvoz motornih vozila, automobili, kamioni itd. u Bosnu i Hercegovinu u pogledu godina starosti vozila.

Koliko znam sada je starosna granica 7 godina. Građani su, ili načuli, ili priželjkuju, ja moram reći da ljudi očekuju da se taj malo, ta starosna granica poveća, a sve ovo opet u kontekstu, evo ovih dana imamo javnu raspravu o Zakonu o bezbjednosti saobraćaja gdje se između ostalog i pitanje stanja voznih jedinica, vozila itd. tretira kao jedan bitan faktor u sigurnosti građana.

Prema tome, pitanje je - da li i sa aspekta trgovinske razmjene sigurnosti i svega drugoga što treba imati u vidu, zaista ima razmišljanja u tom pravcu?

Ja jednostavno kažem, neke kategorije građana očekuju da se ovaj, ovo pitanje liberalizuje u nekoj mjeri, ali jednostavno me zanima kakav je stav izvršnih organavlasti po ovom pitanju.

I treće – Nedavno je u javnosti bilo riječi o navodnim zloupotrebama položaja u ambasadi Bosne i Hercegovine u Jordanu od strane ambasadora. Navodno interna kontrola u MIP-u je potvrdila najveći dio tih navoda.

Prema mojim saznanjima službenik ambasade BiH u Amanu koji je ukazao na te navodne nezakonite radnje je premješten.

Pitanje – Zar neko ko ukaže na nezakonito ponašanje bilo koga kao odgovor mora trpiti sankcije u formi premještaja?

Navodno je u konkretnom slučaju namjera čak bila u MIP-u da se imenovani službenik ambasade povuče u Sarajevo, umjesto premještaja što je na koncu se ipak desilo, pa je premješten na drugu destinaciju.

Odgovore tražim u pisanom obliku za pitanje pod 1. od Vijeća ministara i za pitanje pod 2. od Vijeća ministara, a za pitanje pod 3. od Predsjedništva BiH i ministra vanjskih poslova. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko je sljedeći? Gospodin Ivo Lozančić. Neka se pripremi gospodin Ivo Miro Jović.

IVO LOZANČIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege zastupnici, članovi Vijeća ministara, razlog za današnje javljanje za postavljanje pitanja je stanje u namjenskoj ili vojnoj industriji na prostoru Bosne i Hercegovine. Nama je poznato da je ono haotično i da je već duži period pod lupom i da su neki morali odstupiti sa visokih dužnosti, da su neki u procesu procisuiranja, a neki odgovarali, ili će odgovarati za zlouporabe u sektoru vojne ili namjenske industrije.

Još prije godinu dana prvi zamjenik Visokog predstavnika gospodin Donald Hejs uputio je jedan dopis prema premijerima entiteta sa zahtjevom da se namjenska proizvodnja izmjesti iz vojske, odnosno Ministarstva odbrane i da pripada odgovarajućim ministarstvima u civilnom sektoru u okviru vlada. Do dana današnjeg ja nisam upoznat, a ni javnost nije upoznata da je to učinjeno, a znamo da i u EU većina zemalja u vojnu industriju drži u civilnim ministarstvima, ili pri civilnom sektoru, što mislim, što se misli da je jedini ispravan način i jedini mogući kontrolirani način funkcioniranja, odnosno proizvodnje, prodaje i uporabe sredstava.

Svakodnevno čujemo iz entitetskih ministarstava da nemaju dovoljno financija za rad je li za normalno funkcioniranje, a onda nije moguće očekivati da oni imaju poticajna sredstva i financiraju namjensku proizvodnju od koje bi ova zemlja mogla imati koristi. Iz svega navedenog trebali bismo da imamo jedinstveno rješeno pitanje vojne proizvodnje i očekivati je da bi vojna proizvodnja bila koncentrirana na nivou Bosne i Hercegovine iz kojeg razloga bismo mogli u strukturi takvoj imati i određenu proizvodnju, korist upošljavanja i prodaju kontroliranu, jer je to poznato u svijetu prodaja vojnih proizvoda.

Još jedan element koji zahtjeva što prije zvanje vojne proizvodnje i ministarstava odbrane i pozitivni pomaci kada je u pitanju struktura odbrane i premještanje, odnosno

izmještanje dijela iz entitetskih ministarstava na nivo države, pa je moje pitanje u tom pravcu

- kada će se namjenska industrija, odnosno vojna industrija izdvojiti iz entitetskih ministarstava odbrane i zbog čega to nije učinjeno do sada?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Ivo Miro Jović. Neka se pripremi gospođa Ljiljana Milićević i Andrić i to je zaključeno.

IVO MIRO JOVIĆ

Vrlo kratko. Ja sam iznjeo u prethodnom jednom javljanju da su naše službe poduzele određene radnje, a sada upućujem zastupničko pitanje prema Tužiteljstvu BiH

– što ono kani poduzeti protiv predsjednika Upravnog odbora Federalne televizije koji je pozvao u emisijama rušenje tijela vlasti, odnosno Parlamenta BiH.

Drugo pitanje mjerodavnim dijelima u Bosni i Hercegovini, vjerojatno će se neki naći koji su za to odgovorni, koji bi morali skrbiti o vlasništvu i Bosne i Hercegovine kao države

- Što je za imovinom bivših političkih institucija, ko koristi te, tu imovinu i u koje svrhe?

Npr. bivši Socijalistička omladina BiH, SSRN, Sindikata, SK, jer po mom saznanju ove objekte i opremu koji su izgradili svi građani BiH danas koriste skupine ljudi za vlastite interese, a najžalosnije je što se te i ta imovina iznajmljuje institucijama BiH i debelo naplačuje. To je nedopustivo i sramotno.

Svi su građani BiH sagradili i napravili te objekte, to je snjihovih leđa uzeto, a danas koriste skupine ljudi koji iznajmljuju i to, zamislite drskosti prema državnim institucijama.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Ljilja Milićević, Ljiljana Milićević, neka se pripremi gospodin Filip Andrić i zaključujemo poslanička pitanja.

LJILJANA MILIĆEVIC

Gospodine predsjedavajući, ja sam prvo željela obnoviti svoja pitanja, pa onda sam shvatila da je to bespredmetno, jer smo neka već obnavljali. Činjenica da smo na 25 strana dobili pitanja na koje nismo dobili odgovore me inicirala da postavim vama kao Kolegiju, kao ljudima koji su ovdje ispred nas pitanje, a pitanje je

- Šta ćete vi poduzeti po pitanju pitanja i odgovora?

Neću ja kao gospodin Ćeman vraćati se u daleku prošlost. Kod nas narod kaže ko pita ne skita. E kod nas izgleda morao bi se čovjek proskitati dobro i prošetati da bi dobio odgovore na neka od pitanja.

Znači od vas očekujem ovaj određenu inicijativu po pitanju ovih pitanja i isto tako zaključaka koje je ovaj dom donio. Mi smo skoro na našoj komisiji analizirali, nerealizovane zaključke i možda smo jedna od komisija koja je dobro prošla, uslovno rečeno, jer neka tri zaključka nam nisu realizovana.

Znači – na koji način ćemo se odnositi prema pitanjima na koja nisu došli odgovori i prema zaključcima koje smo mi usvojili na koje neko nije obratio pažnju i nije ih realizovao?

Ovo je pitanje upućeno Kolegiju Predstavničkog doma. Od vas očekujem odgovor. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. I gospodin Filip Andrić. Izvolite.

FILIP ANDRIĆ

Evo na tragu odgovora gospodinu Ivi Miri Joviću na njegovo zastupničko pitanje, nakon što sam dobio i ovu, navodno ispriku ja stvarno ne mogu prijeći preko ovog tek onako, jer za mene osobno je ovo uvreda i za cijeli moj narod. Ispriku ne mogu prihvati jer mi se nije ispričala osoba koja je uvredu učinila i ne može i ispričati.

Stoga podnosim inicijativu Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH da na narednoj sjednici obavi raspravu o stanju u Federalnom Zavodu za zapošljavanje na tragu odgovora kojeg smo dobili. Ne radi se ovdje o poniženju dva naroda, nego i znakovita je pomalo i struktura uposlenih. Pa neka malo rasprave i na tu temu.

I drugo, inicijativa Vladi Federacije, ili nekom drugom ko je nadležan da pokrene pitanje smjene direktora Federalnog Zavoda za zapošljavanje zbog vrijedanja i ponižavanja dva konstitutivna naroda u BiH.

(?)
/ne razumije se, nije uključen mikrofon/

FILIP ANDRIĆ

To neka ocjene oni koji se budu detaljnije bavili ovim i inicijativa Kolegiju Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH preko kojeg smo mi dobili ovaj odgovor da javno osudi ovakve postupke. Hoćemo li mi ubuduće kad postavimo zastupnička pitanja dobivati ovakve odgovore. Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvalujem. Na ovaj način smo zaključili tačku dnevnog reda. Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

U skladu sa članom 62. Poslovnika stav 1. tražim ispred Kluba SNSD-a polusatnu pauzu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Trideset minuta pauza. Pauza 30 minuta na zahtjev Kluba SNSD-a. Nastavljamo u 12,10.

/PAUZA/

Imamo kvorum. Molim da se obavjeste i ostali poslanici da uđu u salu. Mi nastavljamo sa radom.

Pauzu je tražio predsjednik Kluba SNSD-a gospodin Milorad Živković i ja mu dajem riječ. Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, Klub SNSD-a je tražio pauzu iz jednostavnog praktičnog i pragmatičnog razloga ovu sjednicu koju smo očigledno nakaradno krenuli, a koju smo mogli završiti za dva sata, počnemo ispočetka hladnih glava i onoga što se zove demokratija i uvažavanje činjenica u Parlamentu, a ne promovisanje bezobraznog načina odnošenja bilo među poslanicima, bilo među strukturama u Domu.

Iz jednostavnog razloga, na bazi tih činjenica smatramo da je potrebno objasniti zašto se u jednoj sjednici može raspravljati o zaključku, a na drugoj ne može i da spomenem samo da smo našom dobrom voljom isto tako kada smo ušli u raspravu o amandmanim, o jednom od zakona na zaključak Kolegijuma ipak znači dopustili da se taj zakon vrati Vijeću ministara.

Znači potrebna je dobra volja, ali dobra volja sa svih strana i iz tog razloga želimo da znamo da li naš prijedlog zaključak može da dođe na glasanje, ako ne mi ćemo naći načina da to na drugi način uradimo. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvalujem vam gospodine Živkoviću.

Ja ču vam vrlo kratko odgovoriti. Dakle vi ste upotrijebili dvije riječi, ja nisam siguran da li ste upotrijebili riječ nakaradno, ali nešto slično, dakle nisam siguran i druga riječ je bezobrazno.

Ja dakle želim da vas obavijestim uvaženi kolega da sve što činim kao predsjedavajući Doma je sa ciljem da ovaj dom, čuvajući svoj dignitet ispuniti funkciju koja mu je Ustavom dodjeljena. I to su moje jedine namjere.

Ja bih vas zamolio da vi prelistate stenogram sa današnje sjednice i da vidite kada je predsjedavajući upadao u riječ, kada je predsjedavajući kome šta od poslanika kazao. Ja dio tog stenograma, u odnosu na diskusiju sa vama koja je, evo sada predmet neke vrste rasprave imam ovdje pred sobom. Sasvim sigurno je da ćete moći zaključiti ovo o čemu sam ja govorio, naravno vi imate pravo i drugaćijih zaključaka.

Uvaženi kolega Živković, ovdje postoji predsjedavajući koji daje riječ i oduzima riječ. To je Poslovnik. Ja ču vam kazati da ovdje vrlo često poslanik ustane, a da nije dobio riječ, pokušava da diskutuje i ja mu moram kazati onda da nije dobio riječ. I to je također Poslovnik. I ja vas molim, mi imamo Poslovnik koji nije uredio brojna pitanja Praksa od ove 2,5 godine koliko smo mi u sazivu ovoga doma je pokazala da se masa pitanja treba urediti. Dajte pomožite svi dok ne donesemo Poslovnik da poštujući temeljna demokratska načela, ja se zalažem za temeljna demokratska načela u ovom parlamentu, a i procedura je dio demokratije, očuvajući dignitet ovoga doma ispunimo njegovu funkciju, a njegove su funkcije naravno poznate po Ustavu Bosne i Hercegovine.

Vidite ovako, mi smo prošli puta, evo ja nisam pročitao taj dio, meni je ovdje napisan i sada je došlo na kraju da ja to pročitam i da onda predložim način zaključenja ove tačke dnevnog reda, ali vi ste zatražili pauzu, pošto ste zatražili pauzu ja sam morao kao predsjedavajući po Poslovniku da reagiram.

Ali, u okviru ove tačke želim kazati da je učinjena, ovo je dakle potpredsjednik koji je meni napisan uz moju saglasnost od strane naravno službi. Inventura odgovora na poslanička pitanja u skladu sa zaključkom doma na 48. sjednici. Vi ste dobili pregled pitanja, ovo je dakle za sve poslanike, na koja nije odgovoren zaključno sa 50. sjednicom. Ova pitanja će u skladu sa spomenutim zaključkom biti prezentirana javnosti putem naše službe za odnose sa javnošću, i taj dokument, koliko se ja sjećam, ja sam jučer ili prekjučer, ja ne znam koji dan, potpisao prije nekoliko dana i on je otisao.

Ja vas molim, ja također mislim, da prema poslaničkim pitanjima i inicijativama, koje dolaze iz ovoga doma, postoji neodgovarajući odnos vijeća ministara pa i drugih subjekata kojima dostavljamo pitanja. I također mislim, da moramo iznaći način kako da postignemo odgovarajući odnos prema našim pitanjima i inicijativama od strane subjekata kojima su ona upućena. Ali, dozvolit ćete ako smo usvojili dnevni red, i ako smo u dnevnom redu kazali da su to tačke dnevnog reda, onda nemojmo pod tačkama dnevnog reda, po određenim tačkama dnevnog reda da zapravo praktički formuliramo nove tačke dnevnog reda.

To je jedino što ja želim. O tome sam govorio i kada je bio prijedlog gospodina Ive Mire Jovića, o tome je ovaj, bilo govora i kada ste vi istakli vaš prijedlog. Tačno je da je na jednoj od prošlih sjednica, dakle na 48. sjednici usvojen zaključak, ali gospodine Živkoviću, to je operativni zaključak koji nalaže da mi obavijestimo javnost o tome, operativni zaključak. Vaš prijedlog današnjeg zaključka je zapravo posao Kolegija. Mi treba da sjednemo i da onda, ovo će biti moja diskusija na sjednici Kolegija koju sam ja sad rekao o odnosu prema našim poslaničkim pitanjima.

I, ja odmah da vam kažem, mislim da mi ovdje trebamo imati posebnu tačku dnevnog reda na sjednici, ne mislim da to treba da bude plenarna sjednica, na kojoj će se govoriti o odnosu prema našim poslaničkim pitanjima i tom prilikom ćemo moći predlagati odgovarajuće zaključke i usvajati odgovarajuće zaključke.

U tom smislu je bila moja intervencija na vaš prijedlog, i u tom smislu sam ja, ne cijeneći da je to operativni zaključak, nego da je to obaveza Kolegija koja će proisteći iz ove diskusije i cijeneći da je to suštinski zaključak koji određuje tačku dnevnog reda jedne od budućih sjednica, vama kazao da se nećemo o tome izjašnjavati. Međutim, ukoliko vi insistirate, pošto to Poslovnikom nije uređeno, ja sam dužan kao predsjedavajući da pitam Dom, hoćemo li glasati o vašem prijedlogu. I to je demokratija jer ako nešto nije uređeno Poslovnikom, ja ne uzimam na sebe pravo da to tumačim. Evo, neka to protumači ovaj dom. I ja ću ovaj dom pitati hoće li se izjašnjavati po vašem prijedlogu i po prijedlogu gospodina Zlatka Lagumđe, jer gospodin Zlatko Lagumđe je ovdje iznio određene prijedloge nadovezujući se na vašu diskusiju. I, ja vas molim, rađe me smijenite, a nemojte, nemojte mi dodjeljivati epitete koji mi ne pripadaju, jer sve što radim, radim da ovdje imamo red i da imamo u okviru reda demokratsku atmosferu. Taj balans mora postići. Evo, toliko sam imao.

Ukoliko vi gospodine Živkoviću insistirate na glasanju, ja ću pitati Dom da se odluči o tome hoće li se glasati o vašem zaključku. Ako se Dom odredi ja ću to staviti na glasanje, nikakvih problema nema, ali ja to sam kao predsjedavajući ne mogu uzeti jer ovo su odredbe Poslovnika. Ja sam ponovo pročitao odredbe Poslovnika od člana 127. pa dalje, koji govore o poslaničkim pitanjima, nigrdje ne stoji da mi možemo raditi na način na koji smo radili. Prošli put smo to uradili, ali ponavljam, bio je to operativni zaključak, operativni zaključak.

Izvolite gospodine Živkoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Hvala predsjedavajući. Očigledno da je ova pauza svima dobro došla jer ipak hladnih glava i na osnovu činjenica možemo daleko više uraditi nego pojedinačnim ishitrenim da kažem reakcijama.

Dvije riječi koje sam upotrijebio nakaradno, i bezobrazno, ja ne znam zašto ste vi da je upućeno vama. Znači činjenica je da smo ovu sjednicu krenuli nakaradno. Da li ste vi učestvovali u tome i na koji način, o tome neka neko drugi odluči, a mislim da su

dijelom i poslanici krivi. Bezobrazno su se odnosili i neki poslanici između sebe u diskusiji, opet to vama nije bilo upućeno, ali nekorektno prema meni i kao poslaniku i kao predsjedniku Kluba je bilo vaše odnošenje za razliku od nekih drugih poslanika, nekih drugih poslanika klubova. Ja sam na taj način reagovao.

Ovo vaše objašnjenje za zaključak je sasvim drugačije nego objašnjenje koje ste rekli na onakav način, na koji ste rekli na sjednici, i ja isto tako tražim od ovoga Doma da taj zaključak stavimo na glasanje, da vidimo da li mi imamo snage da naše Vijeće ministara zamolimo da u nekom vremenu idući mjesec nam može da dođe ovdje u punom sastavu i odgovori na preko 200 neodgovorenih pitanja. Ako ovaj Parlament ima snage da to Vijeće ministara zamoli na taj način, to nije prejudiciranje dnevnog reda, nego jednostavno način na koji se može komunicirati ovaj Dom sa Vijećem ministara.

Iz tog razloga, ja vas molim da taj zaključak stavite na glasanje. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ovako dakle, meni je drago da se to ne odnosi na mene, da ste to pojasnili. Ja vodim sjednicu znate, i ja sam najodgovorniji za njen tok i možda sam ja neke stvari prepostavio, ali evo nakon vašeg objašnjenja meni je stvar potpuno jasna. Evo, ja vas obaviještavam, sada Kolegij je razmatrao dakle ovu stvar i pitanje poslaničkih pitanja i odnosa prema poslaničkim pitanjima, nema potrebe da se izjašnjava Dom o tome. Kolegij je odlučio da to predloži u narednu sjednicu ovoga Doma. Prema tome, na ovaj način smo završili i ovo pitanje.

Kolegij je odlučio, pošto Kolegij uvrštava, pošto Kolegij kreira dnevni red, bar u onome što je u pozivu, da za narednu sjednicu, posebna tačka dnevnog reda budu nerealizirana poslanička pitanja, odnosno odnos prema poslaničkim pitanjima koja dolaze iz ovoga Doma.

Tad ćemo otvoriti raspravu o svemu i tad ćemo naravno imati ideja i te ćemo ideje stavljati kao prijedloge i o njima ćemo se izjašnjavati i donositi odgovarajuće zaključke.

Gospodin Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Gospodine predsjedavajući, na fonu vašeg prijedloga ja u obliku poslaničke intervencije, želim da reagujem u smislu odgovorenih i neodgovorenih pitanja.

Ovo koliko sam ja pregledao, a gledajući samo kroz moja pitanja, sedam poslaničkih pitanja nikad nije odgovarano, a na šest je izuzetno nakaradno odgovarano, što sam ja javno komentarisao i rekao da tražim novi odgovor.

Dakle, molim vas da službe pribilježe i da nađu i to i da uvrste jer to će biti sasvim drugčija slika u odnosu čak i na ovu. Ja za sebe vodim 13 neodgovorenih, umjesto 7.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, zahvalujem gospodine Moranjkiću.
Gospodin Zlagko Lagumđija je tražio riječ, izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

...svog prijedloga zaključka, međutim gospodine predsjedavajući, zaključci, naročito tekst koji ste nam poslali, ne poznaje operativne zaključke i zaključke. Ne poznaje tu distinkciju između operativnih zaključaka i zaključaka, pri čemu ja se s vama čak ako postoji distinkcija između operativnih zaključaka i zaključaka, ne mogu se složiti s vama da je operativni zaključak, ako je on manjeg reda važnosti, da se pod operativni zaključak podvede nešto što znači prosleđivanje javnosti 200 pitanja, na koje Vijeće ministara nema odgovore.

Ali, da ne bi ovdje zamarali se uzajamno, ja uopšte ne razumijem zbog čega vi jednostavno ne stavite, pored toga što ste vi sad zaključili, zašto ne stavite zaključak koji je predložio kolega Živković, i zaključak koji sam ja predložio, na glasanje. Pa odbite to. Jer, i ranije ste imali takve zaključke. Ako vam je zgodnije, ja mogu ovo svoje formulisati u operativni zaključak. Dakle, ja predlažem operativni zaključak na način na koji ste vi ranije predložili operativni. Nema nikakvih problema. Odbij te to, ali mislim nepotrebno nas ovde iscrpljujete a ja sam od vas očekivao da čete ako ništa, kolegi Živkoviću se izvinuti što ste ga onako naprasno prekinuli i natjerali da sjedne, da mu ne dozvolite da uopšte iznese zaključak, mada ste vi ranije predlagali same zaključke.

Ne vodi ovo nigdje ovako. Ja vam sugeriršem da vi malo razmislite o tom svom ponašanju, ovde se zaista ponašate prema nama kao da ste isljednik, a mi osumničeni za nešto i vi sad nešto naređujete, ti sjedi, ti pričaj, ti kreni ovamo, ti idi tamo, ne treba to. Mislim, niti je ovo škola, niti ste vi policajac, odnosno niste sad u toj funkciji. A mi smo još manje neko ko je zaslužio da se osjeća kao pod svjetlosti reflektora istražnih organa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Beriz Belkić, izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Evo ja sam zaista strpljivo ovaj, pratio i slušao naš dosadašnji rad i najviše sam se javio da pokušam dati doprinos, da krenemo zaista raditi i meni se čini da sam razumio zašto je SNSD tražio i pauzu i učinilo mi se da smo blizu rešenja. Koliko sam ja razumio Kolegij je u međusobnoj komunikaciji zaključio da će na prvoj narednoj sjednici uvrstiti kao tačku dnevнog reda i problematizirati, otvoriti raspravu o odnosu onih kojima mi postavljamo pitanje, prije svega Vijeću ministara itd. Podrazumjevam da će i pozvati Vijeće ministara i meni se čini ako takav signal i informaciju od Kolegija dobijemo, da to možemo prihvati kao izlaz iz ove situacije.

I, što se tiče Kluba Stranke za BiH, nama je to prihvatljivo, držimo vas za riječ. Vi ćete to uvrstiti u dnevni red i na idućoj sjednici svi ćemo se pripremiti da nađemo neka rešenja za ovu problematiku koju smo svi otvorili. Dajte da zaista na ovaj način privredemo kraju i da krenemo na posao. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Križanović je tražio riječ, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIC

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Ja sam jedan od zastupnika u ovom Domu koji upravo zbog ovakvog ignoranskog odnosa, prije svega Vijeća ministara a i drugih institucija u BiH prema zastupničkim pitanjima, je postavio relativno mali broj pitanja. Međutim, iz ovoga što smo danas dobili, kao materijal na neodgovorena zastupnička pitanja, uspio sam pronaći dobar dio pitanja koja su bila adresirana na Kolegij ovog našeg Zastupničkog doma. Također, ima značajan broj pitanja na koje Kolegije se nije očitovao. Od Kolegija je upravo traženo, u tom smislu da zaštiti dignitet ovog Parlamenta kada su u pitanju zastupnička pitanja i zaključci koje donosi ovaj Parlament, ovaj Dom i koji je insistirao na realizaciji tih zaključaka.

Naravno, ništa od toga nije učinjeno, pa bih ja predložio da u koncipiranju zaključka koji bi vodio razriješenju ovog problema, da imamo u vidu da ni naš Kolegij nije svjetlica strana odgovornog odnosa prema ovom Domu. Dakle, u koncipiranju tog eventualnog razgovora sa Vijećem ministara na ovu temu, i volio bih da se i naš Kolegij pripremi po tom pitanju i da kaže zašto je, šta je Kolegij naš spriječavao da izvršava zaključke ovog Doma i šta je to što je bio problem da odgovori na zastupnička pitanja koja su bila adresirana na Kolegij. Evo, toliko hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodine Živkoviću, ja sad vas pitam. Jeste li vi zadovoljni sa odgovorom Kolegija ili i dalje insistirate na glasanju?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Mislim da bi bilo najdemokratičnije da vi vaš stav stavite na glasanje ovde i da se poslanici prema njemu odrede. Ako vaš stav prođe, ovi ostali zaključci nam padaju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ureda. Zavaljujem. Zaključujem raspravu.

Stavljam prijedlog Kolegija na glasanje, kojeg sam ja već dva puta ponovio.

Pripremite se za glasanje.

Dakle, evo ja ću za one koji nisu pratili, ja sam dva puta govorio već, dakle Kolegij je odlučio da odnos prema poslaničkim pitanjima, analizu dakle, pripremit će se

kompletna analiza od strane Sekretarijata Parlamentarne skupštine, i odnos prema poslaničkim pitanjima, stavimo kao tačku dnevnog reda na narednu sjednicu Doma. Tad će se naravno, pozvat će se i Vijeće ministara i sve on što ide, ne mogu sada ovaj, sve to izdiktirati, ali to je potpuno normalna stvar, i tad ćemo raspravljati i naravno usvajati odgovarajuće zaključke. To je prijedlog zaključka.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH sa 32 glasa za, bez protiv, 4 suzdržana i uz dovoljnu entitetsku većinu, usvojio ovaj zaključak.

Mi prelazimo na treću tačku dnevnog reda, to je

Ad.3. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH po hitnom postupku, u skladu sa članom 104. Poslovnika

Prijedlog zakona sa zahtjevom za hitni postupak dostavljen je Parlamentu 17. a vi ste ga dobili 18. februara ove godine. Razmatramo zahtjev za proceduru po članu 104.

Otvaram raspravu. Želi li ko da govori?

Zaključujem raspravu. Pozivam vas da se pripremite za glasanje.

Glasamo o proceduri po članu 104. Gospodine Lagumđija, ja se nadam da ovo nije policijska metoda ali zamolio bih vas da ili sjednete ili da radite to što mislite da trebate da radite, samo nemojte druge poslanike pustite da rade svoj posao. Ja vjerujem da ovo nije policijska metoda, je li tako. Molim. Pa pazite, ja prepostavljam da ste vi poslanik, da trebate sjediti ovdje u sali, a ne dok je interesantno do podne, biti u Parlamentu a od podne onda otići iz Parlamenta, pa sad kako ćemo to nazvati, molim, pa naravno. Hvala vam lijepa.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

31 za, bez protiv, 2 suzdržana, uz dovoljnu entitetsku većinu, prihvatili smo proceduru po članu 104. vezano za Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda, to je

Ad.4. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o konkurenciji po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika

Prijedlog ovog zakona Parlamentu je dostavljen 23. februara i istog dana vam je proslijeden. Raspravljamo dakle o zahtjevu za postupak po članu 104.

Otvaram raspravu. Ko želi da govori?
Zaključujem raspravu.

Pripremite se za glasanje.
Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH većinom glasova 31 za, bez protiv, bez uzdržanih, uz dovoljnu entitetsku većinu, usvojio proceduru po članu 104. vezano za Prijedlog zakona o konkurenciji.

Prelazimo na petu tačku dnevnog reda, to je

Ad.5. Prijedlog poslanika Mirsada Ćemana za razmatranje Prijedloga zakona o prijenosu poslova medijacije na Udruženje medijatora po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika

Prijedlog zakona, Parlamentu je dostavljen 18. februara, vama je proslijeđen 23. februara. Poslanik Ćeman predlaže da se Prijedlog zakona razmatra po članu 104.

Otvaram raspravu po prijedlogu, izvolite.
Zaključujem raspravu.

Pripremite se za izjavljivanje.
Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH većinom glasova 29 za, 2 protiv, 2 suzdržana i uz dovoljnu entitetsku većinu prihatio proceduru, po prijedlogu gospodina Ćemana za Zakon o prijenosu poslova medijacije na Udruženje medijatora.

Prelazimo na šestu tačku dnevnog reda, to je

Ad.6. Izvještaj Komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o prijedlogu zaključka povodom Izvještaja Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil, o posjeti poslanika Doma Međunarodnom krivičnom sudu za ratne zločine počinjene na području bivše Jugoslavije

Vi ste dobili Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o prijedlogu zaključka. Kolegij je postigao saglasnost. Ja o tome obaviještavam Dom i konstatujem da je usvojen sljedeći zaključak. Zadužuje se Komisija za ljudska prava imigraciju, izbjeglice i azil da obavi konsultacije sa Ministarstvom pravde, vanjskih poslova Tužilaštvom i Sudom BiH, te da nakon toga imajući u vidu i diskusiju koja je o Izvještaju vođena, Domu dostavi inovirani izvještaj.

Prelazimo na sedmu tačku dnevnog reda, to je

Ad.7. Izvještaj Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova o posjetama kazneno-popravnim zatvorima u BiH, u kojima kaznu zatvora izdržavaju žene

Mi smo na 51. sjednici raspravljali o izvještaju iz ove tačke, nakon čega smo zaključkom zadužili Komisiju za ostvarivanje ravnopravnosti spolova, da održi još jednu sjednicu, da sumira prijedloge novih zaključaka predloženih u raspravi i da Domu eventualno predloži dopunu izvještaja. Komisija je 8. marta održala sjednicu i dostavila je novi izvještaj. Vi ste taj izvještaj dobili. Komisija kao što ste vidjeli, predlaže Domu da prihvati Izvještaj sa zaključcima sadržanim u 14 tačaka. Napominjem, jedan put smo to imali ovdje u raspravu, bilo je diskusija, Komisijija je to ja mislim uključila korektno. Dobili ste Izvještaj Komisije.

Otvaram raspravu na ovu temu, izvolite.
Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ

...poslali, ja ostajem kao poslanik i kao predlagač dijela dopune na ovaj izvještaj. Ostajem pri tome da je neophodno uključiti ovu tačku koja je bila u mom prijedlogu broj 14, koja glasi, kada je u pitanju zakonodavstvo koje prati, po kojem se postupa u izvršenju krivičnih sankcija, dakle odnosi se na zakone o krivičnim sankcijama Republike Srpske i Federacije BiH, Komisija potsjeća, da entitetske vlade nisu ispunile obaveze koje su definisane u članu 21. Zakona o ravnopravnosti polova u smislu izmjene postojećeg zakonodavstva i njihovog usklađivanja sa Zakonom o ravnopravnosti polova. Potrebno je da se hitno entitetski zakoni o izvršenju krivičnog nasilja i krivičnih sankcija dopune odredbama koje definišu direktnu i indirektnu diskriminaciju kao i nasilje na osnovu pola koje podrazumjeva uznemiravanje, seksualno uznemiravanje.

Poznato je da je član 21. Zakona o ravnopravnosti polova nalaže šta treba uraditi u periodu od 6 mjeseci, obzirom da entitetske vlade ni jedna ni druga nisu ništa, gotovo ništa na tom polju učinile, ja mislim da je ovo veoma važan zaključak koji bi trebao da uđe u pomenuti izvještaj. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori?
Gospođa Ljilja Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, meni je žao, pošto gospođa Majkić nije bila na sjednici Komisije koja je održana u 10 časova 8. marta, mi smo nastojali da ispoštujemo većinu, evo ovde prisutne kolege zaključaka koji su predloženi novi. Što se tiče ovog pitanja, pošli smo od toga da je zakonska obaveza, ako postoje zakoni oni se moraju

usklađivati. Prema tome, ne možemo mi sad ponovo od nekog tražiti da primjenjuje zakon ako smo to već propisali zakonom.

A što se tiče sugestije, prema entitetskim vladama, ja vas molim, jer ovdje u stvari stoji znači shodno zakonu ovome, podrazumjeva se da moraju svi zakoni biti, jedni s drugim, da ovo ovaj, u entitetskim znači ima i postoje odbori za ravnopravnost spolova, a mi smo ovdje ipak pravili izvještaj o posjeti ovim i predložili zaključke, a mislim da smo veći dio ovoga što je uzeto ispoštovali i žao mi je što niste bili, možda bi smo i ovdje našli ovaj, nekakvo rešenje koje bi vama više odgovaralo. Jer, ovdje u preambuli samoj kaže se, s obzirom na donešeni zakon, na sve što se podrazumjeva predlažu se slijedeći zaključci. Toliko, i hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori?
Gospođa Majkić, replika.

DUŠANKA MAJKIĆ

Samo jedna, kazneno-popravni zavodi se nalaze i u jednom i u drugom entitetu. Dakle, ne nalaze se na nivou BiH, pa da nije naša nadležnost da o tome govorimo. Ova kritika je umjesna i ona se odnosi samo na obaveze, potsjećanje na obavezu, oni ništa na tom polju nisu uradili. Imamo jedan zakon koji se ne poštuje i to je konstatacija na različitim nivoima da se taj zakon ne poštuje. Ja mislim da ovaj izvještaj neće biti siromašniji zbog toga što će imati ovakvu jednu poruku, i ja samo u tom dijelu insistiram.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori? Želi li?
Gospodin Jozo Križanović, predsjednik Komisije, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIC

Želio bih reći da je Komisija zaista vrlo pažljivo razmotrila sve prijedloge i sugestije na poboljšanju zaključaka koje je uradila u skladu sa zaključkom ovog doma. Mogu sigurno reći da smo sa puno pažnje razmotrili i ovaj prijedlog koji je kolegica Majkić sad iznijela i konstatirali smo zapravo da je većina tih sugestija i zapažanja koje je iznijela kolegica Majkić, bilo bi sadržano u našim zaključcima. Mi smo i pored toga cijeneći napor i dobru volju, da ti zaključci budu još jasniji, proširili i pojačali sa sugestijama koje su došle od naše kolegice. Zato smatram da zaista ne treba insistirati na svemu ovome što je rečeno i predloženo, jer mi jednom posjetom kazneno-popravnim ustanovama gdje smo analizirali prije svega uvjete izdržavanja kazne zatvorenica, ne možemo ulaziti u cijelu legislativu koja se odnosi na ravnopravnost spolova i usklađivanje zakonske legislative u tom smislu.

Dakle, apeliram evo na Dom da smo sa puno pažnje sve to razmotrili i mislim da smo dobro formulirali predložene zaključke. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori? Zaključujem raspravu. Dakle, imamo ovdje Izvještaj Komisije i imamo zahtjev gospođe Majkić da se u taj izvještaj dogradi i ova tačka koju ona predlaže. Ostajete li vi kod vašeg predloga gospođo Majkić? Ostajete, dobro.

Glasat ćemo dakle prvo o tome da se ovo ugradi, dakle o amandmanu praktično o prijedlogu gospođe Majkić, takva je procedura. Čuli ste stavove i Komisije.

Ja vas pozivam da se pripremite za glasanje.

Dakle, glasamo o tome hoćemo li uključiti u ovaj izvještaj i prijedlog gospode Majkić, a onda ćemo glasati i o samom Izvještaju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

9 za, 15 protiv, 8 suzdržanih, prijedlog nije dobio parlamentarnu većinu.

Pripremite se za izjašnjavanje o samom Izvještaju Komisije, dakle bez ovoga što je predložila gospođa Majkić.

Glasamo o Izvještaju kojeg smo dobili u pisanoj formi, bez ikakvih dodataka.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom sa 32 glasa za, bez protiv i 1 suzdržanim uz dovoljnu entitetsku većinu, prihvatio Izvještaj nadležne komisije.

Molim, uvijek možete dobiti svaki izvještaj, ne trebate to ni postavljati kao pitanje. Svaki poslanik dakle, u buduće za svako glasanje ako želi listing ima pravo da ga dobije. Prema tome, ovo je generalni odgovor za sva, i za ovo pitanje i za sva buduća moguća pitanja na ovu temu. I ne samo poslanici nego svi ovde prisutni u ovoj sali, a služba će tome udovoljiti.

Prelazimo na osmu tačku dnevnog reda, to je

Ad.8. Informacija Vijeća ministara o realizaciji Zaključka Doma o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama koji je trebalo pripremiti 31.01.2005. godine

Poštovane, dakle koleginice i kolege, mi svi znamo istorijat ove tačke dnevnog reda. On je počeo još 29.12. prošle godine, kada smo mi uvojili Zakon o porezu na promet i Zakon o akcizama BiH i kada smo se obavezali da ćemo do 30. januara odnosno do 31. januara 2005. godine donijeti, odnosno koregirati pojedine odredbe tog zakona, odnosno usvojiti izmjene i dopune tih zakona. Od tada pa do danas, vođene su brojne

aktivnosti. Mi smo bar od strane ovoga Doma skoro na svakoj sjednici ovo držali kao dežurnu temu. Sa prošle sjednice, ja sam pročitao na početku danas, i sad je vrijeme da se o tome govori, a ne kada je dnevni red u pitanju, upućen zahtjev Vijeću ministara da nam se dostavi pisana informacija. Mi do danas nismo dobili nikakvu informaciju i to je sve što vam ja mogu u ovom trenutku povodom te tačke dnevnog reda kazati.

Ja otvaram raspravu. Gospodin Nikola Špirić se javio za riječ, izvolite. Gospodin Beriz Belkić neka se pripremi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi gosti, ja mislim da ne znam šta treba da se desi u ovoj državi, šta treba da uradi Parlament, pa da ga poštujte Vijeće ministara koje Parlament nažalot ni izabrao, nego samo potvrđivao. Vratit će vas nazad kada smo govorili o samo možda 5-6 mjesecu unazad, kada smo govorili o izmjenama i dopunama carinskih stopa i tarifa, kada su nas pojedini poslanici ubjeđivali i kada smo zaključkom da se obavezuje Vijeće ministara da u roku od 3 mjeseca, obavijesti Parlament odnosno izade sa računicom šta je država BiH dobila zato što smo to učinili po hitnom postupku, tobože da ne bi država izgubila. Prošlo je 6-7-8 mjeseci, mi te računice nemamo. Šta treba još uvijek da se desi da mi kao Parlament smognemo snage da Vijeće ministara zna da ih biramo. Ja stvarno danas ne želim da diskutujem o ovoj tačci dnevnog reda bez pisanog izvještaja Vijeća ministara. Pa u ovoj državi još nikog ni za riječ, ni za cifru ne možete uhvatiti.

Možemo mi ovde i donositi svoje zaključke, možemo pričati o onome šta Parlament misli, možemo i predložiti prijedloge ali opet ćemo dobiti odgovor od Vijeća ministara, znate nismo sa Direkcijom za indirektno oporezivanje, nismo sa OHR-om usaglasili itd. Ja bih da se ova igra gluhih telefona prekine. Ukoliko Vijeće ministara 2 mjeseca nas zabave prićom, postoji kriza, ne postoji kriza, postoje ostavke, ne postoje ostavke, 2 mjeseca ne zasjedaju a onda na kraju kad Parlament 4 ili 5 mjeseci uporno insistira da pošalju informaciju, nije bitno kakva je informacija, mi tu informaciju kao poslanici nemamo. A moram da vam kažem, da smo ovakvim odnosom pokazali jednostavno, nivo ovog Parlamenta doveli do recimo jednog nivoa u kojem ni građani ne mogu da prepoznaju da se ovde radi o ozbiljnem parlamentu.

Ja bih danas da stavimo tačku, da ovo jednostavno stanemo na ovome dok Vijeće ministara ne pošalje odgovor, ne bude spremno da dođe da vodi dijalog sa parlamentarcima. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Beriz Belkić. Neka se pripremi gospodin Jozo Križanović.

BERIZ BELKIĆ

Evo, ja skoro ne bih imao nešto posebno dodati u odnosu na ovo što je posljednji rekao gospodin Špirić i uz konstataciju nažalost da će ovo biti predsjedadvajući, izgleda

još duže vremena dežurna ovaj, tema. Mene više frustira da tako kažem, odnosno razočarava ova jedna ignoracija, jedan odnos kao nemamo mi nikakve obaveze prema vam itd. ja tvrdim, da je imalo se šta napisati, da je ovaj Dom mogao dobiti određene informacije jer su se dešavale neke stvari u međuvremenu.

Međutim, ta informacija bi nas dovela u situaciju da bi smo se morali suočiti sa još jednom činjenicom o kojoj ćemo mi morati ovdje otvoriti raspravu i opredjeliti se da li ćemo tako stanje prihvati da dalje traje, ili ćemo ga mijenjati. Naime, o čemu se radi. Da ne ponavljam zaključak itd. Komisija za finansije i budžet je imala susret sa Upravnim odborom Uprave za indirektno oporezivanje itd., imala neke aktivnosti i da skratim, praktično smo se suočili sa informacijama da se rade određene stvari, da se vrše određene konsultacije, određene analize itd. Mi smo kao poslanici svi dobili određene inicijative, određenih neovlaštenih da tako kažem predлагаča gdje je ponuđeno poslanicima da se pojave u ulozi predлагаča itd. mislim na ove komore, mislim na asocijacije i Udruženje privrednika itd. I, na kraju smo se suočili sa ovom činjenicom, dakle nešto se radi i moglo se je to napisati i Vijeće ministara odnosno resorno ministarstvo je sve moglo prikupiti te podatke i ovaj parlament danas o tome informirati. Ali, radi se o slijedćoj situaciji, da smo se mi suočili da je nemoguće praktično bez saglasnosti Uprave odnosno, Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, vršiti izmjene, čak ni osnovnog Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja a kamoli ova konkretna rešenja .. visini stopa itd.

Dakle, i od toga se je pobjeglo da se ovaj parlament obavijesti, ali je to nama na komisiji i članovima komisije koji smo bili prisutni, i nažalost naravno došao je samo jedan praktično ili dva člana, dva člana Upravnog dobara, nije palo napamet predsjedniku Upravnog odbora gospodinu Diksonu da dođe itd. oni su ovaj, nas jednostavno obavijestili da oni to razmatraju i oni se drže pozicije da Parlament ni bilo ko drugi bez njihove saglasnosti neke promjene može izvršiti. Dakle, očigledno da će se desiti ovo o čemu je gospodin Špirić govorio, da mi moramo istrajati da obezbijedimo ovde jedan dijalog sa Vijećem ministara i tada bi trebalo otvoriti i ovo pitanje. Dakle, sve ove inicijative koje su došle i iz Parlamenta i van Parlamenta one praktično ne mogu ići u proceduru bez saglasnosti Upravnog odbora, barem tako je tumačenje i Upravnog odbora odnosno i nadležnih naših komisija.

Prema tome, nećemo ovaj, ništa postići ako budemo vodili dugu raspravu. Očigledno da ćemo morati pokušati ići tragom ovoga o čemu je gospodin Špirić govorio, da se pokuša Kolegij dogоворити са Вijeћем ministara да се pojave ovdje и да porazgovaramo о овој ствари. Mi smo imali i obavezu ako то не uradi Vijeće ministara, да uradi komisija ali nam je Upravni odbor Direkcije rekao, ne, ne mi to radimo, mi ćemo vas izvestiti itd. Hvala lijepo. Znači, imamo Upravni odbor koji je praktično iznad i van sistema je li.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem, gospodin Jozo Križanović, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, ja sam mislio nešto šire govoriti ali zaista poslije kolege Špirića i Belkića neću, nastojat će da ne ponavljam ono što je rečeno.

Mi se danas evo slažemo da se nalazimo pred jednim problemom tako važnim da ga kako je ovde formulirano, rečeno da ga držimo kao aktuelnog, kao vrućom temom. I, evo po ne znam koji put se ponavlja jedna neugodnost za ovaj parlament, da se ne izvršava zaključak našeg doma. Da se ignorira. Naredna tačka dnevnog reda, jeste informacija također o posljedicama i razlozima itd. privremenog suspendiranja određenih odredbi Sporazuma o slobodnoj trgovini sa susjednim zemljama. Ne vidim razloga da ćemo i tu imati informaciju. I zato ja predlažem, da mi ne bi smo gurali glavu u pjesak kako ono kažu, da mi danas na ovom mjestu, prekinemo ovu sjednicu Doma, da ostavimo po poslovničkoj mogučnosti sat vremena, da vidimo hoćemo li dobiti tu informaciju. Ili da, držimo dežurnom temom ovo pitanje promjene Zakona o trošarinama.

Dakle, da budem jasan, predlažem prekid sjednice od sat vremena, kako bi smo mogli dobiti očitovanje Vijeća ministara o dvije vrlo značajne tačke koje su aktualne, koje drže da kažem BiH u jednom ekonomski kaotičnom stanju. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Petar Kunić, izvolite.

PETAR KUNIĆ

Predsjedniće, ja izražavam svoju punu saglasnost sa prethodnicima, vezano za odnos Savjeta ministara prema Parlamentu Predstavničkom domu. Naime ovaj parlament, ima prava ne samo što bira Savjet ministara nego ima i određena pravna, politička ovlaštenja, pa i ovlaštenja finansijskog karaktera. Isto tako ima ovlaštenja prema Upravnom odboru i tom neprikosnovenom tijelu, iznad svih institucija unutar strukture zajedničkih institucija.

Samo se trebamo uozbiljiti. Ja sam na jednoj od predprošlih sjednica rekao da se uozbiljimo, da prekinemo sa izbornom diktaturom. Dakle, onih koji podržavaju vladu, odnosno Savjet ministara, da jednom kažu, pa molim vas dokle ćete vi nas ignorisati, ko smo mi ovde. Jesmo li mi ozbiljan Parlament ili nismo ozbiljan Parlament. Jer mi to možemo reći ili ćemo totalno preći u pasivu, pa ćemo prepustiti Savjetu ministara da upravlja brodom. To je suštinsko pitanje. Dakle, sve zavisi od nas. Sve zavisi od nas. Kad počnemo, kad prozovemo nekog u Savjetu ministara, onda glasanje dobije većinu u vrom, dakle to je ta tzv. izborna diktatura koja dominira i ona je vrlo pouzdana i sigurna u ovom Predstavničkom domu. Kad se prestanemo ponašati na taj način, sasvim sigurno da će iz Savjeta ministara tamo sjediti neko. Ovo je totalno ignorisanje, da nemate ljudi iz Savjeta ministara kad se raspravlja o tačkama koje se neposredno tiču njih. Postali su potpuno nedodirljivi. To je ignorisanje, jedan, ja bih rekao da je to čak nemoralna i nekulturan gest od strane Savjeta ministara, posebno predsjedavajućeg. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori?
Gospođa Ljilja Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIC

Gospodine predsjedavajući, kolege, moji prethodnici, pogotovo gospodin Belkić kao član Komisije vas je informisao. Znači ja nisam jutro slučajno pitala, kada smo usvajali dnevni red, da li ćemo mi imati informaciju ili prisustvo nadležnih iz ministarstva.

Vidite, meni ovdje danas ne treba Upravni odbor. Meni treba neko iz Savjeta ministara, odnosno znači da nas informiše šta je o tome urađeno jer smo mi obavezali zaključkom Savjet ministara. Čast ovom dečku što sjedi, ja ne znam koje je on ministarstvo, ovdje nema nikoga.

Zanima me, znači nismo dobili nikakav njihov izvještaj, nije obezbijeđeno prisustvo, da li je Kolegij obavijestio Savjet ministara da je to stavljen na dnevni red? Dakle, zanima me da li je obaviješten Savjet ministara da smo očekivali njihovu informaciju i prisustvo po ovoj tačci dnevnog reda? Drugo, znači ja ću samo vas informisati ono dodatno 15 dana. Mi smo odmah poslije prošle sjednice Doma znači sjedili sa ljudima iz Upravnog odbora. Oni su nas upoznali sa aktivnostima koje ima Upravni odbor i koje se vode. Privatne informacije su jedno, šta je otislo na Savjetu ministara, očekujem to da dobijemo zvanično ovdje.

Što se tiče znači, izmjena i dopuna Zakona znači postoji jedna inicijativa od naših kolega odavde. Ta inicijativa ide u normalnu proceduru. Mi smo zakazali za 17. komisiju na kojoj ćemo razmatrati Prijedlog izmjena i dopuna, da to ljudi ne bi miješali, znači to je Klub SDP-a išao sa prijedlogom izmjena i dopuna Zakona a ovo što smo očekivali od Savjeta ministara još uvijek nismo dobili. I zato podržavam ideju, mislim da je gospodin Križanović, da napravimo pauzu, da sačekamo nekog prisutnog iz ministarstva da nas zvanično upozna o čemu se radi. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Moranjkić, izvolite. Pardon, Novaković se javio prije vas. Izvolite Novakoviću, izvinite gospodine Moranjkiću.
Momčilo Novaković, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa, čini mi se da ovde najviše o Savjetu ministara govore oni koji nisu glasali za Savjet ministara znači. Hajde da kažem ja nešto koji sam podržao ovaj saziv Savjeta ministara.

Naime, ja mislim da je gospodin Špirić sa jednim prijedlogom odmah na početku rasprave ustvari, dao mogućnost da ovdje sada ne uvodimo neke druge priče osim onih suštinskih zbog čega su tačke i stavljene na dnevni red. I ova i govorim o sledećoj tački koja je čini mi se stavljena uslovno, ako dođu ljudi iz Savjeta ministara i o njoj ćemo, ako ne dođu nećemo, je li tako. A to je da se o ovome treba raspravljati ili treba staviti ovo na dnevni red, tek kad budemo imali pismenu informaciju. Svaka druga dalje priča koju su ovde kolege pričale, naravno uvažavajući potpuno njihovu iskrenu želju da Savjet ministara što bolje funkcioniše, ovo iskreno mislim pod navodnim znacima, onda zaista bi trebalo i sugerirati kolegama i molim kolege da se ne iscrpljujemo sad pričama je li ovo dobro ili nije dobro. Evidentno je da mi nemamo izvještaj, da nemamo o čemu raspravljati, samo o tome što ga nemamo. A to smo već raspravljali na nekoliko puta.

Dakle, pridružujem se prijedlogu gospodina Špirića i molim i ostale kolege da skratimo raspravu kako bi smo zaista jedinu moguću u ovom momentu ovaj, varijantu našli, a to je da o ovome ne raspravljamo, dakle dok ne dobijemo izvještaj. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Moranjkić. Neka se pripremi gospodin Gligorić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Gospodine predsjedavajući, mi smo u poziciji koliko ja vidim, gdje smo svi u ovoj sali svjesni da od tog izvještaja nema ništa. Svako traženje pauze, za mene je iracionalno a mi smo imali već do sada u ovoj sali 4-5 slučajeva ovakvih gdje smo dovođeni u mat poziciju, gdje smo imali ovakvo riješenje, ako me neko prati, pa neka me isprati ako nije. Mi smo tu tačku prebacili na zadnju, poslali vijest Vijeću ministara neka pokušaju doći, ako do zadnje tačke ne dođu znači nema ništa od toga. Izvodimo zaključak, kakav će on biti, to neka bude stvar Parlamenta. Mi ovdje imamo pozvane i goste koji su došli da referišu pri određenim izvještajima itd. bilo bi malo nefer i prema njima da oni sad sjede ovdje čitav dan, a možemo ovo po meni, praktično ovako riješiti.

Znači, da ovu tačku jednostavno prebacimo na zadnju, da pošaljemo ako nije poslat kurir u Vijeće ministara sa zadatkom da dođu, da daju takav i takav izvještaj, ako ne dođu, mi ćemo donijeti zaključak takav kakav ćemo donijeti, a da mi nastavimo raditi. To je moj prijedlog gospodine predsjedavajući.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Gligorić, izvolite. Malo žađnje molim vas.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ja smatram da bi trebali jednostavno podržati ovaj prijedlog gospodina Špirića i onih koji su evo i Novaković u ovom slučaju, jer dok ne dođu nema smisla stvarno raspravljati dok ne dođu ljudi ispred Savjeta ministara.

Istovremeno mislim da bi bilo dobro da i u buduće stvarno rešimo to pitanje jer vi ste kao skupštinska većina ogledalo ovakvog Savjeta ministara i to je neprimjerenog ponašanja.

I htjeo sam samo reći, da je zaista nijerovatno da oni koji su u vlasti, vi kritikujete, pa imam osjećaj kao da time perete savjest, kao i vi kritikujete itd. a istovremeno iskazujete svoju nemoć da bilo šta promijenite kod onih lidera koji vam tamo sjede. Prema tome, dajte malo digniteta u ovom parlamentu, kad im kažemo ima da dođu i da se postroje. Ja normalno, nisam glasao za ovakav Savjet ministara, to će se pokazati da je najpogubnija stvar u BiH, ali imam pravo da od njih tražim u skladu sa Ustavom i zakonom ove zemlje da polažu račune pred Parlamentom i, zato mislim da bi bilo dobro da ne gubimo vrijeme. Ne trebaju nam sigurno pauze i ako je to bilo, možda u dobroj namjeri. Ne trebaju nam pauze, jednostavno da konstatujemo stvari i ovo što kaže gospodin Moranjić.

Ako nema idemo na zadnju tačku, ako nema, jednostavno skidamo do sledeće tačke kada će oni biti prisutni, sledeće sjednice i na taj način ćemo riješiti, čak smatram svako njihovo i ono što je profesor Kunić govorio, također, ne treba ono što se direktno njih tiče, nećemo raspravljati pa će javnost da kaže, onda vršit će na njih pritisak, jer vi kao poslanici iz skupštinske većine nemate tu snagu da na njih izvršite pritisak da oni ovdje dođu i da po Ustavu i zakonu ove zemlje rade, nego će javnost da kaže nije Parlament mogao da radi zato što oni nisu bili prisutni da brane ono što su sami poslali Parlamentu i, na taj način ćemo onda uraditi veliki posao i mi u Parlamentu, a i, naravno novinari koji nam mogu pomoći da urazumimo da dođu ljudi i da brane ono što su predložili i da odgovaraju pred ovim parlamentom. Evo, hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala. Gospodin Vinko Zorić, replika. Dobro, javljaju se ljudi, šta će. Gospodin Lagumđija je tražio riječ. Moramo omogućiti.

VINKO ZORIĆ

Ja sam mislio puni kraće replicirati nego ste vi imali uvod povodom mog javljanja.

Ja ne bih ni po jednoj točci dnevnog reda tražio pomoći novinara ni bilo koga izvan ovih 42 čovjeka. To je ne primjereni. Ja mislim da su ova 42 zastupnika u stanju napraviti sve, ukoliko razmišljaju svojom glavom i ukoliko se izjasne uvijek će biti većina. Ako 22 zastupnika misle nešto, a 20 nešto drugo, vrjedi od ove 22 dvojice. Meni ne treba ničija pomoći da prosudim po ovom pitanju i po bilo kojem drugom ničija izvan ovog parlamenta, pa ni novinara.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Gospodin Lagumdžija. Izvinjavam se gospodine Lagumdžija. Odgovor na repliku gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ja u ovom parlamentu se stalno zalažem da, zaista mi u Parlamentu odlučujemo na način da to radimo stvarno na osnovu činjenica, na osnovu određenih pokazatelja, parametara i svoje savjesti. A, upravo što je gospodin Zorić odgovorio da to ne činimo. Ja sam novinare stavio u kontekst isto tako kao savjest bosanskohercegovačkog društva koji su čuli i koji gledaju da li neko korektno radi svoj posao ili ne. U tom kontekstu ljudi nema na sjednici, mi raspravljamo o njihovom dnevnom redu, odnosno o njihovom izvještaju ili prijedlogu zakona, a oni to ignoriraju. I s te strane sam mislio da mogu da prozovu neke ljude, jer očito da gospodine Zoriću vašu kritiku primaju tako sa nekim olakim, ko zna kakvim komentarima tamo, jednostavno to ne prihvataju kao ozbiljno i, smatram da nije trebalo ili ne treba da ubuduće vi kritikujete nekoga, koga u stvari nesvesno ovim ponašanjem Skupštine omogućavate, u stvari da se oni tako ponašaju, jer oni kažu, mi imamo svoju produženu ruku u Parlamentu, oni će da urade sve ono što trebaju da urade, jer ćemo mi to njima tajno iza Parlamenta telefonom da kažemo i onda ljudi jednostavno tako se ponošaju, a vi ste pokriće za njihov nerad. Vi morate da preuzmete odgovornost za nefunkcionalisanje izvršne vlasti u BiH, a ne samo govorite o Parlamentu i ovoj sjednici ili ovim tačkama dnevnog reda. Ja govorim o kompleksnosti misterije i složenosti odnosa izvršne i zakonodavne vlasti, s obzirom da ste vi konkretno inicirali. I, zato trebate da preuzmete odgovornost. Evo, sad su u paketu, gospodin Terzić je rekao da je knjiga zatvorena.

Ja smatram da knjige trebaju stalno biti otvorene. Evo, uzmimo vjerske službenike, oni otvore, nije važno Kur'an ili Sveti pismo ili Bibliju, iz poštovanja, šta unutra piše, ali iz poštovanja stalno otvaraju i gledaju, a ovaj naš zatvorio knjigu u BH društvu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja bih vas zamolio ako možemo da se dogovorimo da, zaista izbjegavamo bespotrebne rasprave u ovom parlamentu. Kolegij Doma je, evo imamo jednog čovjeka prijavljenog za diskusiju, a imamo prije toga nekoliko replika. Ja bih vas zamolio, zapravo odgovore na replike da odustanemo od toga, ako je moguće to. Ja molim da se odustane i od diskusija i od rasprava. Imamo prijedlog, ako ne odustajete, ja šta ću moram vam dati riječ, nema druge. Ali, naš prijedlog je sljedeći.

Tačno, nažalost, moram vam dati riječ, ako insistirate. Mi imamo prijedlog, pazite gospodine Lagumdžija, imamo prijedlog da izademo iz ove situacije. Kolegij ima prijedlog kako da ovo prevaziđemo, ali ako vi insistirate na diskusiji, šta ćemo, bit će diskusija.

Dakle, možemo prihvatiti prijedlog Kolegija, da, gospodine Zoriću, tražite li vi riječ. Moj pokušaj je neuspio.

VINKO ZORIĆ

Moj kolega je u odgovoru na moju repliku, nije ništa demantirao od onoga što sam ja, nego je kazao da ja, a možete pogledati to u stenogramu, da ja, dakle, Zorić često kritiziram Vijeće ministara, što nije točno. Dakle, ja sam glasao za Vijeće ministara. Vijeće ministara ima moju podršku, ali ne i svi potezi tog vijeća ministara, ali ja konkrtno nisam iznio ni jednu kritiku, niti sam diskutirao do momenta kad sam replicirao uvaženom kolegi.

Dakle, ja ne vidim u kojem on kontekstu može kazati da Zorić kirizira, ali je on produžena ruka Vijeća ministara. Istina većina u ovom parlamentu je produžena ruka, jer je birala to, ali to ne znači da se moramo slagati sa svakim potezom, a ja jesam zato da se ova problematika odradi u momentu kad budemo imali informaciju, jer ne možemo mi pričati o informaciji, ako je nemamo. Dakle, ja bih volio da imamo i mnoge zakone, a nemamo ih.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Novaković, odgovor na repliku. Kratko samo molim vas.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Vrlo ću kratko. Prvo predlažem da svi vježbamo ovo pred direktnе TV prenose, pošto neki su počeli sa vježbama. Znači, gospodin Lagumđija će sad opet malo da vježba kako to izgleda kad televizija prenosi, pa, evo da onda svi malo vježbamo.

Drugo što sam se javio, javio sam se da izrazim uvjerenje da način na koji je gospodin Gligorić opisao uticaj na poslanike, ne potiče iz vremena kad je on bio u Ministarskom savjetu i valjda nije on tako radio. Ja se nadam da nije, pa da onda ima pravo da kritikuje na ovakav način kakav radi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodinj Zlatko Lagumđija diskusija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Prvo, nažalost, meni ništa nije smiješno, kako sam video ovu tačku dnevog reda, kako jedno i čemerno počela, ovo je treći pokušaj, ako se ne varam da ovu tačku imamo na dnevnom redu, treći jubilarni.

U svakoj zemlji na svijetu, kada bi parlament došao u ovu situaciju u koju smo mi došli, a situacija u koju smo mi došli, nakon tri pokušaja, ovo se zove, ovo je jasan primjer da je vlada odbila da poštuje parlamentarne odluke i Parlament kao takav. To se svugdje u svijetu zove državni udar. Da, dobro ste me čuli. Ovo se zove državni udar.

Vlada odbije Parlament da poštuje njegove odluke i na kraju jednostavno ne dođe. Ja ne mislim da treba formirati komisiju, zato što nema ovde snage za to. Jeste, tačno. Ovo se Ljiljo zove svugdje u svijetu, teoretičar bi to tako nazvao.

Međutim, šta je neposredni povod za ovo. Neposredni povod je za ovo što smo prije skoro tri mjeseca zaključili da je domać proizvodnja ide u kolaps. U zadnjih dva mjeseca smo svjedoci istupa čelnika Agencije za statistiku koju smo formirali, koja nam kaže da trgovinski deficit u istoriji nije bio veći nego sada. Danas smo pročitali u novinama premijera koji je dao izjavu da je on bio u dilemi da li da izadje u susret poljoprivrednicima, u zagradi čitaj onim tri firmama koje su uvezli ono smeće prehrambeno koje smo im dali, dakle, ti poljoprivrednici su te tri firme, koje su olakšale budžet za milione maraka i danas smo čuli da je naša vlada bila pred dilemom da li da zaštiti ta tri poljoprivrednika ili da naruši dobre odnose sa Evropskom unijom i našim susjedima i da je jučer Vijeće ministara odlučilo da naruši dobre odnose sa Evropskom unijom i sa susjedima.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ali, to je iduća tačka dnevnog reda, sad smo na ... ne može biti ista. Nisam izašao. Izvinjavam se, samo da znate o akcizama govorimo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja o akcizama, vi vjerovatno niste slušali tamo, jer dvojica kolega vaših pomno su slušali šta ja govorim i mogu zaključiti sami bez vas da sam ja u tački dnevnog reda još uvijek nisam tolik fijukno da ne znam na kojoj sam tački.

Dakle, gospodine Džaferoviću, da je ovo kojim slučajem Vjeće ministara u kojem smo mi parlamentarna većina, vi bi ovo vijeće ministara smijenili. Vama normalno to ne pada na pamet, jer vi puštate da gazaju po vama kako god hoće u redu, nema nikakvih problema. Vi to sebi možete dozvoliti. Mi 17.3. imamo komisiju, na kojoj će praktično biti za finansije evo ovo o čemu mi danas govorimo i onda će Vijeće ministara htjelo ne theло na sledeću sjednicu morati da dođe da se očituje o tom zakonu.

Zato gospodine predsjedavajući, ja bih vam predložio da date pauzu za ručak. Mi imamo, Jovicu kod nas koji radi kao kurir, može otići, ako nemate kurira, kurir Jovica može otići da im kaže da mi čekamo da oni dođu. Ako nećete da nam date pauzu za ručak. Mi ćemo onda kao klub poslanika SDP-a iskoristiti pravo da tražimo pauzu. Morate da nam date i, ukoliko se do tada ne pojavi Vijeće ministara, mi zaista nemamo potrebe da učestvujemo u ovoj farsi. Onda vam predlažem, prvo poredlažem da ih privedete, ako ih ne privedete, mi ne vidimo potrebe da učestvujemo u da učestvujemo u radu današnje sjednice. Ako ih dovedeš, ako ih ne dovedeš ... ako pokreneš inicijativu i smijeniš.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Molim vas, zahvalujem gospodinu Lagumdžiji. Za riječ se javio vrlo kratko gospodin Gligorić. Izvolite, ali samo kratko.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Mislio sam repliku gospodinu Novakoviću, da kažem kako sam ja nekad radio. Bio sam zaista disciplinovan kao ministar, sjedio sam, jer za mene je u to vrijeme, a i sada trebalo bi za ove da bude kad zasjeda Parlament u dražvi nema važnije stvri u državi od zasjedanja Parlamenta. I, ja sam to zaista poštovao. A, kako sam radio između ostalog, ne znam bio sam kritikovan od nekih drugih, koji, kao što sam ja radio, pa između ostalog, potudio sam se da dobijete BH pasoš, po kojem ste me kritikovali, a sada sam vam svijet otvorio da s njim šetate, mislim da je to sitnica s moje strane.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo. Zahvalujem gospodinu Gligoriću. Kolegij, ja, ako se niko više ne javlja za riječ. Ja zaključujem raspravu po ovoj tačci dnevnog reda i Kolegij predlaće sljedeći zaključak.

Da, gospodine Lagumdžija procedura za pauzu će naravno doći, ukoliko naravno vi budete insistirali, vi imate pravo kao Klub da tražite pauzu, ja to vama ne mogu osporiti, ali sad je tačka dnevnog reda i zaključujemo povodom tačke dnevnog reda. Ne možemo pauzom na zahtjev kluba zaključiti povodom tačke dnevnog reda.

Kolegij predlaže da se od Vijeća ministara zatraži informacija u pisanoj formi na ovu temu akciza dokle se stiglo i da to bude tačka dnevnog reda iduće sjednice.

Kolegij se, dakle, obavezuje da stupi u komunikaciju da Vijećem ministara i da se ukaže na ove probleme da već dva puta raspravljamo ovdje, a nemamo odgovarajuće odgovore. Ja imam neke informacije iz Vijeća ministara. Nisam ja slučajno izašao ovamo, da je nekakav odgovor, ali ja ne znam šta, iz Uprave za indirektno oporezivanje stiglo u Ministarstvo finansija i rezora i da ministrica namjerava to dati na Vijeće ministara i onda ići prema Parlamentu. To je ono što je meni kazano sada ovamo. Dakle, nisam ja napamet išao i Kolegij povodom ove tačke predlaže ovakav zaključak i ja vas pozivam da se izjasnite o ovom zaključku. Stavit ću ja, molim vas lijepo, ovo je prijedlog Kolegija i Kolegij vas poziva da se izjasnite o ovom zaključku.

Pozivam vas da se pripremite za glasanje. Možete dobiti riječ, naravno da možete dobiti riječ. Ovo je prijedlog zaključka. Pazite, ovo je prijedlog zaključka i imaju pravo poslanici da sad raspravljaju o prijedlogu zaključka. Tu nema, raspravlja se o prijedlogu zaključka. Gospodin Križanović, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Pa mislim da ovakav prijedlog zaključka nema smisla, jer on nije ništa ovo u odnosu na ono kako smo utvrđivali dnvni red. Mi pri utvrđivanju dnevnog reda, također smo znali da nemamo pisanu informaciju. I, to smo stavili na dnevni red, da raspravljamo, očekujući naravno bar usmenu informaciju.

Pošto to nema, mislim da je dalje propadanje ugleda ovog doma, takav jedan zaključak da po treći put zaključujemo da od Vijeća ministara tražimo pisanu informaciju, kako bismo mi o nečemu raspravljali. Mislim, ja ne mogu prihvati.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Križanoviću. Vi imate pravo na vaše mišljenje povodom ovog prijedloga zaključka. Gospodin član Kolegija zamjenik predsjedavajućeg Raguž Martin traži riječ. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Ja ћu samo jednu rečenicu. Bilo je previše tu priče o ugledu ovog doma. Ja mislim da mi trebamo se držati zaključka, koji smo usvojili, ako to Vijeće ne pripremi da će pripremiti nadležna komisija i ja predlažem, to je odgovor moj u odnosu na sve prigovore kad komisija pripremi prijedlog Domu. Ovaj dom će imati prigodu da se očituje o tome. I, mislim, odbijam sve prigovore da ne vodimo računa. Znači, već tada smo vodili računa, ako neće Vijeće uradit ćemo to mi. Znači, nemojte pocjenjivati tu mogućost, to je naš zaključak i dajte da ga se držimo. A, ako nema uvjeta za kvalitetnu raspravu, nemojte da manipuliramo. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ragužu. Ako se niko povodom prijedloga zaključka, kojeg sam ja iznio kao prijedlog zaključka Kolegija ne javlja za riječ, gospodin Beriz Belkić, izvolite povodom prijedloga zaključka Kolegija.

BERIZ BELKIĆ

... u pravu kad je riječ o zaključku. Evo da vam kažem, ako niste maloprije pratili, dakle, Komisija ima već u proceduri dvije-tri varijante i dvije-tri verzije i širih rješenja, nego što su ova koja su bila tražena, ali sam rekao da je problem da imamo obavezu da to dostavljamo Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Belkiću. Ja mislim da mi možemo preći na izjašnjavanje gospodine Andriću, ako insistirate, ako tražite, naravno, izvolite.

FILIP ANDRIĆ

Predložiti iz sjednice u sjednicu, čini mi se da smo mi izmislili tijelo koje je iznad Parlamenta BiH. Pravili smo sebi šefa, kojeg sad, eto on nas ignorira i mi ne znamo kako ćemo raditi bez njega. Ja predlažem zaključak da se zaduži Komisija za financije i proračun, da pripremi paralelno sa ovim zakonom izmjene i dopune Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje i da pozicionira Upravu tamo gdje joj je mjesto. Mislim da sam bio jasan.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, da li još ima rasprave povodom prijedloga zaključka? Stavljam prijedlog zaključka Kolegija na izjašnjavanje. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom sa 26 glasova za, 3 protiv i 6 uzdržanih i dovoljnu entitetsku većinu prihvatio ovaj zaključak i na taj način smo okončali 8. tačku dnevnog reda. Naša komisija povodom prijedloga gospodina Andrića već ima jasne zadatke i, zadatak je, naravno, Komisije da prati ovu problematiku u kontekstu onoga o čemu je govorio gospodin Beriz Belkić. Prelazimo na 9. tačku dnevnog reda.

Ad.9. Informacija Vijeća ministara o privremenoj suspenziji pojedinih odredbi Ugovora o slobodnoj trgovini sa susjednim zemljama

Ovu tačku dnevnog reda smo uvrstili na prijedlog, tokom rasprave o današnjem dnevnom redu. Odgovarajuće službe Vijeća ministara su obaviještene. Mi do sada nemamo nikakve informacije ni usmene, ni pisane informacije i, ja, također, na isti način kao i prethodnu tačku dnevnog reda, dakle, da zatražimo od Vijeća ministara da nam dostavi informaciju u pisanoj formi i da to bude onda dnevni red naredne sjednice. Evo, već smo definirali nekoliko tačaka dnevnog reda danas za iduću sjednicu. Otvaram raspravu povodom prijedloga ovog zaključka Kolegija. Gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

... zaključak, odnosno prijedlog Kolegija, koji je išao u pravcu izlaza iz ove cijele situacije, ali, zaista kad je riječ o mom odnosu, ja vjerujem da će i klub, jer se brzo dešava, da je to prešlo svaku granicu. Zar je problem javiti, poruku neku poslati, doći ćemo za pola sata i pet rečenica ovom parlamentu reći. Zaista, nećemo podržati, tražimo da, jednostavno se otvori, jednostavno gospodine Špiriću, nećemo dalje da učestvujemo u alibiju itd. i nećemo da snosimo odgovornost. Neka dođe gospodin ministar ili gospođa ministarka i ne znam ko je već rosorni, da pet rečenica kaže ovdje Parlamentu. Otiđite, javite im šta se dešava. Pokrenut ćemo proceduru smjene vlade.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Berizu Belkiću. Da li još povodom prijedloga zaključka neko želi da govori? Gospodin Ćeman, pa gospodin Lagumđžija.

MIRSAD ĆEMAN

Vrlo kratko. I, ja kao poslanik, dakle, zaista smatram da je, prije svega obaveza, ali i korektno na zahtjev doći i obrazložiti. To može biti i prilika Vijeću ministara da obrazloži politiku koju vodi. U ostalom, krećući se unutar onoga što je predviđeno sporazumima i zakonima iz ove oblasti. Ja ne razumijem takav odnos i jednostavno želim da kažem ovdje kao poslanik, da takav odnos prema Parlamentu osuđujem i ne podržavam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Zahvaljujem. Gospodine Lagumđžija, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, mislim, ja prepostavljam da će Kolegij izaći sa nekim razumnim prijedlogom o kojem bi se rado očitovao. Nije ovo moj telefon, nemojte me tako gledati. Ja bih vam samo sugerisao da uzmete u obzir.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Izvolite dr Lagumđžija. Vidite šta radimo, umjesto da smijenimo nesposobno Vijeće ministara, mi iritiramo predsjedavajućeg. Šta ćemo sad, eto to je parlament koji sebe srozava do najniže moguće mjere. Izvolite, nastavite. Ja vas molim da ne dobacujete dok dr Lagumđžija govori.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodo iz krnjeg Kolegija, ja bih vas zamolio, zaista, da idađete sa nekim razumnim, pametnim prijedlogom. A, zašto to predlažem? Zaista prevršila je mjeru. Ako je, pogledajte mog kolegu Belkića, ako je njemu došlo dovde, možete misliti, koja je to, gospodin Ćeman se zgraža s pravom, ja potpuno podržavam vašu diskusiju na jednom potpuno ne primjerenom odnosu Vijeća ministara prema tački dnevnog reda suspenzija međudržavnog sporazuma sa dvije susjedne zemlje i sa izjavom da je to praktično nešto što narušava odnose ove zemlje sa Evropskom unijom i sa susjedima. Ovdje je trebao ministar vanjskih poslova da nam dođe zajedno sa predsjedavajućim da nam kaže kakve su međunarodne implikacije ovog. Da nam kaže ministar ili ministrica, pardon, trezora, ako se vratila s puta oko svijeta, od Sarajeva do Japana, od Japana do Njujorka, od Njujorka do Sarajeva, da nam kaže šta ovo sve skupa znači. Ja, zaista, vas molim, šta da vam drugo čovjek kaže, da idađete sa bilo kakvim razumnim prijedlogom, koji će ovdje dovesti za ovu govornicu, privesti ako treba nekog od njih, da nam kaže koju će

katastrofu ovdje ... ekonomsku, međunarodnu, pravnu i kako god hoćete. Ovo sve skupa čak gubi sportski karakter.

Zato gospodine, pardon, gospodo sa punog Kolegija, ja vas molim da izadete sa bilo kakvom prijedlogom koji će sačuvati obraz ove zemlje, makar na elementarnom nivou. Jer, ovo prestaje ličiti na bilo kakvo ozbiljno društvo, ovo što mi danas radimo. Ne vidim svrhe da uopšte u tome participiramo, naime svi postajemo saučesnici. Još se sutra probudi visoki predstavnik pa kaže, šta to vi radite, da nam ne bi ovdje draži predavanja ljudi, kojima mi, očigledno počinjemo to ... primjer, ja vas molim da svi skupa se malo uozbiljimo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Nikola Špirić je tražio riječ. Izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Kolege i kolegice poslanici,

Ja mislim da je uvijek dobro da se nešto desi, da bi smo mi shvatili u kojem abijentu, do kojeg nivoa mi dovodimo Parlament, državni parlament. Ja sam rekao da će Vlada ili Vijeće ministara na način kako radi, diskreditovati ovaj parlament u očima javnosti. Žao mi je što se to dešava. Ne dijelim ljude na predstavnike većine i opozicije i ne mislim da je ovo cilj opozicije. Ja mislim da na ovoj tačci trebamo, ne dati pauzu od sat vremena, jer je nemoguće, nećemo ništa dobiti, nego prekinuti sjednicu na ovoj tačci, zakazati je za pet, za sedam dana, kad Vijeće pošalje informaciju da je spremno da pred ovim parlamentom podnese izvještaj. To je za mene jedina odluka da bismo javnosti ... da smo mi državni parlament. Ja vas molim da ne findiramo ni mi Parlament, ni oni Vijeće ministara, dakle, ja mislim da je to najracionalnije rješenje da u utorak, srijedu, evo kad procijenimo, kad Vijeće ministara kaže da može, ostalo je još par tačaka, a mislim da je i ovo način da uozbiljimo situaciju. Ovo jeste ozbiljna stvar kad se suspenduje, prolongira međunarodni i međudržavni ugovor, ja neću da govorim, ima li Vijeće ministara argumente ili ne, ali dužno je, jer smo mi dužni da to politički branimo u očima javnosti, da kažemo da se slažemo ili se ne slažemo.

Nisam zaato danas da otvaramo političke raprave, da jedni druge proklizavamo, jer je ovo mnogo ozbiljna situacija.

Dakle, ja predlažem i tražim da se izjasnimo, da se na ovoj tačci prekine zasjedanje, da predsjedavajući i Kolegij u dogovoru sa predsjedavajućim Vijeća ministara, poslanike obavijeste kad je nastavak sjednice. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori? Gospodin Adem Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Ja sam se gospodine predsjedavajući javio po prethodnoj tačci, zbog toga što ste vi zamolili da se više ne javljajam, ali evo, mislim da mi dopustite priliku sad da se javim za diskiju.

Ja mislim da preveliki broj ljudi u ovoj zemlji na neozbiljan način interpretira jednu vrlo ozbiljnu temu i mislim da se to može za nas reći, možda ne u punoj mjeri, ali jednim dijelom sigurno da, ali ja prihvatom i za sebe dio odgovornosti, ali moram priznati da smo napravili narodno pozorište oko ozbiljne stvari i sreća pa nije ispoštovan zahtjev gospodina Kunića, da nas ljudi ne vide na koji način pričamo o ozbiljnim stvarima.

Ja bih htio da pomognem Kolegiju oko formuliranja zaključka. Mislim da pitanje ekonomskih reformi, a ovo spada u to pitanje je vrlo važno pitanje, da se tiče svih građanja u BiH, da svi građani očekuju i od Vijeća ministara i od ovog parlamenta da se nešto uradi na poboljšanju opće situacije i, zbog toga predlažem da se posveti, ne da prekinemo sada, nego da zakažemo jednu posebnu sjednicu Doma na ovu temu. Mislim da to zaslužuje. Ne znam kad se steknu uslovi za to. Bojim se da ... u Vijeće ministara, normalno ja isto tako pridružujem se svim kolegama koji su osudili odnos Vijeća ministara prema ovom domu, ali mislim, u stvri nisam siguran da problem leži samo tamo, mislim da je problem malo širi. U krajnjoj liniji, ja lično mislim i većina ljudi ovdje i većina građana ne zna u stvri ko je odgovoran za uspjeh, za neuspjeh reformi je li to Uprava za indirektno oporezivanje, jer mi smo ih ovlastili da budu kapa iza svega, je li to OHR, je li to Vijeće ministara, je li Parlamentarna skupština, ko je? Mislim da bi trebalo na jednom tom zasjedanju Skupštine, kažem, posvećene samo tome, da se definiše ko je taj ko vodi ukupne reforme, ali posebno ekonomske reforme i ko će biti odgovoran za uspjeh i za neuspjeh i da se dobro pripremimo i da donešemo kvalitetne zaključke. Način na koji smo do sada radili mislim da nije odgovarajući i mislim da nije u skladu sa trenutkom. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Ko dalje želi da govori? Dakle, u raspravi su se do sada iskristalisila dva prijedloga. Prvo je bio prijedlog Kolegija, pa smo onda, pojedini članovi Kolegija istakli nove prijedloge u odnosu na onaj raniji prijedlog koji sam ja u ime Kolegija prezentirao, mislim samo da kažem, onako kako se stvari odvijale, kako se dešavale. Pošto, evo, očigledno Kolegij ne стоји iza ovog prijedloga, nego sada ima i članova Kolegija koji predlažu, u skladu sa diskusijama koje su ovdje bile i nove prijedloge, mi tačnije imamo dva moguća izlaza. Izjasnit ćemo se o obadva i glasati. Zapravo, onaj ko dobije većinu taj će biti, odluka Parlamenta.

Prvo, dakle, ovako da, ako mogu ja da dobijem riječ.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za riječ se javio gospodin Šefik Džaferović, predsjedavajući izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, ja bih želio da skrenem samo pažnju na nekoliko činjenica da ih pocrtamo, da ne zamaglujemo stvri. Dakle, ovo nije bila tačka dnevnog reda koja je planirana za današnju sjednicu. Ona je danas uvrštena u dnevni red, povodom rasprave o dnevnom redu. Ja mislim da bi vi trebali kao Parlament imati razumijevanje da, kada u toku dana zatražimo neku informaciju da mogu postojati neke objektivne okolnosti zbog kojih ta informacija u toku istog dana ne može doći u Parlament, mislim da bi to bilo korektno sa naše strane.

Želim da vas obavijestim da znate da su službe Parlamenta postupile odmah nakon što je ovo uključeno kao tačka dnevnog reda i obavijestile su odgovarajuće službe Vijeća ministara da je to danas na dnevnom redu i da je potrebna ova informacija.

I, s toga smatram, da bi bilo mnogo korektnije i mnogo odgovornije, po mom mišljenju, od ovog parlamenta, danas zaključimo, povodom ove tačke dnevnog reda, da od Vijeća ministara tražimo pisanu informaciju i da o tome rapsravljamo na narednoj sjednici, a da danas nastavimo raspravu po svim tačkama dnevnog reda, koje imamo već uvrštene kao tačke dnevnog reda ove sjednice.

Međutim i ovo je moj prijedlog sada kao predsjedavajućeg. Međutim, ovdje postoji još jedan prijedlog, a to je prijedlog da danas Parlament praktično demonstrira, je li tako, tako što će prekinuti sjednicu, zbog toga što nema informacije i zahtijevati od Vijeća ministara u narednih nekoliko dana da se dostavi informacija i održi sjednica. To mu ga dođe na isto. Po mom, dakle, mišljenju, s tom razlikom, što danas nećemo uraditi ovaj planirani dio posla, koji je planiran. Ali, evo, ja ču obadva prijedloga, izašao sam ovdje za govornicu da ovo kažem kao diskusiju, ali obadva prijedloga ja ču staviti na glasanje i kako se Parlament o tome odluči, onako će biti.

MARTIN RAGUŽ

Replika. Gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ne znam da li je replika ili nije. Da je ovo kojim slučajem sretna zemlja, ozbiljna zemlja, vlada koja bi se odlučila da povuče potez koji je povukla bi tražila, ne da mi molimo, nego bi tražila sjednicu parlamenta da kaže da je odlučila da donese odluku kojom se suspenduje međunarodni i međudržavi ugovor, pa bismo mi stali iza te vlade. Dakle, ne moramo mi stalno isisavati. To bi bila odgovorna vlada i zato ja mislim ne da bi mi, zato sam htio da sačuvam dignitet i Vijeća ministara, da danas ne pričamo o Vijeću ministara i čini mi se da sam se maksimalno ponašao u odnosu odgovornosti prema državi BiH, da prekinemo jalovu priču, nego da prekinemo sjednicu i da Vijeće ministara kaže sve šta u skladu s tim ima reći. Hoće li pisano, hoće li usmeno, bolje je pisano. Time štitimo dignitet Vijećem inistara. Neće ništa država izgubiti, nego će ovaj parlament pojačati kredibilitet u narodu. Dakle, ne jedan poslanik, nego svi poslanici. Evo, to je bio cilj. Ako čuvamo dignitet Vijeća ministara, koje radi na ovakav način, dajte da sačuvamo

dignitet Parlamenta. E, zato je to bio moj prijedlog. Vjerujte ne da se okrivi ni Vijeće ministara ni bilo ko drugi. Hvala vam lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Vinko Zorić je još tražio riječ i onda ćemo preći na izjašnjanje.

VINKO ZORIĆ

Ja tražim stanku od pola sata u ime Kluba.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Na zahtjev Kluba HDZ-a pauza od 30 minuta. Hvala vam. Vidimo se u 14 sati i 20 minuta.

/PAUZA/

Poslanici, vrijeme za pauzu, po zahtjevu Kluba HDZ-a je isteklo. Nastavljamo sa radom. Zaključili smo raspravu, nakon toga je predsjednik Kluba HDZ-a, u ime Kluba tražio pauzu i on se još uvjek nije pojavio u sali. Ima li stav Kluba HDZ-a? Odnosno ima li potrebe. Gdje je predsjednik Kluba? Ide ovamo. U redu.

Ja ne mogu više čekati. Nastavljamo sa radom. Da li neko ispred Kluba HDZ-a želi da se obrati nakon pauze? Nema niko. U redu.

Dakle, dame i gospodo poslanici, ja sam od službi Vijeća ministara obaviješten u toku ove pauze, da predsjedavajući Vijeća ministara je na putu van Bosne i Hercegovine, koliko ja znam, a ostali članovi Vijeća ministara se nalaze na sastanku u organizaciji Evropske komisije i zbog toga danas ne mogu biti prisutni na ovom sastanku.

Prema tome, ovo je, ne mogu pristupiti danas sjednici. Dostavit će se pisana informacija i onda će Parlament o toj pisanoj informaciji se izjašnjavati.

Mi imamo, dakle, dva prijedloga i sad ćemo se izjasniti o oba ta prijedloga. Jedan drugi isključuju. Zavisno kako se Parlament odredi tako će biti.

Prvi prijedlog je da danas ne prekidamo sjednicu, da povodom ove 9. tačke dnevnog reda, vezano za ugovore o slobodnoj trgovini, zatražimo od Vijeća ministara da dostavi informaciju u pisanoj formi i da to uvrstimo kao tačku dnevnog reda na prvu narednu sjednicu, a da danas nastavimo sa radom.

I, drugi je prijedlog, prijedlog gospodina Špirića, da odmah sada u ovom trenutku prekinemo sa sjednicom, zatražimo od Vijeća ministara pisanu informaciju i da nastavimo sa sjednicom kada stigne ta informacija, u dogовору sa Vijećem ministara. Tako sam ja razumio ovaj prijedlog gospodina Špirića.

Ja prvi ovaj prijedlog da danas zatražimo u pisanoj formi informaciju od Vijeća ministara i da to bude tačka naredne sjednice, a da danas nastavimo dalje sada sa radom. Stavljam na glasanje.

Glasajte sad.

12 za, 23 protiv, 2 suzdržana. Moj prijedlog nije dobio podršku Parlamenta.

Stavljam prijedlog gospodina Nikole Špirića na glasanje, da u ovom trenutku prekinemo sjednicu i da onda sjednicu, u dogovoru sa Vijećem ministara zakažemo što je moguće prije, zatraživši pisano informaciju. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

24 za, 9 protiv, 4 suzdržana, dovoljna entitetska većina, 12 – 12. Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine donio odluku da na ovoj tači dnevnog reda prekine današnju sjednicu. Ja objavljujem, dakle, da prekidamo sa današnjom sjednicom. Iduća sjednica, nastavak ove sjednice očekujte za iduću sedmicu, najkasnije u roku od deset dana od danas, zavisi od konsultacija i razgovora sa Vijećem ministara. O tome će odluku donijeti ovaj kolegij. Dakle, za nastavak sjednice neće vam biti ono deset dana do sjednice, nego to može biti dan-dva prije sjednice da dobijete pisani poziv. Hvala vam lijepa.

Sjednica je prekinuta u 14,45 sati.

**NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
NASTAVKA 53. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 23.03.2005.godine, s početkom rada u 10,10 sati**

**PREDSJEDAVA JUĆI
ŠEFIK DŽAFEROVIĆ**

Dame i gospodo poslanici, cijenjeni gosti, mi nastavljamo sa radom 53. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Sve vas pozdravljam i iskazujem izraze dobrodošlice.

Obavještavam vas da imamo trenutno u sali prisutno 33 poslanika, dakle imamo uvjete za normalan rad, punovažan rad i odlučivanje.

Danas su najavili svoje odsustvo sa ove sjednice gospođa Leho Fatima i gospodin Avdić Sead i oni se nalaze na službenom putu. Gospoda Bešlagić Selim, gospođa Ruža Sopta i gospodin Abdulah Nakaš su najavili takođe odsustvo sa današnje sjednice.

O ostalim odsustvovanjima ja nemam, da, evo upravo sam obavješten još da gospodin Ivo Miro Jović ima neke obaveze i da će se tokom sjednice, tokom trajanja nastavka današnje sjednice pridružiti sjednici.

Uvažene koleginice i kolege, mi smo prošlu sjednicu prekinuli na 9. tački dnevnoga reda koja se zove

Ad.9. Informacija Vijeća ministara o privremenoj suspenziji pojedinih odredbi Ugovora o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i susjednih država

Vi ste neposredno prije početka sjednice, ili to može biti još uvijek traje distribucija dobili Informaciju Vijeća ministara u pisanoj formi. Ovdje su prisutni članovi Vijeća ministara na čelu sa predsjedavajućim Vijeća ministara gospodinom Adnanom Terzićem. Ja ga u ime ovoga doma i svoje osobno ime pozdravljam.

Mi nastavljamo dakle našu sjednicu sa Informacijom Vijeća ministara o privremenoj suspenziji pojedinih odredbi ugovora o slobodnoj trgovini sa susjednim zemljama. Vi znate da je ova tačka dnevnoga reda uvrštena na početku ove sjednice na prijedlog vas poslanika i na vašu odluku. Dobili ste informaciju, evo ja otvaram raspravu.

Ukoliko predsjedavajući Vijeća ministara želi da se odmah na početku obrati vezano za informaciju, ja mislim da bi to bilo dobro, jer smo informaciju dobili evo neposredno prije početka sjednice. Ja vam onda dajem riječi.

ADNAN TERZIĆ

Poštovani predsjedniče, cijenjeni Kolegiju, dame i gospodo zastupnici ako je pitanje da li predsjedavajući želi, ja radije nebi, ali koliko sam shvatio to mi je obaveza i poslanici su tražili da podnesem informaciju vezano za odluku Vijeća ministara kada su u pitanju ugovori o slobodnoj trgovini sa Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom.

Moram priznati da sam iznenađen da Predstavnički dom tako brzo traži Informaciju o odluci VIjeća ministara i stekao se dojam da bi VIjeće ministara donjelo neku odluku u kojoj je ugrozilo Bosnu i Hercegovinu i mislim da to u principu nije dobra praksa i da moramo imati povjerenje da Vijeće ministara donosi odluke koje su bitne i za Bosnu i Hercegovinu i za građane Bosne i Hercegovine i očekujemo podršku za to, a ne aprioritet. Mi smo vam danas podjelili obrazloženje informaciju i obrazloženje odluke i za Srbiju i za Crnu Goru i za Republiku Hrvatsku.

Ne bih želio da vam uzimam puno vremena, želim samo da kažem da primjenom Ugovora o slobodnoj trgovini i sa jednom i sa drugom zemljom, pogotovo od 1.1.2004. godine sve robe koje dolaze iz Srbije i iz Crne Gore i Republike Hrvatske su na nultoj carinskoj stopi. Mi smo još 2003. godine upozorenici od strane poljoprivrednih proizvođača i prerađivača u Bosni i Hercovini iz oba entiteta da će oni imati problema sa dosljednom primjenom Ugovora o slobodnoj trgovini. Vi znate da je čak traženo da se prije 1.1.2004. godine ti ugovori jednostrano prekinu i da je bio ogroman pritisak na Vijeće ministara, mislim da ste i vi imali raspravu na tu temu, da se ti ugovori jednostrano otkažu. To bi bio veliki problem i to bi bio veliki udarac za Bosnu i Hercegovinu jer osnovna, osnovni elemenat našeg evropskog puta je dosljedno držanje potpisanih ugovora i ispunjavanje potpisanih ugovora.

Mi smo pokušali i sa Vladom Srbije i Crne Gore, a pogotovo sa Vladom Republike Hrvatske da objasnimo da u ovom segmentu poljoprivrednih proizvoda Bosna i Hercegovina ima problem i pošto ugovori o slobodnoj trgovini sa svakom zemljom, ne samo sa ove dvije zemlje, nego sa svakom zemljom, posebno fokusiraju poljoprivrednu proizvodnju kao posebno senzitivnu granu i tretiraju probleme koji mogu nastati kod kada su u pitanju poljoprivredni proizvodi, mi smo pokušali sa obadvije vlade da dođemo u poziciju da pregovaramo i razgovaramo na način kako je to propisano u ugovorima o slobodnoj trgovini da razgovaramo na temu potpisivanja aneksa ugovora koji bi onda fokusirao samo tri glave iz carinske tarife i omogućio Bosni i Hercegovini da kada su pitanje robe iz te tri glave da ipak zadržimo jedan nivo carinskog opterećenja kako bismo, hajde da kažem zaštitili iako ne treba upotrebljavati riječ zaštitili, kako bismo ostavili prostor poljoprivrednim proizvođačima i prerađivačima u Bosni i Hercegovini da, da, da, da dođu do jednog elementa razvoja.

Sada da kažem nešto o mjeri koju smo poduzeli prema Srbiji i Crnoj Gori. Dakle mi smo sa Srbijom i Crnom Gorom potpisali sporazum, ne mi nego Bosna i Hercegovina je potpisala sporazum sa Srbijom i Crnom Gorom prije nego što smo, što je došlo ovo Vijeće ministara i osnovni elemenat tog sporazuma je da će se sporazum provoditi respektujući činjenicu da ni Srbija i Crna Gora ni Bosna i Hercegovina nisu članice VTO-a, da će se sporazum provoditi isključivo po pravilima VTO-a i GAT-a. Ta pravila

striktno govore o tome da kada je u pitanju slobodna trgovina nisu dozvoljeni izvozne subvencije. Dakle, svaka država potpisnica Sporazuma o slobodnoj trgovini može shodno svojoj ekonomskoj moći i svojoj ekonomskoj politici itd. subvencionirati direktnu proizvodnju. Ali apsolutno je zabranjeno bilo kakvo subvencioniranje izvoza i to ne samo da je pravilo VTO-a i GAT-a, nego je to i pravilo kojeg se striktno drži i EU.

Mi smo krajem prošle godine u, otkrili da Vlada Republike Srbije je u aprilu mjesecu 2004. godine donjela odluku o subvencioniranju izvoza poljoprivrednih proizvoda. I oni su u službenom listu objavili listu od 50-ak poljoprivrednih proizvoda koje subvencionisu sa određenim procentom. Mi smo koristeći pravila, isključivo pravila ugovora, ne izlazeći iz okvira Ugovora o slobodnoj trgovini, po tom saznanju zatražili sastanak mješovitog odbora koji je održan i na kome su je naš tim jasno dao do znanja da je to krši Ugovor o slobodnoj trgovini, da je to flagmantno kršenja pravila VTO-a i GAT-a i da tražimo od Vlade Republike Srbije da pod hitno povuče tu mjeru. I ostavili smo 15 dana da se ta mjeru povuče. Predstavnici Srbije i Crne Gore u mješovitom odboru su jasno dali do znanja da oni smatraju da nisu članice VTO-a, kao i što nisu i da pravila VTO-a za njih ne važi.

Nakon isteka od 15 dana mi smo se odlučili da uvedemo mjeru carinskog opterećenja za poljoprivredne proizvode koji su navedeni u odluci Vlade Republike Srbije i da ih carinski opteretimo za onaj iznos za koliko Vlada Republike Srbije subvencionise izvoz u Bosnu i Hercegovinu. Sigurno da ta odluka odmah u startu nije naišla na odobravanje iz Srbije i Crne Gore, međutim, evo kao što vidite u kasnjem razvoju događaja to je nešto što jednostavno nije, kako su neki poslanici u ovom domu bili zabrinuti, nije ugrozilo odnose Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore i što je za nas još bitnije, nije ugrozilo odnose Bosne i Hercegovine i Evropske komisije.

Ja će vas podsjetiti da smo mi donjeli ove dvije odluke dva dana prije nego što je gospodin Pride i predstavnici Evropske komisije došli na CTF u Sarajevo. To smo uradili dva dana prije kako bi mogli i njima na CTF-u jasno i precizno elaborirati zašto smo donjeli tu odluku i kako ne bi ostavili prostor da budu informisani od vlada susjednih zemalja. I moram priznati da tu nismo imali nikakvih problema. Neću reći ni da su oduševljeni time što smo to uradili, ali su oni iz Evropske komisije rekli ukoliko se te procedure odvijaju na osnovu procedura koje je propisao sam Ugovor o slobodnoj trgovini, onda oni nemaju ništa protiv toga.

Znači Ugovor o slobodnoj trgovini je jasno rekao sa Srbijom i Crnom Gorom da ako su u pitanju poljoprivredni proizvodi, zemlja koja ima problem u tom dijelu pokreće pitanje na ovome, na mješovitom odboru i nakon pokretanja pitanja, dok se ne razrješi pitanje na mješovitom odboru ima pravo da doneše određene mjeru koje ona smatra za shodno tako da mislim da u suštini sve što je Vljeće ministara uradilo uradilo je prema u okviru procedura koje je propisao sam Ugovor o slobodnoj trgovini.

Kada je u pitanju Hrvatska tu je malo drukčiji problem. Mi smo pokušali i ja i ministar Doko i sa vladom premijera Račana, prije nego što je stupila na snagu nulta stopa prema robama iz Hrvatske, Ugovor o slobodnoj trgovini 1.1.2004. godine, a

pogotovo sa vladom premijera Senadera, pokušali smo da objasnimo da mi u ovoj kategoriji tri glave, tri carinske, tri glave carinske tarife imamo ogroman problem kada je u pitanju domaća poljoprivredna proizvodnja i prerada. Ono što je bio naš argument prema vlastima u Republici Hrvatskoj je da, evo recimo za prošlu godinu Hrvatska je izvezla u Bosnu i Hercegovinu milijardu i 100 miliona KM roba, raznih vrsta. Ove tri glave koje direktno pogađaju našu poljoprivrednu proizvodnju nose nešto ispod 90 miliona KM.

Dakle, za Hrvatsku kao izvoznika u Bosni i Hercegovini tih 90 miliona u odnosu na milijardu i 100 miliona ne znači puno, a za nas znači katastrofu. Mi smo pokušavali da dođemo u poziciju da sa vlastima Republike Hrvatske pregovaramo oko potpisivanja aneksa ugovora koji će onda omogućiti da za sljedeću godinu dvije dana dok ne napravimo jedan ozbiljan sistem kako da pomognemo našim poljoprivrednim proizvodačima, zajedno sa entitetskim vladama, a odmah da kažem to isključivo posao entitetskih vlada, da potpišemo taj aneks ugovora i da time i Republika Hrvatska pokaže da joj je stalo šta se dešava u Bosni i Hercegovini. Znači govorim o odnosu uvoza iz Hrvatske milijardu i 100 miliona KM, naspram nešto ispod 90 miliona za ove tri glave carinske tarife.

Međutim i pored niza obećanja i premijera Senadera i ovoga minitra Čebankovića prema ministru Doki, nismo nikada uspjeli da to uradimo. Istina, na posljednjem viđenju sa premijerom Senaderom u novemburu mjesecu prošle godine imali smo obećanje da će oni to uraditi pred lokalne izbore, međutim, evo kao što vidite posvećeni su pitanje od počinjanja pregovora o priključenju EU tako da vjerovatno iz objektivnih razloga nismo mogli razgovarati na tu temu. Onda smo se mi odlučili da striktno primjenimo Ugovor o slobodnoj trgovini. Član 13. Ugovora o slobodnoj trgovini sa Republikom Hrvatskom jasno kaže da bez obzira na bilo, na ostale članove koji tretiraju procedure, ako država ima problem sa poljoprivrednom proizvodnjom treba taj problem pokrenuti na mješovitom odboru i dok se ne riješi pitanje na mješovitom odboru da podnese, da donese određene mjere koje ona smatra za shodno.

Mi smo održali mješoviti odbor sa Republikom Hrvatskom, najavili da ćemo donjeti ove mjere i tražili da na mješovitom odboru otpočnemo pregovore oko potpisivanja aneksa ugovora. Tako da, kao što ćete vidjeti iz ove informacije obrazloženja ove informacije prema Republici Hrvatskoj, jednostavno nismo apsolutno prekršili ni jedan elemenat potpisanih ugovora o slobodnoj trgovini. Ja sam bio prekjuc će u Briselu i sa premijerom Koštunicom i sa premijerom Senaderom i dogovorili smo se da će ovo pitanje biti rješavano upravo onako kako je rekao sam ugovor o slobodnoj trgovini da će biti rješavan na način da pokušamo preko mješovitih odbora da dođemo do mogućnosti da zahtjev Bosne i Hercegovine o potpisivanju Aneksa ugovora o slobodnoj trgovini bude opravdan.

Evo to je otprilike ono što mislim da bi možda trebalo biti dovoljno vama poslanicima da shvatite da kada je u pitanju, kada su u pitanju aktivnosti Vijeća ministara po ovom pitanju jednostavno ne radimo ništa što pogađa ili šteti Bosni i Hercegovini. Mislim da reakcije koje smo imali od poljoprivrednih proizvođača i prerađivača iz cijele

Bosne i Hercegovine govore u ovome u pravcu da nismo donjeli odluke ad hoc i da nismo donjeli odluke koje nisu direktno pomogle da se trenutna situacija smiri.

Znači mi smo sa Republikom Hrvatskom donjeli odluku da za ove tri glave, samo dijelove tri glave iz ovoga carinske tarife koji se odnosi na meso, peradi, na mljeku i mlijecne proizvode i mesne prerađevine i meso svinja, pardon, da tu vratimo carinsko opterećenje koje je bilo u 2003. godini.

Ja očekujem da ćemo u narednom periodu, pregovarajući kroz mješovite komitete i sa jednom i sa drugom državom, mislim u principu sa Srbijom. U ovom momentu nemam oko čega pregovarati osim da oni ukinu svoju odluku kako bismo i mi ukinuli svoju. Sa Hrvatskom imamo pregovarati oko potpisivanja Aneksa ugovora i mislim da je konačno došlo vrijeme i da se jasno kaže da politiku u poljoprivrednoj proizvodnji vode entiteti. Sigurno ni da ugovori o slobodnoj trgovini ne bi pogodili toliko našu poljoprivrednu proizvodnju i preradu da su entiteti vodili politiku i da su preko subvencija poljoprivrednih proizvođačima, a na osnovu prelimana koji se ubera za uvozne robe jednostavno time pripremili bosansko hercegovačku poljoprivredu za dosljednu primjenu ugovora o slobodnoj trgovini.

Eto toliko, hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Vijeća ministara gospodinu Adnanu Terziću.

Uvažene koleginice i kolege, dakle, ovo je osim pisane evo bila i usmena informacija Vijeća ministara o problematici koju smo tražili. Mislim da ako neko ima neko pitanje jedino, predsjedavajući Vijeća ministara, pa da čujemo ta pitanja da predsjedavajući odgovori na kraju, jer ponavljam tačka dnevnog reda je bila informacija i informaciju smo dobili. Mi smo imali ovakvih situacija i ranije.

Evo za riječ se javio gospodin Mladen Potočnik. Izvolite.

MLADEN POTOČNIK

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, gospodine Terziću, ovaj parlament je prije više od godinu vam dao zahtjev da se preispitaju ugovori o slobodnoj trgovini i čak predlagao da se oni ukinu.

Vi tada niste reagirali i tek ste reagirali godinu dana poslije pod pritiskom određenog segmenta bosansko hercegovačke privrede. Zar vam se ne čini to po jednoj strani nepravočasno, nepravovremeno, a po drugoj strani nekorektno prema ostalim subjektima bosansko hercegovačke privrede? Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Da li neko još od uvaženih kolega želi da da komentar, pitanje?
Gospodin Zlatko Lagumđija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Tema je isuviše ozbiljna i uz puno uvažavanje, ja jesam profesor, ali gospodin Terzić nije moj student da ga ja isputujem. Dakle, niti je bilo ko od nas ovdje u toj funkciji.

Mi smo ovu informaciju tražili i prošli kroz jednu sramotnu sjednicu Predstavničkog doma, nakon koje nam je juče Dom naroda održao lekciju kako se to radi kad Vijeće ministara ne prisustvuje sjednici, tako da ovo ne može biti tačka pitanja i odgovora. Poslanička pitanja i odgovore mi imamo svaki put, a Vijeće ministara nikada nema da nam odgovara. Ova informacija je za povod imala, sjetite se kako ste do nje došli da riješimo probleme koji su više nego evidentni nastali zbog ove odluke Vijeća ministara.

Ja ču sasvim prirodno postaviti neka pitanja, ali pitanja ne mogu biti kao na kvizu, zato što je stvar isuviše ozbiljna da bi se tako ponašali. I ovo, premijer klima glavom, shvatam kao odobravanje i mislim da se već u startu dobro razumije. Jasno.

Prvo želim da kažem da u ovoj informaciji koju smo dobili, osim brojeva tarifnih nema ni jedna cifra, dakle samo po sebi se nameće pitanje koliki je efekata ove odluke prema Hrvatskoj, s jedne strane, prema Srbiji i Crnoj Gori s druge strane na mjesecnom nivou, jer za pretpostaviti je da će ovakva odluka biti samo signal i našim susjedima i nama da se stvar sistemski riješi, pa zato mislim da nema potrebe praviti procjene na godišnjem nivou recimo. Jer, ako ovo završimo kao godina, onda nismo daleko otišli.

Također očekujem da nam se da odgovor zašto Vijeće ministara kako nam je predsjedavajući Vijeća ministara, sutradan nakon odluke poručio putem dnevne novine u kojoj vole ljudi izlaziti u prirodnoj veličini da je u dilemi da li narušiti odnose sa EU i svojim susjedima sa jedne strane i narušiti obaveze prema poljoprivrednim proizvodama, premijeri vijeća ministara su se opredjelili da naruše odnose odnose sa EU i susjedima. Prirodno. I ja kada bi bio u dilemi narušiti odnose sa nekim drugim i sa građanima svoje zemlje uvijek bi narušio odnose sa drugima bez obzira o kome se radi. Ali bojim se da smo dužni jedno obrazloženje, jer ovo što smo ovdje dobili uključujući i uvodne napomene u kojima je bilo više cifri nego u informaciji, jer u informaciji nije bila ni jedna cifra, dobro bi bilo da nam se kaže kako su to spašeni poljoprivrednici, jer ni jedna analiza koju smo radili mi to ne pokazuje.

Naime, ova odluka je ustvari zaštita grupe privilegovanih uvozničko kriminalnih krugova u ovoj zemlji. I bacanje magle u oči javnosti da se radi o zaštiti poljoprivrede. Da ne bi bio nejasan, analiza koju, za koju ne treba biti spektakularno informisan, do koje se može doći, pokazuje da od ukupnog o čemu je premijer govorio uvoza iz Hrvatske u prošloj godini od 559 miliona i 264 hiljade 125 maraka samo 86 miliona otpada na ovo

što je suspendovano od. Drugim riječima, suspedovano su krivi proizvodi sa ovih 86 miliona pošto se vraćamo na 2003., znači 40% carine ...5 i 10, odnosno 7% doći će do toga da je efekat na Hrvatsku oko 20 hiljada maraka mjesечно u čitavoj ovoj gužvi, 20 hiljada maraka. Da se htjelo zaštiti moglo se uzeti recimo duhan i voda, pa samo iz Hrvatske bi efekat bio neuporedivo veći.

Dakle ovdje se radi o selektivnoj zaštiti jedne grupe uvozničkih kriminalnih lobija koji okolo hodaju i čak neki od njih, žao mi je što ovdje nema članova svih komisija. Na Komisiji za finansije postavljeno je pitanje – kako to da u međudržavnoj delegaciji koja pregovara sa susjednim zemljama se nalaze predstavnici firmi koje su direktno zainteresovane zajedno za ovlaštenjem Vijeća ministara. To je rečeno na Komisiji za finansije. Dakle to je nešto što jednostavno nas ne vodi nigdje.

Takođe želim da se odgovori na pitanje – zašto se ne poštuje zakon član 2. Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine koji je nekoliko puta dolazio na ovaj parlament i usvojen 29. juna 2004. godine i na kraju 20.12.2004. godine kojim je Vijeće ministara obavezano da nas, član 2. citiram – u svrhu praćenja implementacije Zakona o Ministarstvu vanjske trgovine i tri mjeseca nakon početka primjene ovog zakona informisati Parlamentarnu skupštinu o rezultatima primjene ovog zakonskog propisa. Ovo je prošlo više od pola godine, mi nismo dobili ni jednu informaciju zbog toga što je državni budžet oštećen ovim uvozom smeća koji je samo u funkciji švercera za 40 miliona maraka. I zato nismo ni dobili nikakvu informaciju. I ako sadašnji član Predsjedništva Bosne i Hercegovine odgovara na sudu zbog toga što je oštetio budžet, onda po istim osnovu mogu neki ljudi koji sada vode ovu zemlju sutra sjediti na sudu zbog toga što su oštetili budžet za 40 miliona, samo po ovom osnovu. Mogu se samo pravdati da nisu znali šta rade. E zato su dužni po zakonu da nas informišu pa da im mi kažemo šta rade. I zato njima ne treba pitati ih, njima treba neke stvari i reći, jer ne znaju ljudi. A sad kada im ovo kažeš onda sutra neće na sudu moći reći da nisu znali.

Dakle očigledno se radi o jednoj na sceni jednoj koaliciji za krize i za krađe u ovoj zemlji koja se jeftinom demagogijom putem kojekakvih plaćenika i švercera koji od poljoprivrede su jedino vidjeli šljivu na kluci i vozaju se skupim automobilima, a nama ovdje predavanje ispred Parlamenta i sjede u državnim delegacijama i nama ti ljudi drže predavanje o tome kako oni kobajagi štite domaću privrednu proizvodnju. Ove stvari treba u ovom parlamentu reći.

Takođe ja očekujem od predsjedavajućeg Vijeća ministara da nam kaže kakvo je stanje inače sa sporazumima o slobodnoj trgovini. Ovdje je vlast Alijanse. Meni je, izvinjavam se kolegici Hadžiahmetović, neka me ispravi, ugovori o slobodnoj trgovini su naslijedeni od prethodne vlasti je naslijedila kao rezultat pozitivnih procesa koje je radila ona vlast prije nas. Pozitivnih procesa. Nakon Pakta stabilnosti na koji smo svi ponosni bili u Sarajevu, krenulo se u regionalnu integraciju, ne bi li ovaj region bio brže dio EU. Kao rezultat takvih procesa i procesa koje su otvorili ljudi koji sjede ovdje, gospodin Raguž neka me ispravi ako grijesim. On je kao predsjedavajući Vijeća ministara, prije onog kojeg sam ja sjedio potpisao ugovor sa slobodnom trgovinom sa Hrvatskom kao dio aranžmana sa EU i dio aranžmana u okviru Pakta stabilnosti. I ministrica Hadžiahmetović

je potpisala još tri ugovora koji su da nas na snazi od Turske, Makedonije, odnosno Srbije i Crne Gore, neka me ispravi. A ova aktuelna vlast još četiri na tragu toga. I zato smo dobili sve pohvale i u Briselu, ali nažalost ovdje se pokušava jeftinom demagogijom objasniti ljudima da ko biva ovim se oni spašavaju tako što evo vidimo da u budžetu se 20 hiljada maraka mjesечно spasi po ovom osnovu, a sve analize pokazuju prvih 20 dana nakon primjene da su ti proizvodi koji su da tako kaže zaustavljeni su situirani od uvoznika iz drugih zemalja, a nije domaćim proizvodima. Dakle opet vodu vari, vodu hлади, samo rezultat da kako premijer reče nemamo više dobrosusjedske odnose i odnose sa EU kakve smo imali.

Zbog toga ja bih zamolio, pored odgovora na ovih nekoliko pitanja da nam se u buduće kod ovakvih informacija da nas se ne pocjenjuje, da nam se kaže svaki put analitički šta to sve skupa znači. Mi smo na Komisiji za finansije gdje nedavno glasovima 4:3, ali doće na ovaj parlament odbijen izmjene i dopune Zakona o akcizama sa obrazloženjem da nismo analitički to dovoljno objasnili. I to dolazi od istih ljudi koji nam sada analitički daju filozofske traktate o životu, a i šire sa ukolonom na slobodnu trgovinu koju nema ni jedne cifre.

Gospodine predsjedavajući, vi ste pocjenili ovaj parlament time što niste došli prošli put, što niste ni u drugoj temi govorili za koju ste nam bili obavezni, vi ste pocjenili Parlament koji sutra će vaš ministar i vi, ako bude pravde i prava odgovarati pred zakonom što niste poštivali zakon koji vas je obavezao da nam kažete, nakon tri mjeseca šta se dešava sa onim izmjenom zakona koji ste odobrili uvoz onog smeća, prehrambenog za potrebe švercera. I odgovaraćete zato, jer niste ispoštivali član zakona koji kaže da ste dužni da nam date informaciju svaka tri mjeseca. I to što niste dali svaka tri mjeseca to je 10 miliona tromjesječno. Odgovaraćete zbog nehata. Nadam se, samo zbog toga.

Zato bih zamolio da se ovdje usvoji nekoliko zaključaka.

Prvi zaključak - da nam se da u roku od tri mjeseca analiza efekata ove odluke, a neka oni snjom rade šta već smatraju da treba da rade. Ne pada mi napamet da predložim radikalniji zaključak, jer hoću da budem ozbiljan čovjek, neću da vas testiram dokle ste spremni, nego samo jedan zaključak da se da analiza efekata za tri mjeseca, a ne analiza ovakva koju može napisati jedan pjesnik, nego neki ekonomista neka ovo napiše.

Zatim drugi zaključak – da nam se u roku od tri mjeseca pred Parlamentom da dođe na dnevni red tačka dnevnog reda koju će pripremiti Vijeće ministara, elementi jedinstvene politike podsticanja proizvodnje u ovoj zemlji, sa posebnim akcentom na reformu poljoprivrede u Bosni i Hercegovini. Predpostavljam da protiv ovoga neće imati nikо protiv, čak i ako dođe od mene.

Takođe predlažem da se Vijeću ministara naloži da napravi analizu, pravu analizu finansijskih efekata ovoga, ove odluke i da nam je u roku od 7 dana predoči, možda na Komisiji za spoljnu trgovinu ili finansije i budžet, ili ne znam ni ja gdje da bi ovo sve skupa uozbiljili, da ne bi išli dalje u sunovrat.

I takođe tražim da se Parlament odredi, ne tražim da bude zaključak, ali gospodine predsjedavajući tražim od vas, bilo bi logično da podsjetite i vi, da to ne bude samo moj zahtjev ovom vijeću ministara da poštuje zakone koje je sam predložio, prije svega one elemente koji se tiču obaveza prema ovom parlamentu, kao što je obaveza iz člana 2. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o carinskoj tarifi od prošle godine koji je dva puta bio pred nama.

I na kraju, želim da se još jednim odredim prema samom sporazumu u cjelini o sporazumima. Interes je ove zemlje da imamo i da razvijamo slobodnu trgovinu sa što je moguće većim brojem zemalja u regionu, ali je interes naš da budemo spremni za to i zato VIjeće ministara nam je u nemogućnosti da ugasi požar koje je samo potpiruje, odlučilo da nam poturi jedno kukavičije jaje koje se zove suspenzija odluke o slobodnoj trgovini sa Hrvatskom, sa efektima koje sam samo ovdje u naznakama dao i da od Vijeća ministara ovaj parlament zatraži da konačno počne raditi na stvaranju institucionalnih prepostavki za slobodnu trgovinu, a ne da se stalno vraća na pogreške prethodnih vijeća ministara, kako onog u koje sam sjedio ja i Azra, tako i onog u kojem je sjedio Martin prvi put, odnosno, pardon drugi put. Prvi put smo sjedili '92. u istom vijeću.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Riječ traži predsjedavajući Vijeća ministara gospodin Adnan Terzić, pa ćemo onda nastaviti sa poslanicima. Imamo ovdje prijavljene trojicu kolega za diskusiju, gospodin Moranjkić, Belkić i Gligorić su se za sada prijavili, evo i Jovanović.

Gospodine Terziću izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Pa evo pošto je uvaženi zastupnik i lider opozicije u ovom parlamentu gospodin Lagumđija duže govorio, bojim se da će zaboraviti vrlo bitne, vrlo bitna pitanja koja je postavio.

Prvo da kažem kada je u pitanju odgovornost da nam je kristalno jasno, barem svima onima koji ozbiljno razmišljaju i o politici i o načinu na koji rade u ovom momentu, da vaš program gospodine Lagumđija prepisan tamo neće iz '42., '43. godine, čisti boljševički koji se odnosi na strane okupatore i domaće izdajice može dovesti samo do toga da se nekome sudi. To je normalno. Ja sam spreman da za svaku odluku Vijeća ministara odgovaram, ne samo pred Parlamentom, nego pred bilo kojim sudom i znam da je masa ljudi imalo problema sa pokretima kojima vi pripadate i da će ja imati. A ovo sada što radimo radimo isključivo da bi pokušali pomoći poljoprivrednim proizvođačima u Bosni i Hercegovini i prerađivačima i mislim da analize koje sada tražite su trebali imati onda kada ste potpisivali ugovore.

Ja nikada nisam rekao da je problem za ovu državu što ima ugovor o slobodnoj trgovini i ja se apsolutno slažem da je to stvar koja je nakon Pakta stabilnosti bila ključni,

da je nakon Pakta stabilnosti bila ključni angažman vlada i podrška jednoj ideji o stvaranju mreže ugovora o slobodnoj trgovini u cijelom regionu Jugoistočne Evrope. Međutim, činjenica je da danas sa Vijećem ministara i sa resornim ministarstvom o problematici položaja poljoprivrednika razgovaraju ljudi koji direktno proizvode i ljudi koji direktno prerađuju. Da su u timovima koji su pripremali ugovore o slobodnoj trgovini sjedili ti ljudi ne bi sada trebali sjediti na ovim komisijama. Zašto? Zato što ljudi imaju objektivan problem.

Ja mislim da nas nigdje neće odvesti priča, a ona je direktno suprotna, moj stav je direktno suprotan vašem, hajki preispitivanja traženja odgovornosti itd. Nigdje nas neće odvesti priča o tome šta je sadržaj i kakvi su ugovori o slobodnoj trgovini. Mi ih imamo i mi ih moramo primjenjivati. I ja uopšte ne želim da ulazim u raspravu da li je neko vijeće ministara potpisalo, pogriješilo ili nije kada je potpisivalo ugovore o slobodnoj trgovini. Ja želim samo da udem u raspravu da su ugovori o slobodnoj trgovini primjena, dosljedna primjena ugovora o slobodnoj trgovini napravili problem u ovom segmentu primarne proizvodnje, poljoprivredne proizvodnje i prerade i da su oni, da na to moramo reagovati. I odgovor gospodinu Potočniku nije da mi nismo od one sjednice Parlamenta kada ste tražili čak i ukidanje ugovora o slobodnoj trgovini do danas ništa radili. Masa je bilo sastanaka, masa je bilo pokušaja da se izdiže iz ove situacije. Ali vam je kristalno jasno i da je pozicija ovog vijeća ministara da okolne vlade koriste beneficije koje su dobile tim ugovorom. Dobili su. Objektivno su dobili.

Zašto gospodine Lagumđija nismo govorili o duhanu i vodi? Zato što pokušavamo kroz ovo nesporno i sa najmanje štete kada je u pitanju odnos između recimo Hrvatske i Bosne i Hercegovine i vi ste precizno to kvantificirali sa 20 hiljada maraka, KM mjesečno. Dakle, nismo mi, kao što ste vi najavili napravili problem sa susjednom vladom. Nemože se praviti problem za 20 hiljada KM. I tu ste 100% u pravu. Znači mi smo kroz ovaj segment koji direktno pogoda našu poljoprivrednu proizvodnju pokušali i pokušavamo i ja vam, ja vas uvjeravam da ćemo uspjeti, bilo to vama draga ili ne, da dođemo u poziciju da razgovaramo o sadržaju ugovora o slobodnoj trgovini i o poljoprivredi, ali i o ostalim aspektima ugovora o slobodnoj trgovini. I ne trebamo zabijat glavu u pjesak.

Ugovor o slobodnoj trgovini recimo sa Hrvatskom je omogućio da Hrvatska preuzme od ostalih zemalja koji su izvozili u Bosnu i Hercegovinu gro trgovinske razmjene sa Bosnom i Hercegovinom i upravo zato što je to tako mi tražimo od Vlade Republike Hrvatske da nam ne pravi problem u ove četiri glave. Zašto? Zato što i vi kažete radi se o 20 hiljada KM mjesečno. Ali i tih 20 hiljada KM mjesečno direktno pogoda naše poljoprivredne proizvođače.

Mislim da zaključak koji ste predložili, nisam siguran da su neka velika mudrost i ja sam očekivao da ćete vi izaći ovdje, poslije svih medijskih istupa da ćete izaći sa konkretnim zaključcima koji će doprinjeti da se riješi situacija.

Recimo zaključak kojim vi predlažete da Vijeće ministara uradi ono što je isključivo nadležnost entitetskih vlada. Pazite, Vijeće ministara uradi, da Vijeće ministara

uradi ono što je isključivo nadležnost entitetskih vlada. Pazite, Vijeće ministara u poljoprivredi ima neku kordinirajuću ulogu i nešto što se svodi na posao evropskih posmatrača u vrijeme rata, ako se sjećate onih u bijelim odjelima. Entitetske vlade su ključni faktor za rješavanje pitanja poljoprivrednih proizvođača i njima treba postavljati to pitanje i vi ste to, vama je to kristalno jasno zato što u vrijeme kada ste vi bili u poziciji da vodite Vijeće ministara niste poduzeli ništa da ubjetidte svoga partijskog kolegu premijera, uvaženog gospodina Behmena da uradi mjere kakve vi sada predlažete. Znači to su ustavne nadležnosti isključivo entitetskih vlada i nemojte tražiti od VIjeća ministara da te stvari radi.

Zašto nismo izišli sa ovim kvantifikacijama? Pa nismo izišli zato da bi ostavili vama prostor da možete igrom velikih brojeva strašiti sadašnju vlast. Vi imate neke podatke i ja se slažem da su oni vaši, oni apsolutno ne odgovaraju istini, ali vama neće pomoći ni ako vam damo prave podatke. Prave podatke mi imamo. I pravi podaci, koliko smo mi shvatili za ovu raspravu nisu ni traženi i nije problem da se dostave pravi podaci kada je u pitanju kvantifikacija trgovinske razmjene i glave o kojima smo govorili. Moram priznati da je vrlo teško u ovom momentu dati tačnu kvantifikaciju odnosa sa Srbijom i Crnom Gorom zbog ovoga procentualnog ustvari, Vlada Republike Srbije u procentima je u procentima dala određene subvencije za poljoprivredne proizvode tako da ne možemo sa preciznošću jel izići sa tim podacima. Ali, evo mislim da je ustvari to nešto što vi možemo uraditi.

Ali, ja vas ponovo uvjeram, ovo Vijeće ministara je i došlo u ovu poziciju, između ostalog i što su entitetske vlade u posljednju godinu dana jasno rekle poljoprivrednim proizvođačima – ugovori o slobodnoj trgovini znači i premijeri i ministri poljoprivrede, ugovori o slobodnoj trgovini su nama napravili problem, smanjili nam budžete, idite u Vijeće ministara da otkaže ugovor o slobodnoj trgovini. I to je sva bila intervencija entitetskih vlada u poljoprivrednoj proizvodnji u proteklom periodu. Ja znam da ćete vi ove konstatacije iskoristiti za svoju političku promidžbu, ali bilo kakva vaša politička promidžba, gospodine Lagumđija neće pomoći poljoprivrednicima. Poljoprivrednicima će pomoći da se sjedi, razgovara snjima u jednom stalnom dijalogu, da se pokušava naći rješenje za njihove probleme.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem premijeru Adnanu Terziću. Za repliku se javlja gospodin Zlatko Lagumđija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, a posebno se zahvaljujem premijeru gospodinu Terziću, kad je našao shodno da odgovori makar i ovako. Mi smo analize gospodine Terziću imali kad smo potpisivali ugovore, a ako nemate te analize, tražiti od gospodina Doke, sigurno će naći u arhivi prethodne ministrike Azre Hadžiahmetović. Također, želim da vam kažem da možete od vašeg gospodina između vas i Doke, koji vas spaja gospodina Hurtića, tražiti analizu iz koje ćete vidjeti da je za poljoprivredu u

Federaciji mog partijskog druga Alije Behmena, za vrijeme njegovog premijerstva dano više za poticaj poljoprivrede iz federalnog budžeta nego za vrijeme njegovog prethodnika Bičakčića i Hadžipašića koji dolaze, to su vaši partijski drugovi i protiv kojih ja nemam ništa efikasno.

Također, želim da vam kažem, da, vi ste rekli da ste napravili problem sa susjedima i sa Evropskom unijom, nisam to ja rekao i to ste objavili u novinama i tada nam kažete, da je to stvarno bilo za 20.000 maraka, što sam vam ja sračunao. Meni je drago, ako vi nemate problema sa susjedima radi ovog, ali te diplomatske note koje se izmjenjuju govore u prilog tome koliko nas košta tih 20.000 maraka mjesечно. Mislim da je potpuno nepotrebno, da ne kažem tupavo. Zato bih ja sad govorio o većim ciframa. Problem ove zemlje, rast trgovinskog deficitia koji je u ove dvije godine narastao sa 2,4 na 3,2 milijarde eura. Vidjet ćete sad će Hurtić klimnuti glavom, zato ja predlažem vam treći zaključak.

Da Vijeće ministara nam za mjesec dana pripremi informaciju o trgovinskom deficitu ove zemlje i programu urgentnih mjera za smanjenje trgovinskog deficitia, jer u svakoj zemlji na svijetu to bi bio razlog za urgentnu sjednicu. Mjesec dana vam je valjda dovoljno, a ako ne možete, pripremit ćemo vam mi.

I, želim na kraju da vam kažem, da problem je što vi i vaš ministar za dvije godine niste napravili ništa na sistemskom rješavanju prepostavki za efikasno provođenje ugovora o slobodnoj trgovini, a ako ne znate šta je to, potražite, neka vam daju zaključke koje sam predlagao za ovom govornicom prije godinu i po dana, koje su, očigledno ostale, odnosno, nisu vam nigdje ostale, prošle su kroz vas.

I, na kraju, želim reći da ja ne predlažem nikakve mjere ne znam ni ja kojih godina. Ja mislim da treba stimulisati proizvodnju, a ne otkup, jer ovdje je sve naopako postavljeno i ako napravite ovo ... o kojima smo govorili, vi ste, od prilike, kao ozbiljni ljudi razgovaramo.

Na kraju, želim vam reći da 42% stanovništva BiH, odnosno 1,6 miliona ljudi živi u ruralnim područjima i, što je najtragičnije od tih 42% stanovništva, među njima se nalazi 82% svih siromašnih u ovoj zemlji i mi smo dužni prema njima, a ne prema koje kakvoj švercerskoj bandi, koja se voza u novim mercedesima od ovih para, kao što je ovih 40 miliona, koje su zaradili na uvozu smetlja, koja djeca po obdaništima jedu i prerađuju u svojim stomacicima, a o tome sam ja govorio, ali to će biti prilike na sudu, ako bude pravne države i to nema veze sa stranim okupatorima i domaćim izdajnicima, nego sa kriminalcima, koji, niste mi odgovorili na pitanje, koje sam vrlo jednostavno postavio, a to je, zašto nam nisu dali informaciju po zakonu koju su nam bili dužni dati svaka tri mjeseca u onom zakonu, po kojem 40 miliona godišnje smo olakšali budžet, niste mi odgovorili na to pitanje i niste mi odgovorili kako vam se švercaju šverceri u državne delegacije, kad se pregovara sa susjednim državama o švercu, tako Zoriću, znaš ti dobro o kome ja govorim. Pitaj Ružu pa će ti ona reći.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Lagumđija, replika traje do tri minuta. Molim vas da se držite. Replika može maksimalno trajati do tri minuta. Za riječ se ponovo javio predsjedavajući Vijeća ministara. Izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Kako vam nisam odgovorio za te ljude koji su u delegacijama. Da su bili u delegacijama kad su potpisivani ugovori, ne bi morao dvije godine raditi sa njima. Znači, mi imamo otvoren dijalog sa predstavnicima poljoprivrednih proizvođača i prerađivača. Ako vi imate neke obavještajne ili nekakve druge podatke o tim ljudima, to je vaša stvar. Normalno, kad dođete vi ćete to sve kao i prije dvije godine u zakon strpati, ali, znači, mi direktno radimo sa poljoprivrednim proizvođačima, predstavnicima udruženja i prerađivačima. Gospdine Lagumđija, mislim da, prvo mi ne treba da se prepirem sa vama za ovom govoricom.

Druga stvar, pa gospodine Berize, ako mislite da je meni zanimljivo ovo da radim, pa vi ste tražili da dođem. Ja kad ne dođem problem. Kad dođem, onda nisam zanimljiv. Ne znam šta je, šta sad hoćete od mene. Ja vas molim da ne dolazim, kad ne dođem, onda rušim dignitet Doma, kad dođem, onda nisam zanimljiv, evo Zlatku sam zanimljiv.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući Vijeća ministara nastavite.

ADNAN TERZIĆ

Ja sam govorio o odnosu između BiH i Evropske unije i ovog, susjednih zemalja, kao odgovor na novinarsko pitanje, koje ste vi izazvali, jer ste vi rekli da je Vijeće ministara donijelo odluku odmah isti dan, da je Vijeće ministara donijelo odluku koja je katastrofalna za BiH itd. Onda sam ja rekao da, ukoliko će biti problema, a sad vam kažem, nema problema gospodine Lagumđija, ono što ste očekivali vi ste dobili. Dakle, ni Hrvatska, ni Srbija ni Crna Gora ne prave, malo se bune, ali to je sve u redu. Evropska komisija, nismo pokvarili odnose sa Evropskom komisijom i mislim da ćemo na jedan vrlo otvoren način i sa jednom i sa drugom zemljom uspjeti da popravimo neke stvari, koje su, između ostalog, i mi pokvarili.

Kad je trgovinski deficit u pitanju. Dakle, mi smo, ja ću sa ogromnim zadovoljstvom vam prezentirati tu informaciju. Mi smo preuzeli ovu državu sa katastrofalno visokim trgovinskim deficitom, koji je bio nezapamćen u BiH od 49% u odnosu, vi iznate na šta.

Dakle, za 9% smo smanjili u 2003. ali, dobit ćete kompletну informaciju, da se ne bacamo ciframa, ali će mi biti veliko zadovoljstvo da vam pokažem u kakvoj se situaciji, kad je trgovinski deficit u pitanju ostavili ovu zemlju, u kakvoj smo je mi preuzeli, a kakva je sad.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Vijeća ministara. Sljedeći za riječ se javio gospodin Moranjkić Muhamed, neka se pripremi gospodin Beriz Belkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, gospodo kolege poslanici, dame i gospodo,

Ja bih svoj dio učešća u ovom izvještaju počeo sa dva pitanja. Prvo, šta se smatra subvencijom, a koje su u djelokrugu ovog ugovora, viza-vi toga, što postoje direktne i indirektne subvencije i ja kad sam letimično pogledao ovu informaciju, mogao sam da konstatujem da su analize uzete direktne i to vrlo malo, a indirektne uopšte, a jedan veliki dio onaj ko poznaje problematiku privređivanja i posebno problematiku u poljoprivrednoj proizvodnji, mora i može konstatovati da indirektne subvencije, koje se ne pominju i koje je vrlo teško uzeti u odgovoru na dio ugovora, koji su sačinjeni, praktično pravi problem poljoprivrednim proizvodačima.

Zato molim, ako dođe do neke analize u odgovorima i u daljem radu Vijeća ministara, posebno našeg ministarstva koje je direktno u ovoj problematici da uzme i ovo. Ja ču, viza-vi toga samo reći jednu riječ – dvije, pa recimo kako indirektne subvencije znaju samo na jednom proizvodu, recimo uvoz žive stoke, kao stoka ne mora se subvencionirati, ali hrana koja je 80% troškova, ona je indirektna subvencija pri tome i ona se ne vidi. Prema tome, ta problematika, po meni, mora doći do izražaja.

Drugo pitanje, ko je sačinio ugovore o slobodnoj trgovini i kada? Ja sam očekivao u ovoj informaciji i analizi iste, da se vidi gdje su to polja, koja nisu pokrivena, a koja nam danas čine probleme ili dobro ne regulisano ugovorom ili s naše strane, nepraćeno adekvatnim mjerama, koje su trebale da u tom vremenu se poduzmu, da bi bio valjan ugovor o ... proizvodnji. A, ovo što je napisano kao razlozi suspenzije dijela ugovora, ja mislim da ja kao čovjek, proizvođač dojučerašnji, pa i današnji, podržavam Vijeće ministara, samo treba proširiti još na širu lepezu, jer ova je lepeza izuzetno niska i možda čini problem većim i on se, evo, na određen način i spočituje da gasimo požar tamo gdje plamičak se pojavi, znači, tu problematiku treba fino izanalizirati i pokriti je jednim adekvatnim, počev od analize do mjera koje se poduzimaju u tom kontekstu. Posebno ovdje, posebno opet naglašavam, poljoprivrednu proizvodnju, ali posebno ističem da su, po meni, ne prihvatljivi odgovori koje sam letimično našao u ovoj informaciji od strane gospode iz okruženja i ja mislim da je to na određen način, iz te ironije koja se može vidjeti da ... naše i upućene da mi nastavimo da budemo hamali ili tezga nečija, da bi uništili ovo što smo počeli i što je u razvoju, što čini budućnost ove zemlje. I, u tom kontekstu, ja podržavam dijelo, pa makar i minimalno dio mjera koje Vijeće ministara poduzelo, ali apelujem da se ta lepeza proširi, da se izanaliziraju kompletni ugovori i da vidimo gdje mi kao država možemo da djelujemo i da vidimo šta raditi, posebno upirem prstom i u opšti debalans, kad je u pitanju izvoz-uvoz i, vidjet ćete da je tu jedna isto od ... koje treba Vijeće ministara sa stručnjacima da postavi, da izanalizira i da donese pred ovaj parlament.

Ovdje se mora izanalizirati i druge mjere koje prate uvoz-izvoz, bar u obliku reciprociteta prema susjedima. Ja sam bio svjedok da su naši kamioni na granici, rekao bi

čovjek, sasvim banalno, da ne kažem zbog šare na gumi kamiona, ali zbog sasvim banalnih stvri znali stajati po sedam do deset dana, i vidi se da iza toga ne стоји taj razlog za koji on njemu neda ući u Hrvatsku ili u Srbiju, nego da stoje određene mjere, da se prikoči naš izvoz, odnosno da taj uvoz bude jednosmjeran prema ovoj tezgi.

Ja očekujem od Vijeća ministara dublju, dakle, i širu analizu i adaknije mjere u ovoj oblasti i da bude bolja saradnja sa ovim parlamentom. Ovaj parlament mora da bude, pod broj 1, informisan šta je Vijeće ministara uradilo i pod broj 2, da podrži ili da usmjeri ili da pomogne Vijeću ministara da te mjere budu onakve kakve se očekuju od ove države i od ovog vijeća ministara i od ovog parlamenta.

Za sada, mogu konstatovati, da ovo nije najbojle i najvjerovaljnije ovo i jeste pokazatelj današnja naša sjednica. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Moranjkiću. Riječ ima gospodin Beriz Belkić, a neka se pripremi gospodin Tihomir Gligorić.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege i kolege,

Ja, zaista, sam i dužan na neki način pojasniti moju reakciju i nervozu na neki način, koji sam ispoljio možda malo i nepristojno, ali, zaista, postaje praksa da se ovaj parlament na neki način opterećuje nepotrebnim stvrima, koje nisu u funkciji rješavanja problema, zbog kojih smo stavili neke stvari na dnevni red, nego se jednostavno pretvara u dijalog dvojice ljudi koji uvijek taj dijalog nema uvijek veze baš sa suštinom stvari. I zbog toga sam ja reagirao, naravno, Poslovnik, svaki poslanik i naš gost ima pravo da koristi ono što mu Poslovnik daje za pravo.

Evo, ja ћu u najkraćem, dakle, ovdje se radi o jednoj informaciji, či je cilj bio, kako sam ja shvatio predsjedavajućeg Vijeća ministara da pojasni ovom parlamentu zašto su upotrijebljene te recipročne mjere i shvatio sam da su one upotrijebljene jednostavno da se pomogne našoj poljoprivrednoj proizvodnji, koja se u određenim segmentima našla u vrlo teškoj situaciji zbog određenih odredaba Ugovora o slobodnoj trgovini.

U najkraćem, dakle, ja, zaista, mislim i Klub poslanika Stranke za BiH, zaista misli da Vijeće ministara treba imati sluha i da nije viška poslati odmah informaciju Parlamentu, bez obzira da li je Parlament traži ili ne, jer se radi o međunarodnim trgovinskim odnosima, ugovorima, radi se o odnosima među državama, da bi naša radna tijela, komisije odgovarajuće, nadležne komisije mogle to malo polučiti, pogledati podatke, pribaviti i dati informaciju, ako neko na Parlamentu bude tražio. Dakle, mislim da je problem što smo izostavili dijalog, gospodine ministre vama govorim, dakle, izostaje dijalog, informacija je mogla doći u ovaj parlament onog trena kad su nastali problemi, kada je Vijeće ministara donijelo odluke o recipročnim mjerama i mi bismo imali mogućnost da čujemo i našu komisiju itd., a što se tiče podataka, svi mi koristimo

podatke, ali moramo biti pošteni i iskreni, pitanje je koliko mi imamo tačne i precizne podatke. Vi znate kako stojimo sa Zavodom za statistiku, praćenje naših podataka itd.

Mi, odnosno ja ovu cijelu stvar posmatram, može se posmatrati sa dva aspekta. Ako posmatramo sa aspekta provođenja duha i slova Ugovora o slobodnoj trgovini. Ja nemam primjedbi, Vijeće ministara je iskoristilo mogućnost, koje ti ugovori o slobodnoj trgovini predviđaju i, naravno, konačan sud o tome će dati, ova mješovita tijela, koja su ugovorom predviđena.

Međutim, ja želim upozoriti na nešto drugo. Ovakve akcije, da tako kažem jednokratne itd. one ne rješavaju problem u suštini. One ne rješavaju problem u suštini poljoprivrede i one stvaraju iluziju da mi na neki način, da tako kažem, radikalno štitimo našu poljoprivrodu, jednostavno suštine tu nema koja će značajno promijeniti poziciju poljoprivrede.

Dakle, u ovoj cijeloj stvri treba okrenuti pažnju i napore prema reformi, dakle, prema načinu rješavanja problema u ovoj oblasti. Maločas premijer kaže, odnosno, predsjedavajući Vijeća ministara kaže, entiteti imaju sve instrumente i sve nadležnosti, ali, naravno, kd nastanu problemi, mi raspravljamo ovdje u Parlamentu BiH i u Vijeću ministara. Dakle, tu nešto ne štima. Očigledno da se problem mora riješiti reformom u ovoj oblasti. Mora se reformirati i administracija, u smislu nadležnosti od opštine do države i, naravno, mora se utvrditi politika u oblasti poljoprivrede i mjere koje će tu politiku pratiti. I, onda možemo govoriti da smo ušli u proces rješavanja problema, a, zaista, nema nikakvog razloga, neće nikome pasti kruna na glavi ni u Vijeću ministara da se složimo da ove mjere ne rješavaju problem poljoprivrede. One su vatrogasne mjere koje su kratkog daha i ne rješavaju, ne treba stvarati iluziju itd. i, zaista treba izbjegavati i ove riječi trgovinski rat i ja ne znam sve šta nije upotrijebljeno u ovim dijalozima, koji su vođeni.

Naravno, da vas podsjetim. Mi smo imali u ovim ugovorima o slobodnoj trgovini vrijeme, kada smo imali asimetrične stope. Dakle, možemo postaviti sami sebi pitanje i entitetima pitanje, šta smo to uradili da se pripremimo i da budemo sposobni izdržati poziciju nultih stopa itd., naravno na to nemamo odgovora. Gdje je novac od prelemana, gdje je ovo, gdje je ono, šta smo radili te tri-četiri godine u tom, da kažem, pripremnom periodu kojeg smo imali za pripremu situacije, kada su nulte stope stupile na snagu.

I, suština moje diskusije, da upozorim da problem se ne može riješiti parcijalnim mjerama, da Vijeće ministara mora imati hrabrosti i ući u reformu i administracije u oblasti poljoprivrede i utvrditi politiku u oblasti poljoprivrede i mjere koje će pomoći. To je odgovor i našim poljoprivrednicima i našim susjedima.

I, na kraju, mislim da ovaj parlament, naravno, ne sporim da nije bilo inicijativa. Ovaj parlament nije donosio zaključke, koliko se ja sjećam, da se pristupi ratificiranju Ugovora o slobodnoj trgovini itd., ja bih se sigurno toga sjećao, jer to ne bih nikad podržao, ali takvih inicijativa je bilo. Ja sam siguran da ovaj parlament razumije šta su procesi integracije, šta su uslovi za put prema Evropi. Evo, toliko. Žao mi je što gospodin

resorni ministar nije izlazio. Predsjedavajući Vijeća ministara uzme sebi uvijek obavezu i odgovornost da on to objašnjava. Bilo bi mi draže da je ministar resorni sa nama komunicirao po ovoj stvari.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Tihomir Gligorić ima riječ i mi imamo jop prijavljenog gospodina Miloša Jovanovića. Neka se on pripremi pa ćemo onda privoditi raspravu kraju. Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući, radno predsjedništvo, članovi Savjeta ministara, koleginice i kolege, uvaženi gosti,

Gospodine predsjedavajući, s obzirom da nema sada predsjednika Savjeta ministara, a sami ste rekli da mu možemo postaviti neka pitanja i ja sam mislio, također da mu postavim, ali sad ne znam postavlja se pitanje svrhe, s obzirom da ga opet nema. Mada bih mogao, naravno, postaviti i nadležnom ministru, jer po prirodi bi ministar trebao da zna više od premijera. Premijer tereba da vodi sjednice, da zna opštu stvar, koordinira između ministarstava, a nadležni ministar bi morao po prirodi stvari da zna daleko više od samog premijera. To nije pocjenjivanje, nego to je jednostavno činjenica.

Eh, sad sam u dilemi da li da sačekam dok se premijer vrati, jer mi sami sebi pričati, to znamo ili da neko krene prije mene, jer sam mislio postaviti neka drugačija pitanja, malo neuobičnija u odnosu na ovo, jer bojam se da smo pali u zamku sa ovim izvještajem da pričamo nešto, a da se krije daleko ozbiljnija stvar od ovog koja nam je ponuđena, pa sam jednostavno htio da to polemišem sa predsjedavajućim.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja mislim da vi trebate nastaviti vašu diskusiju i završiti vašu diskusiju. Ovdje postoje ljudi iz Vijeća ministara, koji će to evidentirati. Ja ne vidim drugog načina da radimo. Ja vas molim da nastavite sa vašom diskusijom.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Dobro, hvala vam, uvažavam. Ali ću opet sad ponovo da izmijenim, s obzirom da sam imao tri varijante, idem sad na treću varijantu. Nije baš ekstremnije, imam ja još ekstremniju. Dva pitanja ću onda postaviti. Mislim da bi to trebali i nadležni ministri, odnosno i ministri koji su ovdje trenutno da odgovore ili možda znaju mišljenje premijera.

Da li, s obzirom da smo prošli put, mi govorili ovdje u Predstavničkom domu, o potrebi da Savjet ministara, nadležni ministri, premijer prisustvuju da nema važnije stvari u državi nego kad zasjeda Parlament. Parlament koji je birao Savjet ministara, treba da u svom radu, a to je 90% od onoga što oni rade dolazi pred Skupštinu i kako u tom slučaju

onda ignorisati praktično Parlament u smislu da svoj prijedlog valjano obrazlože, što do sada nije bio slučaj. Da li ćete ubuduće, poštovati Dom koji vas je izabrao i redovno prisustvovati sjednici, a ne od slučaja do slučaja i ne na prozivku kako je to bilo sada. Jer, naizgled, ispade kako smo krenuli da diskutujemo vezano za ovu tačku dnevnog reda, kao da nije bilo problema u komunikaciji između Skupštine i izvršne vlasti. A, bilo je veoma mnogo problema. I, trebate eksplicitno se izjasniti. Hoćete li vi tu prisustvovati ili će te klupe biti kao i do sada potpuno prazne.

Drugo, s obzirom da ste vi u svom izvještaju rekli da ćete se starati. Riječ starati je tako širok pojam i ove detalje o kojima ste govorili, ne bih želio da govorim, nego, naprsto, javlja se problem. Da li ste razmatrali da u odnosu, evo sa konkretnim primjerima Srbijom i Crnom Gorom i Republikom Hrvatskom, kad sklapamo ugovore o slobodnoj trgovini i imamo na umu, da su to države sa svim mehanizmima, sposobne i jake države, a da BiH u stvari nije funkcionalna i nema prave mehanizme da odgovori u toj razmjeni trgovinskoj sa jednom stabilnom, organizovanom i jakom državom. O tome sam govorio u prošlom sazivu skupštine i zašto smo mi u stvri gubitnici, naprsto nisi organizovan. To vam je kao kad idete, pominjali smo mercedese ove od ovih švercera, kad neko ide sa fićom i sa mercedesom, ne možete jednako da stignete, takva je BiH u odnosu na Hrvatsku, Srbiju i Crnu Goru, sa kojom imate razmjenu. Baš mi je draga da predsjednik sluša. Sve ćemo mi to poravnati fino. I, zato bih podsjetio i premijera, koji voli da daje političke izjave, ne treba vam to gospodine predsjedniče. Vi se bavite izvršnom vlašću, jer to ne radite dobro. Jer ste trebali koordinirati sa vladama entiteta i napraviti jedinstven ekonomski tržišni prostor u BiH. Ne pravi vam problem postojeći Ustav, pa zato nemojte tražiti promjenu Ustava, jer imate postojeću odredbu, po kojoj možete da uradite i postavljam za vas sad ključno pitanje.

Da li je ovako kako smo neorganizovani i prebacivanje odgovornosti na vladu ili na BiH, prečutno dozvoljavamo sivoj ekonomiji, koja tri milijarde maraka godišnje mimo legalnih dražvnih kanala kontroliše? Da li na taj način vi, s obzirom da imate mehanizme, priznajete indirektno, da mafija, siva ekonomija ima mehanizme, ima moć, ima veću pamet, nego što postoji trenutno u izvršnoj vlasti u entitetima i na nivou BiH. Da li smo mi to u institucijama sistema kapitulirali definitivno, jer po ovom jesmo, pred sivom ekonomijom i oni koji vode, a to se u svakoj državi kaže mafija ili lopovi. Da li ste to posmatrali ikada na Savjetu ministara da hitno morate uspostaviti jedinstveno tržište u BiH, jer na taj način prostor dajete drugima. Ako to ne radite, da li ste odgovorni za stanje koje imamo mi u BiH, jer prečutno dozvoljavate da siva ekonomija i organizovana ta grupa, koja to godinama radi, u stvari, samo širi taj svoj korijen i to stablo u kojoj stalno jača. Mislim da bi nužno bilo dati odgovor na takva pitanja, jer ovo su sporadična pitanja. Pitanje je da li može država, na osnovu svojih instrumenata, mehanizama i znanja, a znanje je u sistemu vlasti vrlo diskutabilno. Da li je to znanje moguće, na osnovu srednjoročnih, dugoročnih strategija itd. i mjera koje su na raspolaganju državi pokušaja da to pitanje riješi ili je to definitivno naš poraz. Jer iz godine u godinu njihove milijarde se povećavaju, kako kontrolišu, posebno kad govorimo o trgovini i zato bih zamolio premijera da odgovori na prvo pitanje, jer je bio odsutan. Da li ćete se obavezati javno danas za govornicom da ćete poštovati ovaj dom koji vas je izabrao, s obzirom da ne možete ništa završiti tamo, pre nego što verifikujete ovaj predstavnički dom i ova

skupština i da li ćete na taj način pokazati da, kad zasjeda Parlament u BiH nema važnije stvari u ovoj državi? Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Gligoriću, riječ traži predsjedavajući Vijeća ministara. Izvolite gospodine Terziću.

ADNAN TERZIĆ

Prvo moram priznati da ne znam čime smo mi to pokazali da ne uvažavamo ovaj dom i ovaj parlament. Pazite, postoje neke stvari koje ovaj dom i ovaj parlament trebaju sami obezbijediti za sebe, da budu najvažniji. Ne možemo im mi dati. Ako ćemo vam dati na važnosti to što ćemo sjediti svaki put ovdje, evo možemo vam i to pomoći, ali ako uzmemo stenograme i pogledamo vaše diskusije od kako ste sjeli ovdje, sumnjam ja da vama to može pomoći. Ali, evo, mi smo spremni i to uraditi. Moram priznati gospodine Gligoriću da vaše diskusije do sada nisu ohrabrine ni jednog ministra, pa čak i mene da dođem i da slušam šta govorite, jer do sada od vas nisam čuo u ove godine ni jednu konkretnu stvar, a da ne spada u sferu politizacije i demagogije.

Jedinstveni ekonomski prostor gospodine Gligoriću je ovo Vijeće ministara zajedno sa entitetskim vladama uspostavilo. Ja ću vas samo podsjetiti da, onda kad ste vi bili ministar smo imali kineski zid između ekonomije Federacije i RS, kineski zid. Tog zida više nema. Ja neću reći da smo u 100% uklonili sve barijere, ali vam mogu jasno pokazati da preko 80% stvari koje su sačinjavale taj kineski zid su u ove dvije godine srušene i možemo čak posvetiti jednu sjednicu Parlamenta da vam arguemntovano pokažemo da je to tačno. Mislim da, ono što bi možda bilo vezano za ovu tačku dnevnog reda i za ovu informaciju, to je naše nastojanje da pitanje poljoprivrede dignemo na državni nivo i, u pravu ste, za to nam ne trebaju ustavne promjene, zato nam ne trebaju neki ogromni politički dogовори, trebamo shvatiti realnost. Onog momenta, kad pitanje poljoprivrede budemo podigli na državni nivo, onda možemo staviti u odgovornost Vijeću ministara pitanje i položaja i razvoja poljoprivrede itd.

Ja koliko se sjećam, mi smo ovom parlamentu do sad dali nekoliko akcionih planova koji su se u dobroj mjeri ispunili. Evo, trenutno imamo i realizaciju naše PRSP strategije, koja se ispunjava. Sigurno da politička gibanja koja su bila na sceni u posljednjih mjeseci su usporila stepen realizacije od tih projekata, ali mi svaki projekat koji smo predložili, svaki akcioni plan koji smo pokrenuli, mi smo u dobroj mjeri i realizirali. I, ja ne znam šta vam znači rečenica, znate li vi da ne možete to sa njima, nego to morate sa nama. Ja ne znam s kim to ovo vijeće ministara, ko su to oni. Ja mislim da vi, ipak, trebate i kao dom, koji je uradio puno posla od vašeg sazivanja, usvojio masu zakona, da trebate respektovati činjenicu, da su, ipak, to zakoni koje je predložilo i politički usaglasilo i ekspertska usaglasila sa evropskim standardima ovo vijeće ministara. Ja se bojam da mi sad dolazimo u poziciju da bi ovaj dom izdigao svoj rad, ima potrebnu da sve za rad Vijeća ministara, a po prirodi stvari ja vam to ne mogu dopustiti, ali šta god vi radili sa mnjom. Mislim da je to zajednički rad, ali da morate uvažavati, da, ipak,

ključne reformske stvari koje ste vi raspravljali, prvo su usaglašeni na Vijeću ministara i to je bio taj politički moment, koji je omogućio da ova zemlja kreće u reforme i da imamo ... uspostavljen jedinstveni ekonomski prostor, o kojem ste vi govorili.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Beriz Belkić. Za repliku se javlja gospodin Gligorić.

BERIZ BELKIĆ

Ako dozvolite ja bih prije replike pitao, da li sam dobro čuo ili razumio, možda sam i pogriješio, da već dvije godine slušate samo demagogiju u ovom parlamentu i da nikad ništa čuli niste, a od gospodina Gligorića. Meni se učinilo, da govorite o Parlamentu i ne vidim razloge zašto stvar posmatrate da neko želi biti iznad, a neko ispod itd. Ovdje ljudi žele da sarađuju. A, da maločas niste izašli i da ste slušali o čemu sam ja govorio. Ja sam govorio da se problem može riješiti temeljito reformom u ovoj oblasti, da se i administraciji i donošenje politika i mehanizama, jednom riječju, preuzimanju koncepta poljoprivrede u ruke države, jer u protivnom, entiteti kažu idi pred Vijeće ministara, a kad je problem u podsticaju itd. nema para, vi nemate instrumenata itd. Dakle, o tome je bila riječ i ja se izvinjavam ako nisam dobro čuo. Ali, zaista, ako mislite da je ovdje u ove dvije godine, da se ljudi nisu trudili da pomognu u reformama itd. grijše.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, da ne bi bilo dvojbe, moguće da sam pogrešno shvaćen. Ovo što sam govorio, govorio sam gospodinu Gligoriću, jer je on tražio od mene da dokažem da poštujem ovaj dom.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Za repliku se javio gospodin Tihomir Gligorić. Izvolite. Naravno, kratko.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Naravno, kratko ču. S obzirom da je predsjednik trebao da odgovori, pa nije odgovorio ni na jedno pitanje. Ne smije da pomene sivu ekonomiju. Ne smije mafiju. Ne smije da pomene da će prisustvovati ovoj sjednici ili budućim sjednicama itd. Eksplicitno sam to tražio, ali ne smije čovjek da pomene ni jedinstveno ekonomsko tržište. Bježi od toga kao bauk. Ja sam demagog.

Gospodine Terziću, vi to tako doživljavate, a kad smo govorili o strategiji o borbi protiv siromaštva, onda sam izašao za govornicu i tačno rekao stvari koje vi niste predviđeli. Osam stvari, konkretno i rekao sam da je to jedna, evo sad kažem, onda nisam, demagogija da će na to pasti prašina i da se to neće realizovati. Ma šta je sirotinji bolje od te vaše setrategije, o kojoj ste toliko žestoko pričali i ja sam demagog. Ljudi danas žive od ni najobičnijih stvari, koje danas nemaju. Bili ste dužni to strategijom obavijestiti, da ih obezbijedite, ali dobro. To je vaša stvar. I vi, naravno, odmah

zamjenjujete tezu, hoćete ministarstvo pljoprivrede, odmah vi, jer je problem hoćete ministarstvo. Pa, evo i da vam ga da. Šta ćete vi takvi sad sa tim uraditi? Pa vi imate institucije. Pa gdje su, ovi lopovi vam šetaju, šta vam rade te institucije koje ste dobili, koje su pod vašom direktnom kontrolom. Nema posla tu, nego stvarajte samo administraciju da, u stvari mafiji bude lakše u ovoj zemlji, jer onda su oni bezbrižni mirni, a ne možete ništa da uradite.

Prema tome, nemojte zamjenjivati tezu. Govorite o kineskom zidu, o barijerama, ali niste rekli između koga barjere. Ja smatram da ste vi uklonili barijere između ljudi koji se bave sivom ekonomijom i onima koji su u vlasti, jer ovakvim odlukama pojedinačnim, oslobađanjem akciza, prelemana, tarifnih brojeva, vi direktno pomažete ime i prezime se tačno nalazi, koji će ljudi da zarade par miliona u BiH, na štetu BiH. Naravno, vi o tome nećete da pričate, a ja ću to drugom prilikom.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Gligoriću. Niste još zvršili. Replika je pa kontam da, izvolite. Da ne bih prekidao, završite vi vašu misao.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam na razumijevanju. Govori o Savjetu ministara, ako oni to fino. Ja sam govorio, ne samo o vama, nego i o drugim koi su trebali da prisustvuju, trebaju da prisustvuju ovoj sjednici. Vi imate svog zamjenika, je li tako. Mi ga ovdje nismo vidjeli dvije i po godine. Vaš zamjenik izgleda nema barijera, on ima sekretarice, kabinete na drugim mjestima. Ko to plaća? Je li vi to plaćate? Da li ste vi postavili takva pitanja efikasnosti rada unutar Savjeta ministara, to niste postavili. Možda ga ni vi ne viđate kao ni ja.

Prema tome, zato govorim o potrebi unutar sistema, da sve funkcioniše kako treba, a ne da se ponaša kao vaš zamjenik dobrovoljno kako on to hoće, vi nemojte na njega da utičete, ne možete da utičete na tokove, nameće jednostavno pitanje, a niste kompetentni da vršite to što vršite. Vi možete se ljutiti na mene koliko hoćete i sa ovim predsjedavajući završavam, znanje je osnovna vrijednost koje nemamo u BiH u izvršnoj vlasti, jer da je imamo imali bi kontra mjere, pa bježali bi lopovi iz ove zemlje, a ne bi ovdje bili zaštićeni, zato što znaju da nemaju ili mogu lako da pariraju sa našim domaćim političarima u izvršnoj vlasti. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Tihomiru Gligoriću. Nastavljamo dalje sa raspravom. Sljedeći prijavljeni je gospodin Miloš Jovanović, neka se pripremi gospodin Nikola Špirić. Izvolite. Molim vas, ako samo ako možemo da skraćujemo diskusije.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Evo, ja će kratko. Dogovorili smo se da ovu diskusiju vodimo u vidu postavljanja pitanja, tako da će ja se toga i pridržavati, s tim da će moja pitanja biti dobromanjerna, znači, bez politike i bez politizacije.

Ako su ove mjere uvedene radi zaštite domaće poljoprivredne proizvodnje, ja to prihvatom i podržavam. Ali bih postavio pitanje i pošto su, vjerovatno efekti, ali bih postavio pitanje posljedica, prvenstveno posljedica na poljoprivredne prerađivače i potrošače. Evo, konkretno će, recimo o potrošačima. Da li ćemo sad ovim mjerama, da li će potrošači doći u situaciju, imajući u vidu strukturu domaće proizvodnje, da li će doći u situaciju da sad kupuju skuplje proizvode, a možda i ne kvalitetnije? Znači, volio bih da dobijem odgovor na to pitanje i da kažem još jedno pitanje. Da li je neko napravio analizu, znači, analizu rezultata ugovora o slobodnoj trgovini, da kažem, između BiH i Hrvatske, Srbije i Crne Gore, na osnovu tih rezultata da li treba te sad ugovore preispitati, pa u krajnjem slučaju, ako su na našu štetu, onda neke stvari i mijenjati? Toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Jovanoviću. Za riječ se sljedeći prijavio gospodin Nikola Špirić i, evo, naknadno se još prijavio gospodin Adem Huskić i njemu ćemo omobući da nešto kaže i onda ćemo privoditi raspravu kraju. Predsjedavajući Vijeća ministara će imati mogućnost, ako želi, naravno, već nekoliko puta je bio za govornicom, evo imamo, izvinjavam se Nikola, evo imamo, elektronski se prijavio gospodin Milorad Živković, nakon Adema Huskića, ona Milorad Živković.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Uvaženi članovi Vijeća ministara, gospodine predsjedavajući Vijeća ministara, cijenjeni gosti,

Kada sam prošli put tražio i, što je, naravno, bilo podržano od strane većine poslanika, da se napravi pauza da dobijemo informaciju od Vijeća ministara, nisam to shvatio da treba da prođe na Vijeću ministara i predsjedavajućeg, pa da se svađamo u okviru Parlamenta, nego da se međusobno informišemo o problemu koji je u to vrijeme bio evidentan i o problemu koji danas u širem smislu stoji. Zato ja mislim nikada nisam sa ove govornice izgovarao riječi, koje bi bilo koga moglo da pocijene i, smetalo mi je uvijek kad je odgovor bio u suprotnom smjeru i zato molim upozorenje, možda i predsjedavajućem da na svaku izrečenu od strane poslanika ne smatra to ličnim obraćanjem i da, možda, pokuša sačuvati dignitet predsjedavajućeg Vijeća ministara i mi poslanici da štitimo dignitet Parlamenta. Možda se pomalo u ovoj raspravi izašlo izvan teme, o kojoj mi danas raspravljamo.

Ono što je bila moja zamjerka jeste, što mi u okviru državnog parlamenta nismo znali za pripreme Vijeća ministara da se izvrši prolongiraje sporazuma o slobodnoj trgovini sa susjednim državama. To je znak da ne postoji komunikacija potrebna komunikacija između Vijeća ministara i Parlamenta na bilo koji način, da li sa nadležnom komisijom da li sa rukovodstvom da li sa predstavnicima klubova da se najavi ta mogućnost da Vijeće ministara ima signale da privedu BiH i BiH može najracionalnije

da se, ukoliko ne može postići sporazum, da se ispoštuje ugovor do kraja izvrši suspenzija. Da bi se to uradimo, moraju biti neke ekonomske analize. Dakle, može se poći sa pretpostavkom pa šta jesu ekonomski efekti, a šta jesu politički efekti suspenzije tog ugovora i jedni i drugi su bitni za BiH. Ja poštujem da se povuče potez da se štiti dignitet prostora, privrednog ekonomskog prostora BiH, ukoliko on neće izazvati nervozu kod susjeda i nervozu sa bitnim evropskim partnerima sa Evropskom komisijom i to bi dobro bilo da smo imali u međusobnoj komunikaciji sa Vijećem ministara da se o tome vodi računa, pa da se povuče ovaj potez. Nažalost, nema, mi još uvijek posmatramo, imam osjećaj Vijeće ministara i Parlament su u nekom vječitom klinču. Taj klinč jeste dobar, ali ne na način kako ga ostvarujemo ove dvije i po godine. Ja mislim da tu mora postojati prisnija atmosfera, ukoliko hoćemo da uradimo stvari u interesu građana BiH. Bio sam pozvan da sam ja sa svojim stavom, zato što sam ja tražio informaciju od Vijeća ministara, na strani nekih lobija. Ne, ja nisam na strani kriminala u ovoj BiH. To je poslije ne znam neki lobi, a ne ja nisam na strani kriminala u ovoj Bosni i Hercegovini, to je posve jasno. Ja te ljude iz oblasti agreara apsolutno ne poznajem, možda kojeg pojedinačno znam, ali to nije nikad bilo opredjeljujuće za moj stav ukoliko imam racionalnu i ekonomsku analizu. Dakle, ta komunikacija između Vijeća ministara i Parlamenta, ne samo na ovom nego i na ostalim stvarima, mora biti u duhu traženja rješenja.

Ono što mene interesuje, jeste da li je dovoljan, dakle da li ovaj potez koji je povuklo Vijeće ministara privremena suspenzija dovoljan da se zaštite poljoprivredni prozođači u BiH. Ja tvrdim da nije. Dakle ovo je jedna palijativna mjera koja je iz nužde povučena ne znam iz kojeg razloga, ali bi dobro bilo da Vijeće ministara u ovom intermencu razmišlja o podsticajnim mjerama, bez obzira da li je to izvorna nadležnost vlada entiteta ili je Vijeće ministara. Dakle, dobro bi bilo da ovih dana čujemo da postoji polemika da se traže podsticajne mjeru i da vidimo koje su dovoljne da bi poljoprivredna proizvodnja i domaći proizvođači u suštini bili zaštićeni a da se u međuvremenu u pregovorima sa susjedima na koje se odnose ovi ugovori, vode razgovori da se sve vrati u okvire ugovora koji je potpisani i onda se prave aneksi u saradnji sa državama sa kojima smo potpisali te sporazume.

Druga stvar, koju smo čuli ovdje, a preko koje Parlament ni u kom slučaju ne bi smio da pređe, a da je ne provjeri jeste diskusija doktora Lagumđije, da izmjena carinskih tarifa, dakle izmjenom carinskih tarifa za koje mi nismo, tačno je, dobili informaciju nakon 3 mjeseca, oštetila državni budžet za oko 40 miliona KM. Ukoliko ovaj Parlament prođe ovlaž preko te informacije, ja mislim da mi sudjelujemo na urušavanju ekonomske snage ove zemlje svi zajedno. Dakle, nije to informacija koju smo mi čuli na ulici ili informacija koja je ne bitna i za Vladu i za državni Parlament i zato ja mislim da treba imati neki radni zaključak u kojem će biti napravljena analiza da znamo šta se je desilo, jer smo mi u okviru rasprave bili ovdje ubjeđivani da bi se postigla parlamentarna većina, da ćemo o efektima i to je bio uslov, radni zaključak o efektima tih mjeru biti informisani nakon 3 mjeseca. Ja ne znam kakva je situacija, ali samo nepostojanje te analize, podgrijava sumnju i dodatno delegitimiše uopšte smisao bavljenja politikom u BiH, i oni koji su za i oni koji su protiv, dakle nebitno je, ja mislim da preko toga ne bi smo smjeli preći.

Čini mi se da je nesmotrena recimo izjava predsjedavajućeg kad kaže, ja ču sa zadovoljstvom podnijeti izvještaj o deficitu, gdje je tu crno zadovoljstvo ako je deficit 3,5 milijarde. Znamo mi koliki je on, to nije tajna, nije tajna ta informacija. Ne tražimo mi informaciju koliki je deficit, jer znamo, ptice ga znaju, nego koje će mjere vijeće poduzeti da se deficit permanentno smanjuje. Dakle, nama treba aktivna politika Vijeća ministara a ne informativna politika prema Parlamentu. Dakle, ona je neophodna povremeno da je imamo ali nam trebaju aktivne analize. Ja mogu da shvatim, da i ovo Vijeće ministara pa i prethodna vijeća ministara nije u tempu koje možda može da odgovori ovim zadacima, da nije kompletirano, da nemamo dovoljno, nemamo čak ni dovoljno smisla ni sluha za ono što bi mogla biti potpora i ovom i budućem Vijeću ministara. Ni u našem državnom budžetu nemamo stavku za nauku, za istraživačke projekte koje ćemo povjeravati domaćim naučnim institucijama da bi Vijeće ministara bilo uredno servisirano sa naučnim ekspertizama i analizama bez obzira koje će to instituti i načune kuće raditi. Treba priznati dakle, ne treba sad, nismo mi ovde da se zašto nema, pa da prkosimo što nema. Neo da vidimo šta možemo uraditi da dodemo do validnih analiza. Nije mnogo bez obzira što je siromašan ambijent u ovoj zemlji, da se izdvoje sredstva da se ti mlađi ljudi, istraživači od kojih zavisi budućnost ove zemlje, u svakom smislu imaju posla i neće davati uvijek validne analize, pola će ih završti u košu, pola će ih biti neupotrebljivo, pa ćemo imati utrenirane ljude. Međunarodna zajednica je ovde na ekspertizama za svoje eksperte čije su dnevnicice za reformu pojedinih segmenata 1000 eur-a dnevno, izdvaja Evropski parlament, mi nemamo smisla u našoj državi da izdvojimo da bi smo pravili takve analize.

Zato ja mislim, da su ovi radni zaključci gospodina Lagumđije, nisu oni, mislim da je ova korespondencija Vijeća ministara i Parlamenta u interesu svih vijeća ministara i parlamenata. I mislim da su radni zaključci doktora Lagumđije nisu zaključci koji ignoriraju Vijeće ministara, nego ga upravo stavljuju u aktivnu poziciju prema Parlamentu. I zato ja mislim da svaki zaključak koji traže polasanici, nije na liniji da tobože Parlament da zadaču Vijeću ministara nego da budemo na vrijeme informisani, da zajednički nosimo teško ekonomsko breme u ovoj zemlji.

Vjerujte, ja nisam se određivao prema vjerama Vijeća ministara, ni da su dobri ni da su loši, htio sam da imam informaciju i svaku mjeru koja se tiče suspenzije ili bilo čega kada su međunarodni ugovori u pitanju će biti snažni ako svi u ovoj državi stanemo iza toga. A da bi stali moramo se međusobno informisati. Ja mislim da je Vijeće ministara možda napravilo grešku što je samo guralo taj projekat bez jedne potrebne korespondencije koja bi bila u svakoj državi. Za mene je to bila vijest iz medija, a evo predsjedavam Parlamentom. Logično je bilo da sam bio pozvan od predsjedavajućeg Vijeća ministara bar 5 puta. Ne da me pita da ja sam tobože pametan, pa mu mogu reći ali barem mogu reći stav, možmo zajedno znati kakva će državna odluka biti, jer Vlada BiH i Vijeće BiH dakle simbolizuje vlast ove države iza koje bi trebalo satajati ali na bazi dakle, razmjene informacija.

Ne znam da li sam uspio pomoći, ali evo ja mislim da ovim radnim zaključcima doktora Lagumđije se možemo izjasniti, pogotovo kada je u pitanju ovaj treći, da Vijeće

ministara će za mjesec dana pripremiti informaciju o trgovinskom deficitu i programu urgentnih mjera za smanjenje trgovinskog deficitu. Neću predlagati nove zaključke, podržat ću dakle sva tri ova zaključka ali čini mi se da bi smo trebali imati analizu političkih i ekonomskih efekata suspenzije. Dakle, i politički i ekonomski. Drago mi je da odnosi nisu narušeni, što sam čuo od predsjedavajućeg, to je dobro. Dakle, i političkih i ekonomskih efekata suspenzije ovog sporazuma i na koji način ćemo naravno dalje u ovoj oblasti ići. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Nikoli Špiriću.

Riječ traži, imamo mi još jednog prijavljenog, ne znam replika ili, može do jedna minuta gospodine Lagumđija, izvolite čekaju nas kolege dalje, izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Ja mislim da će mi jedna minuta biti dovoljna, pošto je kolega Špirić s pravom spomenuo ovo o čemu sam ja govorio, također informaciju o onoj odluci odnosno Informaciju o sprovođenju Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi BiH, objavljenju u «Službenom listu» 15.07.2004. Ja svjesno gospodine predsjedavajući nisam stavio to kao prijedlog zaključka, jer sam u svojoj diskusiji ako se sjećate vam predložio da vi jednostavno to napravite u formi radnog zaključka, jer smatram da je malo, malo mi nekako čudno da ja predlažem zaključak, da obavežem Vijeće ministara da nam da informaciju koju je po zakonu dužno da nam da. Pa sam više htio da to, nekako mi čudno da mi zaključujemo da se uradi po zakonu informacija, ali sam zato predložio da vi u jednoj laganoj radnoj formi upozorite Vijeće ministara da poštuje taj zakon ... a ako mislite da je, ako nemate to namjeru, onda ću ja pretočiti u

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Lagumđija, hvala vam lijepa. Ja pratim diskusije svih vas i ja se nadam da ne spadam među one kojima je potrebno dva puta govoriti jednu te istu stvar. Ja vas molim, da se ubuduće prema meni, na takav načine ne odnosite. Vrlo sam dobro zabilježio ovdje i šta ste predlagali a i primio i dao poslaicima da se podijeli ovo što ste u pisanoj formi predložili, i čut ćete kad ja budem svudio raspravu na kraju i nadam se da ćete se uvjeriti da ne spadam u osobe kojima jednu stvar treba dva puta govoriti. Hvala vam u svakom slučaju.

Za riječ se javio gospodin Adem Huskić i time će biti okončana lista učesnika u ovoj raspravi. Zamolit ćemo na kraju gospodina premijera, ukoliko smatra potrebnim da se obrati pa ću i ja reći nekoliko rečenica.

Izvolite gospodine Huskiću.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Ja ču vrlo kratko i vrlo iskreno reći. Prvo, dragoo mi je da mogu pozdraviti predstavnike Vijeća ministara u ovolikom broju, mislim da je ovo prvi put da ih ovoliko bude, impresivno. Ja sam tužan zbog načina na koji se odvijala dosadašnja rasprava vezana za ovu tačku i tužan sam i zbog načina na koji je došlo do ovolikog prisustva. Ja nisam, nemam namjeru da dijelim lekcije, ali mislim da bi bilo dobro da Kolegij uspostavi malo čvršću komunikaciju sa Vijećem ministara, mislim da je zbog komunikacije za koju ja ocjenjujem da nije zadovoljavajuća, došlo i do ovakve rasprave i ovakovog načina vođenja ovakve rasprave. Mislim da Vijeće ministra treba da zna da u ovom Domu ima partnera koji ga podržava i ja stvarno ne vidim razloga za nikakva suprotstavljanja niti klinčeve, mislim da smo mi ustvari dvije strane iste medalje i da imamo iste zadatke i iste ciljeve i da smo odgovorni pred građanima ove države.

Čini me tužnim također moj osjećaj moguće da nije tačno, vjerovatno se iz Vijeća ministara neće složiti s tim, mislim da je Vijeće ministara ovaj, u zadnje vrijeme vuće crne figure i to nije dobro. I ovo sad, ove izmjene koje su došle, bile su plod inicijativa izvan Vijeća ministara, što ja ne ocjenjujem dobro. Dobro je da postoje inicijative, ali nije dobro da Vijeće ministara reagira na inicijative ili iz Udruženja grđana, pa i na kraju krajeva, iz ovog Doma. Mislim da bi trebali imati aktivniju ulogu, jedan aktivniji pristup prema aktuelnoj situaciji i podrška sa ove strane ne bi izostala. Toliko, zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, nemojte se ljutiti, izvinjavam se ovaj, ja se zaista izvinjavam, imao sam potrebu da obavim konsultacije s članovima Kolegija. To ne smeta, pazite, ja vas molim da nastavite s diskusijom gospodine Huskiću. Ja prihvatom kritiku, hvala vam lijepo, izvinjavam se.

Predsjedavajući Vijeća ministara, nema potrebe da vi ponovo uzimate riječ, ili želite ponovo riječ, ja jednostavno ne mogu vas ni prozivati niti ne prozivati, vi odlučite sami je li. Imate mogučnost, ako želite, ako smatrate, izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Evo, nakon par rafala, vjerovatno onda dođe do jedne normalne atmosfere i jedne normalne komunikacije. Kad su u pitanju znači informacija koju smo podnijeli, Parlament nije ni tražio neke kvantifikacije, nije tražio, ja samo hoću da kažem da je ovo Vijeće ministara vrlo zobiljno zbog situacije koju imamo sa poljoprivrednim proizvodačima donijelo ovu mjeru. Nismo mogli je najavljivati svima, pogotovo nismo mogli 4-5 puta kako onaj, bez negativnog predznaka, replicirati gospodinu Špiriću, zbog toga što se radi o materiji koja se mora odlučiti i donijeti preko noći. Znate, problem sa mesnim proizvodima, problem sa mlijekom ne utiče toliko na poljoprivredne proizvođače i prerađivače u BiH u ljetnim mjesecima, zato što je turistička sezona, zato što uglavnom te robe idu na Jadran i onda mi imamo tu ipak nešto što se može nazvati kontrolisanom situacijom. Mešutim, poslije turističke sezone u Hrvatskoj, jednostavno sve te robe koje imaju dolaze u Bosnu i Hercegovinu i mi smo preko noći morali donijeti tu odluku kako bi ipak donekle smanjili negativan efekat toliko roba po ove tri glave. I zato nismo mogli

praviti rasprave na tu temu. Jer, da smo najavili 7 dana ili za 15 dana čemo uraditi to, onda normalno da bi svi izvoznici ih Hrvatske u enormnim količinama izvezli te robe u BiH. Zato pretpostavljam da vam je jasno zašto nismo mogli praviti tu konzultacije i mjera se donosi, stupa na snagu taj dan u 24 sata 0:0 i gotovo.

Stalno imamo problem oko komunikacije Vijeća ministara i Parlamenta, od samog početka. A evo ja onim poslanicima koji nisu predsjednici klubova, kažem da sam od samog početka tražio od Kolegija da se u toku mjeseca odredi jedan datum s kojim čemo mi imati, mi iz Vijeća ministara, ja predsjedavajući par sati razgovora sa Kolegijem, Proširenim kolegijem itd. Od samog početka ja tražim da napravimo takvu komunikaciju. Problem je što shvatit ćete ja pravim program desetak, petnaest dana unaprijed. I onog momenta kad se zakaže Kolegij, uglavnom i u pravilu ima već zakazano ali ako kažemo 23. u mjesecu, je sastanak Proširenog kolegija sa predsjedavajućim i Vijećem ministara, 3,4,5 sati treba, onda je to nešto što se da isplanirati. Ali to i kad je predsjedavajući, bio Šefik i kad je predsjedavajući bio Nikola i na kraju nisam predlagao kad je Martin bio, jer video sam da nema više od toga, da niko neće ali imali smo kakvu takvu komunikaciju. Ali shvatite da je to stvar, znači bez ikakvih problema, jednom mjesечно ali fiksiran datum, imamo Prošireni kolegij i razgovaramo na tu temu.

Nigdje ne piše da ministri i predsjedavajući moraju sjediti na parlamentima. Ima li to u Poslovniku, ima li to negdje. Dajte, promijenite Poslovnik pa onda to napravite. Postoji li taj sat na kome mi trebamo odgovarati. To su stvari sada procedura. Ja dolazim kad mogu, ja nisam premijer, pa da mogu natjerati svoje ministre da dolaze. Ja sam samo predsjedavajući Vijeća ministara i svaki ministar pokazuje svoj odnos prema Parlamentu dolaskom i ne dolaskom. Ne zavisi od mene. I na kraju, normalno da moraju biti prisutni kad se da brane svoje zakonske propise. Ali, evo promijenite Poslovnik, napišite da moramo sjediti na svim sjednicama. Imamo li mi uopšte evidenciju kad dolazi premijer, kad dolazi predsjedavajući, kad dolaze ministri i koji su ministri prisustvovali i na kojoj sjednici? Nemamo. Pa mi nemamo, evo. Ali hajde da podijelimo i tu informaciju Zlatko. Isto kao što dijelimo informaciju 40 miliona onaj, oštećenja državnog budžeta. Hajde da podijelimo i tu informaciju. Ali, pošto je postavljeno pitanje, znači mi smo pripremili informaciju, imali smo malih problema u radu Vijeća ministara koje je neko nazivao krizom a neko nije, ovaj, tako da nismo još kroz Odbor za ekonomiju tu odluku ovaj, proveli i informaciju o efektima primjene ovog Zakona o kvotama.

Ovo što mi imamo informacije, to je da je ta mjera absolutno pomogla bh primarnim proizvođačima. Jer ono što im entitetske vlade ne daju, to su im direktno davali oni koji su koristili mjeru kvota. Ja znam da neko u ovoj sali ne vjeruje ali dobit ćete informaciju pa ćete vidjeti. I ne radi se absolutno o 40 miliona ovaj, KM, to u računici doktora Lagumđije kao uvaženog profesora, obično ima geometrijsku progresiju, tako da vidjet ćete da se radi o dramatično manjoj cifri.

Molim, aha, pa ja, radi se o dramatično manjoj cifri, pazite, sad je pitanje za koje vi onaj, u ugovoru pitate, da li pitate za mjere prema Srbiji i Crnoj Gori ili prema Republici Hrvatskoj. Prema Srbiji i Crnoj Gori, nije bilo nikakvog načina da se izbjegne

donošenje ovih mjera, osim da kažemo, uredu vi ste mangupi, mi smo ljudi bez imalo snage i pustit ćemo da nam radite šta vi hoćete. Znači, odluka koja je objavljena u Službenom listu Republike Srbije, odluka Vlade Republike Srbije, apsolutno nam daje za pravo da ovo uradimo, čak nas obavezuje. Jer po WTO-u i po ... nema subvencioniranja izvoza. A oni su jasno to stavili i mi smo morali donijeti ovu odluku.

Kažem vam, pokušali smo da u razgovorima obezbjedimo da oni ukinu tu odluku, međutim, nismo uspjeli. Nastaviti ćemo dalje kad oni ukinu odluku, ukinut ćemo ovaj, i mi. A što se tiče potrošača. Pa ja ne mislim da će pošto se ipak radi ovaj, o mesu i mesnim prerađevinama, mljeku i mliječnim prerađevinama, ne mislim da kvalitet bosanskohercegovačkih proizvođača i prerađivača dramatično zaostaje za kvalitetom ovih koji eventualno primjenom ove mjere neće ući u BiH. Mislim da ipak trebamo imati više povjerenja u naše proizvođače i ja mislim da potrošači jednostavno neće osjetiti na kvalitetu djelovanja ove mjere.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas nemojte s mjesta dobacivati, dajte da se završi diskusija da privodimo stvari kraju. Hvala vam gospodine predsjedavajući. Za kratke replike je li, molim vas do minut kratke replike imaju gospodin Špirić i gospodin Lagumdžija.

Gospodin Špirić, prvo. Pa možemo praviti drugi krug, treći krug, imamo vremena mislim, nije problem do sutra ujutro što se mene tiče, samo ako hoćemo da držimo malo i do sebe, onda moramo voditi računa i o vremenu. Imamo posla još u Parlamentu.

Izvolite gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja ću kratko. Možda nije ni replika nego sugestija kada predsjedavajući govori da ja naravno komunikacije između Vijeća minisitara i Kolegija može biti dogovorna, može biti pisana, za mene to apsolutno nebitno. Ali kada se donose odluke kada Vijeće, dakle ja sad govorim prijateljski, kad se donose odluke koje probijaju granice BiH kao što je suspenzija Ugovora o slobodnoj trgovini, ako je sjednica Vlade u pola jedan, pa valjda obaveza, možete pozvat nas 15 minuta prije sjednice Vlade, pa ako odbijemo, recite neće. Pa kažete eto, ... pa čak mislim da je to sjednica u koju treba poslati članove Predsjedništva da zajedno branimo odluku koju donosi Vijeće ministara ove zemlje. Dakle, u tom smislu, a to hoćemo li se mi sastajati 15 dana ili ne, to je stvar tehničke saradnje između nas.

I ono što sam čuo, što nije dobro i zato mislim da treba se čuvati cifara, ako premijer kaže da je ovo o čemu je govorio doktor Lagumdžija, da je rapidno manje, onda bi dobro bilo da se Tužilaštvo ove zemlje pripremi. Oštetiti budžet za 1 marku je zloupotreba. A 40 miliona je katastrofa, rapidno manje, manje od katastrofe. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da, izvolite imate pravo, gospodin Terzić, imate vi pravo rekao sam da imate dobit ćete pravo i

ADNAN TERZIĆ

Pazite, mislim ovo je igra riječi, ova igra riječi će nas dovesti do toga da ču i ja malo promijeniti ton. Znači, ja sam samo govorio o cifri koju je govorio, a ne o kvalifikaciji te cifre koju daje gospodin Lagumđžija. Znači, poznato da njegova retorika ide u pravcu hapsi kriminalce, oštećen budžet itd. Znači, mi ćemo vam podnijeti informaciju da se radi o tome da tačnu kvantifikaciju koja je drastično manja od ovoga a kvalifikacija će biti da nema govora o oštećenju budžeta nego o poticaju domaće poljoprivredne proizvodnje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Terziću, gospodin Lagumđžija do minut, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa prvo, ja spadam u ljude koji smatraju zaista da kriminalce treba hapsiti a ne voditi ih na pregovore sa sobom. Dakle, moja cifra od 40 miliona se može naći na nekoliko web sajtova relevantnih instituta kao što je .... Institut .. od Svjetske banke i možete na web sajtu naći informacije koje se tiču efekata liberalizacije u regionu a ne treba biti specijalno veliki naučnik i ne treba biti stručnjak za kompjutere, kao što sam ja sasvim slučajno, mada više namjerno, jer Službeni glasnik broj 32 strana 27 15 od 15.07. dozvoljava da se zaštiti domaća proizvodnja bez plaćanja carine od 10% i prelevmana čija prosječna cijena iznosi oko 2kg marke, i uvezeno je 4.843 tone raznih vrsta mesa, ne trebam govoriti o kom smeću se radi. I kad pomnožite te cifre, doći ćete do 10 miliona i 650 hiljada maraka kvartalno što iznosi od prilike negdje, izvinite me, negdje oko 42 miliona i 600 hiljada maraka. To je kalkulacija. Dakle, moja kalkulacija je tačna i ja ne tražim, ja ču s vama podijeliti sve moje informacije koje imam. Međutim, ja od vas tražim da utvrđite ko je podijelio tih 40 miliona i da u toj informaciji piše koje su to firme, ne morate im imena navoditi, poslije datje tužiocu neka to rade, ali recite koliko je firmi, koliko je firmi uvezlo to zbog čega je budžet oštećen za 42,5 miliona. Samo vidite ko, ako su to 3 firme, onda je nešto šareno, ako su to uvezli mali poljoprivredni proizvođači i ako je to molim vas otišlo hiljadama malih poljoprivrednih proizvođača, ja ču vam predložiti da se to poveća na 80 miliona. Dakle, da se oslobođite još 40 miliona. Ako su to zaista uveli, ako je to otišlo malim poljoprivrednim proizvođačima koji proizvode, a ako je to otišlo u nekoliko firmi, onda vi nemate šta sa mnom dijeliti. Nego, vidite ko je to podijelio je li neko iz vašeg kabineta podijelio.

I još jedna stvar, ponavljam da moja retorika jeste da se hapse kriminalci, ponavlja, dakle svaka koalicija koja je zasnovana na borbi protiv kriza i kriminalaca i korupcije je rotorika koja je meni bliska, svaka koalicija koja stoji u zaštiti toga je nešto što bojim se, da me je trah da pomislim da imamo blisko, vi me ne .... kao takav čovjek koji bi lično u to ušao. Ali, svako neznanje vas ne amnestira gospodine Terziću. Onda se to zove saučešće iz nehata.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, zahvalujem.

Gospodin Momčilo Novaković replika je li tako? Replika pa onda gospodin Gligorić replika i završavamo. I gospodin Moranjkić traži repliku, naravno ima li još neko da traži diskusiju ili repliku? Nek se pripremi, nije problem što se mene tiče, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem, ja se nisam javljaо za diskusiju i ni sad se nisam javio ni za diskusiju, ovdje su neki pozivali da se zaštите poslanici od predsjedavajućeg Savjeta ministara, predsjedavajući Savjeta ministara da se zaštiti od polanika. Ja bih molio svoje kolege da me zaštite od sebe ubuduće, s obzirom da ovakva predavanja koja slušam ovde evo već nekoliko sati bez zaista i jedne ozbiljne dakle ponavljam, jedne ozbiljne predložene, jednog ozbiljnog predloženog programa, nekako mjera od ljudi koji su nam se ovde napričali danas i pretvorili me u studenta koji sluša već naviknutih 45 minutnih predavanja na ovom Parlamentu, zaista molim uvažene kolege da me zaštite od sebe. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Novakoviću.

Gospodin Gligorić i gospodin Moranjkić i onda do minut obojica, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam. Pošto je opet premijer izašao, mislio sam s obzirom da je on govorio veoma snažno o tome kako ne može da prisustvuje, trebao se dogovoriti o datumu, ja to cijenim ali istovremeno mi imamo situaciju da nam dolaze recimo na sjednice pomoćnici ministra a trebaju doći barem ljudi koje je ovaj Parlament birao zamjenici i ministri, da u tom slučaju bi bilo dobro da, evo tri ministra su tu, predlože da on isto tako ima svog zamjenika koji može doći u njegovom odsustvu. I naravno, nema ga a veoma je važno ovo pitanje kad se nekom mjerom Savjeta ministara odredi da li je to prelevmani a čujemo koliko ljudi imaju problema na sudu zbog toga, uvijek je to bilo problematično i završavalo je kod kriminalaca, da li sadašnje odluke, da li su carinske tarife, da li na ovaj način, da li ne, da li se ponavljaju tipično isti ljudi, iste firme koje imaju efekat. Ne smije se preko toga preci i zato bi bilo važno da to Savjet ministara provjeri. Imate mehanizme, imate načine, imate institucije, da li je Tihomir Gligorić zbog recimo vaše neke odluke o promjeni stope vina, zaradio milion maraka, sira ili neke druge stvari.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vrijeme je na izmaku, ako možete privoditi

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam lijepo, ali ako možete zaista prelaziti preko takvih stvari, onda zaista ta sprega vlasti kriminala dobija na značaju i u ovom Parlamentu, mi to podvlačimo ali niko ne smije da kaže da li je to tačno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Gligoriću. Gospodin Moranjkić, izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Ja bih nekom replicirao, ali više ne znam kome.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa nemojte onda nikome ako ne znate kome.

MUHAMED MORANJKIĆ

A vi, vi mu dajte adresu gospodine

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hajde probaćemo dešifrovati onda, izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Gospodin predsjedadvajući Vijeća ministara kaže, da se ubio ko malo siroće tražeći da sarađuje sa ovim Parlamentom i sa vama iz Kolegijuma. To se i mi s ovu stranu ubismo, evo dvije godine tamo. Gdje je istina? Prvo pitanje, pa svako neka uzme, a vi uputite na adresu.

Drugo, treba kazati gospodi u Vijeću ministara da je odluka ovog Parlamenta da bilo kakav dokument i bilo koje snage, a posebno zakoni koji dolaze u parlamentarnu proceduru, treba da proprati onaj ko стоји iza njega. A, pogotovo ako se govori o izvještaju dotičnog tijela, a njega nema, onda smo mi donijeli takvu odluku i nju treba dostaviti do znanja gospodi u Vijeću ministara da mi nikada više nećemo raspravljati o dokumentu čijeg tvorca nema na Parlamentu. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Moranjkiću. Poštovane koleginice i kolege, ako se više niko ne javlja za riječ, ne javlja za riječ, ja zaključujem raspravu po ovoj tački dnevnog reda.

Na kraju želim da kažem samo dvije tri rečenice kada je u pitanju saradnja i odnos Vijeća ministara prema Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH i ovoga Doma prema Vijeću ministara.

Ta saradnja je zasnovana na Ustavu, zasnovana je na Poslovniku o radu, to je sve što ja mogu kao predsjedavajući tražiti i od Vijeća ministara i od Parlamenta, da se poštuje Ustav ove zemlje i da se poštuje Poslovnik o radu ovoga Doma. To smo dužni svi da poštujemo. Ja se nadam, da nakon prekida prošle sjednice, ćemo imati izmjenjenu

praksu kada je u pitanju prisustvo Vijeća ministara našem dobu, i očekujem da Vijeće ministara prisustvuje sjednicama ovoga Doma posebno, ministri kada se nalaze njihove tačke dnevnog reda na ovoj sjednici. A sa druge strane, mislim da bi bili nekorektni ukoliko ne bi kazali i ovu stvar. Ne može se od Vijeća ministara tražiti da za, na početku sjednice, da za, u toku sjednice ili za kraj sejdnice pripremi neku informaciju o tako važnom pitanju i onda zbog toga na kraju, pošto to Vijeće ministara ne uradi, prekidati sjednicu. To je moje mišljenje, ja ga sada iznosim ovdje vama. Mislim da moramo biti uviđavni kada su takve situacije u pitanju i ostaviti odgovarajuće vrijeme Vijeću ministara da pripremi traženu informaciju.

Ja bih ovom prilikom, iskoristio bih dakle ovu priliku, pošto mi imamo jednu stvar koju smo prošli put odložili za narednu sjednicu, a tiče se ove problematike oko akciza, da nam od Vijeća ministara do iduće sjednice stigne informacija oko toga i ja se nadam da ne bi smo ponovo došli u ovakvu vrstu rasprave, i nadam se da ćemo mi u narednom periodu imati adekvatan odnos i Vijeća ministara prema Predstavničkom domu i Predstavničkog doma prema Vijeću ministara. Mislim da je to stvar uglavnom formalne naravi. Što se same suštine tiče i reformi u BiH, to je ono oko čega treba da vodimo raspravu i na čemu treba evo, ako treba da iznosimo i različite stavove.

Toliko kada je u pitanju ova formalna strana problema i odnos jedne institucije prema drugoj instituciji. Kada su u pitanju zaključci povodom konkretne teme, ja se zahvaljujem svima onima koji su svojim prijedlozima zaključaka pokušali da pomognu nama ovdje u Kolegiju, kako da okončamo ovu tačku dnevnog reda.

Mi smo u Kolegiju, i zbog toga je sa nedovoljno pažnje saslušana diskusija gospodina Huskića, ja mu se zbog toga izvinjavam, pokušali da napravimo prijedlog neki, zaključaka Kolegija, naravno odmah da znate, sve će biti stavljen na glasanje, svaki zaključak koji je predložen. Ali, ono što Kolegij može da uzme sada u ovom trenutku kao svoj zajednički prijedlog, je slijedeće.

Prvo, da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH prima na znanje Informaciju Vijeća ministara o suspenziji pojedinih odredbi Ugovora o slobodnoj trgovini sa susjednim zemljama. Prvo, dakle nemojte dad ponavljam. Ja se nadam da je ovo razumljivo.

Drugo, pod drugo, bio bi prvi prijedlog u prijedlogu zaključaka gospodina Lagumdžije, mislim da je on potpuno normalan, da je to problematika koju mi treba da pratimo, ja mislim da je potpuno normalan taj prijedlog. I ponavljam dakle, Vijeće, dakle taj drugi prijedlog zaključka bi glasio, da će Vijeće ministara BiH najkasnije za 3 mjeseca napraviti analizu rezultata Odluke Vijeća ministara o suspenziji Ugovora o slobodnoj trgovini sa susjedima, sa planom dalnjih mjera. I, mislim da je to potpuno normalno i potpuno uredu da ovaj Parlament ima jednu takvu informaciju i možemo takav zaključak i mi iz Kolegija prihvatići.

I treći zaključak, kojeg sada predlaže Kolegij, koji nije napisan u prijedlogu gospodina Lagumdžije, ali koji je kazan u diskusiji, za kojeg mi smatramo da je potpuno

uredu i da je potpuno korektan, je ono što je naša zakonska obaveza. Mi imamo obavezu po Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici, kojeg smo izmijenili, imamo obavezu da i Vijeće ministara i Parlament da u određenim vremenskim razmacima analiziramo realizaciju izmjena carinske tarife i na bazi zaključaka te analize, odlučujemo dalje, odnosno Vijeće ministara odlučuje dalje da li će ići u primjenu tog zakona ili ne. Ja koliko se sjećam, tekst zakona je takav i zakon je i usvojen uz takvu odredbu.

Mislim da su ovo tri zaključka iza kojih može stati ovaj Kolegij i mi predlažemo da se ova tri zaključka svoje.

Što se ostalih zaključaka tiče, ja osobno nemam ništa protiv toga, da se u ovoj državi napravi politika podsticanja proizvodnje u oblasti poljoprivrede, ali se ja bojam nadležnosti. Bojam se da mi kao Parlament, ne svežemo da se drugačije ne izrazim, obavezu nekome ko tu obavezu neće moći, ja bih volio i vrlo bih sretan bio kada bih mogao glasati danas za takav zaključak, ali se bojam da ćemo to uputiti prema neneadležnom organu. Boga molim da što prije dođe vrijeme da ovaj organ bude nadležan za to. Ali, sada je stvar takva kava jeste. Ako insistirate, ja ću to staviti gospodine Lagumdžija na glasanje, ali sam morao da kažem, ovo što sam rekao.

I kada je u pitanju treći zaiključak, i od vas Vijeće ministara će za mjesec dana pripremiti informaciju o trgovinskom deficitu i programom urgentnih mjer za smanjenje trgovinskog deficita. Može ovo ići i ja mogu glasati za ovaj zaključak, ali bojam se da mjesec dana nije previše kratak rok za ovako zahtjevan posao. Iako nisam ekonomista, znam da je ovo zahtjevan, jer pogotovo sa programom urgentnih mjer, razumijete.

Molim vas lijepo, dobit ćete riječ. Dakle, čuli ste, imate prijedlog ova tri zaključka, koji su prijedlog Kolegija. Glasat ćemo i o ova dva zaključka o kojima je govorio gospodin Lagumdžija i izjasniti se.

Gospodin Kunić, želi da nešto kaže povodom prijedloga zaključaka. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Nisam razumio vaš ovaj drugi prijedlog, drugi zaključak.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Odlično, ponovit ću gospodine Kuniću. Dakle, gospodine Kuniću, Kolegij predlaže, pod

1. evo, stenogram po drugi put bilježi, da ovaj Dom, primi na znanje Informaciju Vijeća ministara kako se ona zove o privremenoj suspenziji pojedinih odredbi Ugovora o slobodnoj trgovini sa susjednim zemljama. Jesmo razumjeli to? Idemo dalje, pod
2. Kolegij prihvata prijedlog zaključka 1. gospodina Lagumdžije, i sada je to naš zaključak 2. koji glasi, Vijeće ministara će najkasnije u roku od 3 mjeseca napraviti analizu rezultata Odluke Vijeća ministara o suspenziji Ugovora o

slobodnoj trgovini sa susjedima, sa planom dalnjih mjera. To je na tragu ovoga o čemu smo danas govorili, moramo biti u toku. I treći, zaključak Kolegija je,

3. Ono što je naša zakonska obaveza, kada smo usvojili izmjene carinske tarife, kada smo usvojili, čak smo i donijeli zaključak, kada smo usvajali Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi. A taj zaključak je glasio, da će ove kvote u odnosu na koje smo napravili izmjene carinske tarife biti realizirane na bazi kvartalnih analiza učinaka, da vidimo šta je to učinak za primarnu proizvodnju, šta je to učinak za preradivačku industriju, i daljnja primjena naredne kvote zavisi od analize onoga šta je rezultat analize prethodne kvote. I to je normalno, to mi ponavljam praktično svoj zaključak i smatramo da je to uredu.

I to je ono što predlaže Kolegij, gospodin Lagumđija i o tome ćemo glasati. Dakle, o ove tri stvari glasamo u paketu kao prijedlog Kolegija.

Gospodin Lagumđija ima još dva zaključka, možemo kasnije o njima gospodine Lagumđija govoriti.

Ja ovaj naš prijedlog stavljam na glasanje. Da izvolite, možemo nije problem. Gospodin, predsjedavajući Vijeća ministara ima potrebu za korekcijom.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Uvijek ima prednost, dame i predsjedavajući imaju prednost

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne, ne ja ovde određujem izvolite za govornicu, izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Znači, imam primjedbu generalnu na prvi zaključak a vrlo konkretnu na drugi. Odmah da kažem, drugi zaključak pominje suspendiranje Ugovora o slobodnoj trgovini što apsolutno nije tačno. Znači mi smo podnijeli informaciju za Parlament BiH u vezi sa Odlukom Vijeća ministara kojim se, odlukama Vijeća ministara koji se odnosi na Ugovor o slobodnoj trgovini. I to je formulacija. A niko nije suspendirao Ugovor o slobodnoj trgovini, nemojte da to još iziđe u javnost. A na prvi znači, i ja sam neki predsjedavajući, i ja predlažem zaključke jednom krugu ljudi malo manjem, nego što je ovaj i jako dobro znam šta radim sa informacijama za koje ili neću da ih prihvatom ili ne mogu da postignem konsenzus ili iz nekog razloga ne mogu da donesem konkretan zaključak.

Pošto smo mi ovo, i ja sam to shvatio i došao sam danas isključivo iz razloga što sam shvatio da Parlament želi da pomogne Vijeću ministara oko ove stvari, jer ovo nije pitanje samo Vijeća ministara nego svakog poslanika i odnosa prema ljudima koji predstavljaju a bave se poljoprivredom i proizvodnjom i preradom, znači jasno je da ovako predložen zaključak ustvari ne znači ništa. Ako ćete nas ovako ponižavati, nemojte Boga vam. Primate k znanju informaciju. Valjda imamo neki stav oko toga. Je li dobra, nije li dobra, podržavmo Vijeće, šta radimo. Koristimo medije, pazite, koristimo medije

za razne poruke kad nismo u klupama, za i protiv. Brinemo o susjednim državama o ovome, onome. Prozivamo Vijeće ministara i sad kad treba se opredjeliti oko zaključka, onda kažemo primamo k znanju informaciju. Za mene to nije, baš pokazivanje neke onaj, velike podrške Vijeću ministara. Ako je to jedini način da nešto izglasate, onda uredu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, gospodine predsjedavajući, mi smo tražili od vas informaciju i informaciju smo dobili i kod nas je uobičajena praksa da se informacije primaju na znanje. Što se mene osobno tiče, ja sam spreman da prihvatom vašu informaciju i evo, imam suglasnost svojih kolega iz Kolegija dok ste vi bili za govornicom da nema nikakvih problema, da mi možemo kao Kolegij predložiti da se prihvata informacija.

Pazite, ovaj, mislim to je potpuno nesporna stvar i mislim da ako smo mi u svom dnevnom redu, to nazvali onako kako smo nazvali, jer nismo znali kako se to zaista zove, onda to ne znači da ćemo mi ostati kod pogrešnih naziva, nego ćemo prihvati one nazive koje su ispravni, a zaista je ispravan naziv ono što ste napisali vi u vašoj informaciji i mi smo dužni da to poštujemo. A to je informacija u vezi sa odlukama Vijeća ministara o privremenoj obustavi primjene nulte stope po ugovorima o slobodnoj trgovini između BiH sa Republikom Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom, radi distri... dobro, dakle to je puni naziv i takav će naziv biti i pravo da vam kažem, ja ne vidim neke razlike između onoga što sam ja rekao. Ja sam rekao privremena suspenzija a vi ste kazali, ne ja sam rekao pojedinih odredbi Ugovora o slobodnoj trgovini sa susjedima i ne vidim nikakve razlike između onoga ali vi imate pravo da insistirate i te pojedine odredbe biće odredbe koje se odnose na nultu stopu i umjesto suspenzije biće obustava i nikakvih problema nema. Biće ovako kako ste vi, ja ću bar predložiti da napišemo.

Prema tome, nakon intervencije predsjedavajućeg Vijeća ministara gospodin Lagumdžija traži riječ još, pa ću ja onda kasnije predložiti, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Prvo, ja se pošto sam ja predlagač ovog zaključka koji je Kolegij, duh ovog zaključka je prihvatio. To je meni najvažnije. Da li će se upotrijebiti ... suspenzija ili privremen obustava primjene nulte stope, kako stoji u dopisu Vijeća ministara i da li će pisati Republika Hrvatska i Srbija i Crna Gora, umjesto susjedi, jer zaista može biti zabuna, možda smo i s Italijom, koja nam je susjed preko mora je li, možda smo i s njom, a nije zaista Italija nije ovim dirnuta, tako da nema razloga da ne koristimo formulaciju iz dopisa Vijeća ministara koja nam je došla našu sjednicu. To je jedno.

Drugo, gospodine predsjedavajući, ja bih tio vas da preciziram, nemojte se ljutiti što to činim, ovaj treći zaključak koji ste vi preuzeli, ne moj treći, nego vaš treći zaključak, ne govori o tome da oni urade nešto po našem zaključku, jer to nije bio naš zaključak, nego je to član 2. Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi BiH i Službenog glasnika BiH od 15.07.2004.

Naime, kad oni ne poštuju naš zaključak, mi se naljutimo pa odemo sa sjednice i to njih ne obavezuje. Ali kad ne poštuju zakon, onda je to nešto drugo. Tako da bih molio, radi preciziranja da znaju, da ako ne prihvate to treće što ste vi rekli, oni krše i dalje zakon za koji smo rekli da su ga do sada već prekršili, član 2. tog zakona koji je precizirao to jer taj naš zaključak je pretvoren u zakon.

I još jednu stvar gospodine predsjedavajući, vezano pošto će se očitovati ona moja naredna dva zaključka, ja bih vas samo molio da ovaj, što ste rekli ako je problem u mjesec dana da se pripremi informacija o trgovinskom deficitu, ja sam sklon, ako će Kolegij to prihvati za 2 mjeseca ali vam skrećem pažnju, da za mjesec dana ovim tempom, trgovinski deficit je 500 miliona maraka ili pola milijarde maraka. Pa, ako vama se ne žuri, ne žuri se ni meni. Dakle, može za dva mjeseca, uredu je. Ali, dakle ukoliko ste vi spremni da prihvate korekciju mog zaključka sa nekim drugim rokom, ja odustajem. Ukoliko među vama nema konsenzusa ja bih zamolio da se izjasnite o ovom. Eto.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da, izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Vezano za ovaj zaključak koji govori o Zakonu o kvotama. Znači, ovaj Dom je na prijedlog Vijeća ministara usvojio Zakon o kvotama, koji jasno kaže, da će se kvartalno odobravati to korištenje, a da ćemo najkasnije nakon 3 mjeseca izvestiti ovaj Dom o kvantifikaciji šta smo dobili, šta smo izgubili. E sada, gospodin Lagumđija, govori o stvari kao da se taj zakon permanentno primjenjuje a niko se ne izjašnjava. Znači, ja odgovorno tvrdim, Vijeće ministara je dalo odobrenje samo za prvi kvartal i zaustavljeno i čekamo izjašnjavanje Doma na osnovu informacije koju ćemo vam proslijediti, kako bi onda vidjeli hoćemo li nastaviti dalje ili nećemo. Znači, apsolutno nije tačno da se ova odluka primjenjuje duže od prvog kvartala, kako je to svojom odlukom donijelo Vijeće ministara i direktno, pazite, znači dok ne izvestimo Parlament, o kvantifikacijama kako je sam zakon rekao i kako je Parlament, nećemo ni pustiti drugi kvartal. I radi se samo o jednom kvartalu i zato vam podaci gospodine Lagumđija nisu tačni.

A, evo, ja vam kažem na slijedećoj sjednici Vijeća ministara imamo taj, evo tu informaciju, imamo jasne kvantifikacije i za slijedeću sjednicu Parlamenta ćete to dobiti. Ništa nije sakriveno, sve je javno, sve je transparentno. Eto.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, molim vas, nema više potrebe, zaključujem raspravu. Ja, izvinjavam se izvolite, izvolite.

Gospodin Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ

Pa meni je jedan od zaključaka, mislim da je treći kojeg je Kolegij predložio, nije jasan. Ja ne znam je li se te carinske tarife odnose na sve zakone koje smo tog dana usvojili ili samo na određene. Niko ne spominje na što se odnosi. Je li to na ono meso ili na aute. Meni je i jedno i drugo sporno. Ja čujem da ta auta koja se ovdje uvoze, je li zavidaju se četiri vide i prodaju se, da nisu ni malo jeftinija nego u Njemačkoj. Dakle, ni malo jeftinija od onih auta na koja se plati carina. Neko taj hiper profit uzima za sebe. Mislim da je tu veći profit nego na ovim mesnim prerađevinama. I ja bih ovaj, da se to precizira. Ako se misli na oboje, da je i jedno i drugo ovaj, nisam mislio uopće raspravljati informacija, informacija, ja je mogu voljeti ili ne voljeti ovaj, ali mislim da ako će to pomoći ovoj zemlji, ja bih ukinuo i još mnoge ugovore o suradnji između BiH i još nekih država, ukoliko će to pomoći BiH na euroatlanskim integracijama, na odnosu na susjedima ili nekim drugim državama u regiji i Evropi, svijetu itd. Ali ako neće, onda bi dobro razmislio ovaj, je li veća korist ili šteta ove suspenzije ili kako se ona zove.

Kad sam se već javio za riječ, da ne bih javnosti, jer novinari dobro slušaju mog kolegu Lagumdžiju, on je u jednom momentu spomenuo moje ime, to je bilo od prilike prije sat i po i rekao mi je da pitam Ružu, ja sam pitao Ružu ovaj, Ruža kaže da je njoj sporno da se neko iz te delegacije ili lažno predstavio ili on stvarno jeste savjetnik predsjedavajućeg Vijeća ministara. Ništa drugo valjda nije bilo njoj sporno i ona je to meni rekla. E sad, ja bih volio da evo kad sam se već javio za riječ, da predsjedavajući Vijeća ministara kaže nama ovdje je li se neko lažno predstavio na razgovorima ovaj.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, pa dajte ovaj, zahvaljujem gospodine Zoriću. Gospodine Lagumdžija, ja bih vas najuljudnije molio, da ne dobacujete iz klupe. Gospodine Terziću, molim vas lijepo, ne može više ništa. Zaključili smo, nema više, jasno je sve. Šta vam nije jasno? Ma dajte molim vas, evo vidite u čemu je problem, pogledajte u čemu je problem. Ovo je stvar koja prije svega utiče na dignitet Parlamenta. Dozvolite meni kao predsjedavajućem da vam predložim, predložio sam tri puta čitam.

Izvolite gospodine Gligoriću. Mislim, sve je jasno, sve znamo, pa svi ljudi koji prate ovo znaju, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

...ja sam kao poslanik u dilemi. Rekli ste kod prvog zaključka, da ćemo primiti informaciju k znanju. Onda ste rekli da ste se tako dogovorili u Kolegiju. Onda ste rekli istovremeno klimate glavom,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa sad ču definitivno predložiti zaključak, sačekate da kažem. Otvorena je rasprava povodom zaključaka. Ljudi su iznjeli primjedbe. Dozvolite mi sad da sumiram raspravu i ponovo predložim zaključke.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hoću da kažem, da ukoliko ste promijenili, nije informacija znači da je primamo k znanju, nego da prihvatimo ili potvrdimo informaciju Savjeta ministara, to je drastična razlika, jer nismo dobili osnovne parametre, nismo dobili podatke i prihvatići to i legitimisati ono što je loše urađeno u Savjetu ministara, molim poslanike da ne padamo u tu zamku.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo. Ja ču vam iznjeti prijedlog Kolegija. Mi ćemo ovdje, dozvolite nam samo minut. Ne, nećemo pauzu, završit ćemo tačku pa ćemo onda na pauzu.

Molim vas Kolgij se usaglasio i predlaže vam slijedeće zaključke.

1. prvo, prihvata se informacija Vijeća ministara u vezi o privremenoj obustavi u vezi sa odlukama Vijeća ministara, o privremenoj obustavi primjene nulte stope po Ugovoru o slobodnoj trgovini između BiH sa Republikom Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom.

Prvi, molim pa za vas ne zvalja, Kolegij predlaže imate pravo da tvrdite nemojte voditi sa mnom raspravu. Molim vas dobili ste riječ.

Molim vas, pozivam vas da se pripremite, da glasamo o jednom po jednom zaključku. Pozivam vas da se pripremite za glasanje o prijedlogu ovog zaključka.

Pripremite se za glasanje.

I, glasajte sad.

18 za, 8 protiv, 5 suzdržanih, dovoljna entitetska većina.

Molim vas lijepo, je li u ime kluba tražite da se ponovi glasanje? Je li tražite? Tražite.

Na zahtjev Kluba SNSD-a proglaštavam nevažećim ovo prethodno glasanje.

Pripremite se ponovo za glasanje. Ponavljamo glasanje. Molim vas pripremite se za glasanje a uporedit ćemo kasnije sve ovo.

Pripremite se za glasanje.

I, glasajte sad.

18 za, 10 protiv, 5 suzdržanih, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da smo usvojili i ovaj zaključak, zaključak broj 1.

Zaključak broj 2. glasi,

2. Da se Vijeće ministara najkasnije obavezuje da najkasnije za 3 mjeseca, napravi analizu rezultata Odluke Vijeća ministara o privremenoj obustavi primjene nulte stope po Ugovoru o slobodnoj trgovini između BiH sa Republikom Hrvatskom i Srbijom i Crnom Gorom, sa planom dalnjih mjera.

Pozivam vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

Molim, dajte molim vas dozvolite da završimo posao.

30 za, 2 protiv, 1 suzdržan, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da smo usvojili i zaključak broj 2.

Prijedlog zaključka 3. glasi,

3. Da se obavezuje Vijeće ministara da Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH dostavi analizu, gospodine Lagumđija pomozite mi, iz člana 2.

ZLATKO LAGUMĐIĆA

Analizu Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi iz prošle godine, eto imate

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, analizu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj tarifi efekata, jeste iz prošle godine.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem, sa 32 za, bez protib, i 1 suzdržanim, i uz dovoljnu entitetsku većinu, da smo usvojili i ovaj treći zaključak.

Četvrti zaključak glasi,

4. Da se obavezuje Vijeće ministara da u roku od 2 mjeseca pripremi informaciju o trgovinskom deficitu sa programom urgentnih mjera za smanjenje trgovinskog deficita. Ja sam stavio rok od 2 mjeseca, da to je naš.

Pripremite se za glasanje. To je zaključak broj 4, kojeg mi, mi glasamo o svojim zaključcima, ovo je 4. zaključak. Da vidimo kakvo je stanje da ne ponavljamo.

22 za, 3 protiv, 2 suzdržana, dovoljna entitetska većina, usvojen je i ovaj zaključak.

I imamo još jedan zaključak kojeg predlaže gospodin Zlatko Lagumđija, o kojem sam ja rekao svoj sud, koji glasi da će Vijeće ministra najkasnije u roku od 3 mjeseca napraviti prijedlog politike podsticanja proizvodnje u BiH sa reformom poljoprivrede.

Ja sam rekao šta mislim o tome principjelno.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

14, 12, 2, ovaj zaključak ostaje za usaglašavanje, nema dovoljne entitetske većine iz RS-e.

Na ovaj način smo okončali ovu tačku dnevnog reda, ovaj zaključak ostaje za usaglašavanje.

Hoćemo li se odmah, hoćemo li biti saglasni?

Evo imamo jednog člana koji nije saglasan. Idemo na kontra glasanje.

Neka se pripreme oni koji glasaju protiv ovoga zaključka, da završimo onda.

Oni koji su protiv, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

10 protiv iz RS-e, to je 2/3, prema tome zaključak nije usvojen.

Usvojili smo dakle ova četiri, ovaj nismo usvojili.

Na ovaj način smo okončali konačno ovu tačku dnevnog reda. Ja vam se zahvaljujem. Kolegij je odlučio da, da pauzu u trajanju od sahat vremena. Nastavljamo u 13:45 sati, za ručak naravno.

/PAUZA/

u sali se nalaze 24 poslanika, prema izvještaju Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, prema izvještaju stručni službi, mi možemo nastaviti sa radom.

Mi prelazimo na 10. tačku dnevnog reda, to je

Ad.10. Izvještaj o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2004.godini

Ovaj izvještaj je bio na dnevnom redu 51. sjednice. Tada je ovaj Dom svojim zaključkom obavezao Državnu regulatornu komisiju da izvještaj dopuni, imajući u vidu raspravu koja je o istom vođena. Državna regulatorna komisija je postupila u našim rokovima, datim joj rokovima i dostavila je dopunjeni izvještaj. Vi ste taj izvještaj dobili.

Ja sada evo ponovo otvaram raspravu na ovu temu. Izvolite.

Gospodin Milorad Živković. Neka se pripremi gospodin Jozo Križanović.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, ovo je dopuna Izvještaja o radu u kome su pojašnjene neke nejasnoće koje su proizašle od prošlog Izvještaja o radu i diskusije koja je ovdje vođena u vezi sa tim izvještajem a ticali su se nadležnosti više agencija i organizacija koje se bave kontrolom, prometom električne energije i sveukupno električnom energijom u BiH koja je vrlo osjetljiva tema, pogotovo što se mnogo novca u toj oblasti kreće i što još nije došlo do privatizacije i što još nisu uređeni odnosi u kontroli prodaje i proizvodnje električne energije.

U dopuni ovog izvještaja vidimo da su neke nadležnosti u oblasti koju obrađuju ZEKC i NOS, ovde je navedeno zašto DERTK nema ingerencije u tim oblastima i vidimo da mi sa svojim zahtjevima da se provjere neke radnje koje se dešavaju u trgovini struje između pojedinih firmi u BiH čija je vlasnička transformacija ili nedovršena ili nejasna kao što je to Aluminijum u Mostaru i ko je nadležan da naplaćuje struju koja se u tom dijelu prebacije iz BiH u Hrvatsku i mi kao Parlament nadam se i kada dobijemo odgovore na poslovnička pitanja koja smo postavili Vijeću ministara, čemo imati jasniji uvid u situaciju u vezi sa tom tematikom.

S druge strane, isto je ZEKC ovde u ovome dopuni izvještaja dostavio neke podatke koje možda i nije trebao ovde da ih dostavi jer se tiču povjerljivih izvora, i ja se zahvaljujem DERTK-u koji je evo uspio da dobije te podatke, ja bih sugerisao samo, da na strani 2 gdje se govori o raspodjeli sredstava i učešće pojedinih elektroprivreda preduzeće ukupno .... mreži da se, znači to je moja sugestija da se naruči jedna studija koja bi ukazala da li ti procenti koji su sad napravljeni, vjerovatno na početku i proizvoljno bili i na kraju definitivni proceti.

Drugi razlog zašto smo tražili dopunu ovog izvještaja bio je finansijski izvještaj u 2003., 2004., odnoso predlog za 2005.godinu, gdje ovdje sada objašnjeno, zašto ti izvještaji nisu mogli da se naprave adekvatno i ja bih zahtijevao ako prihvati ovaj Parlament, da nam Državna regulatorna komisija dostavi analizu plana za 2005.godinu i izvršene korekcije pojedinih njenih stavki a zna se koje su stavke spominjane prošli put, kada to uradi. Pa da, evo sada je na agenciji odnosno na DERTK-u da kaže koji je to razuman rok, da se taj izvještaj kad oni naprave dostavi ovom Parlamentu. Hyla.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Jozo Križanović, izvolite. Pa onda gospodin Muhamed Moranjkić.

JOZO KRIŽANOVIC

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, kolege i kolege, ja neću ponavljati ovo što je kolega Živković već inio, nego bih se osvrnuo samo na jedan dio ovog izvještaja. Kao što se sjećate, na 51. sjednicu koju je predsjedavajući citirao ovdje u zaključku, mi smo imali Izvještaj Regulatorne agencije za električnu energiju koji je sadržavao i finansijski plan za ovu godinu. Ako se sjećate, dosta kolega je govorilo kritički o tom segmentu izvjetštaja, dakle finansijskom planu za 2005.godinu.

Prvo, da napomenem da sam iznenaden zašto recimo naša nadležna Komisija za promet i komunikacije nije prethodno raspravljala ovaj inovirani izvjetšaj. To bi bio red, posebno u uvjetima kada se određene inicijative koje se ovdje pokrenu u Parlamentu upućuju na komisije, pa bi bio red da je komisija nadležna raspravila ovaj inovirani izvješta.

Drugo, hoću da izrazim nezadovoljstvo, zašto nema finansijskog plana u ovom izvještaju? U jednoj rečenici zadnjoj izvještaja kaže se da finansijski plan i nije sastavni dio ovog izvještaja ali će, upozoravam taj plan, biti sastavni dio izvještaja za 2005.godinu, i onda ćemo mi raspravljati post festum određih stavki. Prošli put smo govorili o neprimjereno visokim stawkama troškova, odnosno rashoda, prihodi izgleda nisu nikakav problem, i samo ću vas potsjetiti, uzeo sam usvojeni Budžet institucija BiH i napravio analizu samo po jednoj stavci. To su bruto plaće i naknade zaposlenih. Kada se to uporedi, mi ćemo vidjeti da imamo jedno ogromno šarenilo u institucijama BiH gdje se taj raspon prosjeka po zaposlenom kreće od 15 hiljada do 31-32 u Tužilaštvu BiH.

Dakle, imamo u postojeće stanje u institucijama BiH, da imamo dakle 1:2 odnos u kategoriji samo plaća i naknada po osnovu plaće, po osnovu radnog odnosa. Naravno, ovo još jednom upućuje na neminovnost, potrebu, nuždu itd. donošenja Zakona o plaćama budžetskih korisnika BiH.

A sad da vam kažem podatak, da na bazi planiranih radnika u DERK-u za 2005.godinu, taj iznos se kreće do 58 hiljada i 500 maraka dakle, 3 puta više i više od tri puta od pojedinih institucija u BiH. Također su ogromne cifre kada je u pitanju regres, kada je u pitanju daljnje educiranje kadrova itd.

Sakriti se jednom rečenicom iza toga da se ne izvrši korekcija ovakvog finansijskog plana, rečenicom koja kaže da finansijski plan za 2005.godinu nije sastavni dio Izvještaja, ja mislim da je na neki način oglušavanje o zaključak ovog Doma, gdje je fino rečeno da se na bazi rasprave koja je vođena u ovom Domu izvrši korekcija Izvještaja. I zbog toga, dakle, iz dva razloga, zato što to nije Komisija prethodno raspravljala naša nadležna i zbog nepostojanja finansijskog izvještaja odnosno plana za 2005.godinu, gdje ćemo mi imati ove cifre ovakve kakve sam ovde, neke od njih citirao i razmatrat ćemo i za godinu dana kad ništa na to ovaj Parlament neće moći utjecati. Iz tih razloga ja neću moći podržati ovaj Izvještaj. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Križanoviću. Gospodin Muhamed Moranjkić. I, mi smo onda, imamo još ako predsjednik Komisije želi da,

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Muhamed će naravno vrlo kratko to iznjeti, koncizno je li tako? Pa ono ja očekujem, šta očekujem to kažem. Sad mislim mogu se prevariti u očekivanju mislim, je li. Izvinjavam se.

MUHAMED MORANJKIĆ

Ja ču pokušati da se glasno preslišam, a gospodin Salkić sadašnji šef DERK-a koga ja molim da odgovori na neke moje nedoumice iako sam ja sa gospodinom Salkićem i njegovim saradnicima već razgovarao prošli put, na neke moje dileme koje se javljaju čitajući ovaj izvještaj.

Ja se preslišavam, a gospodin Salkić će kazati da li sam u pravu ili nisam. DERK prati i kontroliše i međudržavni promet i problematiku električne energije na tom fonu. Ja sam tako shvatio i u tom kontekstu onda mi se javljaju određene nedoumice, pa ču se osloniti na mehanizam prekogranične trgovine koji se skraćeno zove CBT mehanizam, i ovdje kaže, još jednom se ističe da se CBT mehanizam primjenjuje u većem dijelu zemalja. Analogno ovome, znači da nije u svim. Ako se vratи tom većem dijelu, kaže se da se dugovanja koja se pojavljuju ne stavljuju u kontekst dugovanja država nego privrednih subjekata odnosno elektrooperatera koji to rade. S obzirom da smo mi specifični, u tom kontekstu, što smo, što je kod nas još taj sektor elektroprivrede pod državnim pečatom, da li će njima u DERK-u praviti to kakav problem i koji mehanizmi pored ovih navedenih, jer ovde kaže u većem dijelu, što znači u manjem ima i drugih, će smetati da oni politiku koju su plasirali ovaj, ostvare. Dalje se kaže, da je potpisnik CBT-a ZEKS iz Sarajeva a da saglasnost na to daju tri elektroprivrede. Postavlja se pitanje, meni je nedoumica, ko daje garanciju, ko stoji iza ZEKC-a, jesu li to ove tri elektroprivrede i gdje je tu opet uklnjena država?

I treće, mi kada smo osnovali DERK i kad je DERK počeo da radi, oni su naslijedili određeno stanje, ja to imam običaj vulgarno reći jedan rep koji je tretirao verovatno drugčije problematiku koju sada DERK radi putem ovih mehanizama. To su određene trgovine koje su stvorile potraživačke i druge stvari koje treba sada riješiti. Da li su one sada DERK-u kamen o vratu i kako će ga one riješiti i koliko je toga još ostalo i koliko će se još vući tih neriješeni problemi koji stvorile trgovine koje su prije DERK-a odredile a iz ovoga vidimo da se ta dugovanja nisu nulirala i da se ona još povlače, kako će se ona riješiti.

Mnogo toga još, što sam postavio ja sam riješio u razgovoru sa gospodinom Salkićem i bilo mi je jasno izuzev još vezano za reformu elektroenergetskog sektora kod nas. To je ono pod c) i postavio bih u tom kontekstu nekoliko pitanja radi razjašnjenja. Vjerovatno će Salkić ukratko na to odgovoriti. Ja pitam znate li zašto kasne navedene, jer ovde se navode da kasne određene aktivnosti na osnivanju kompanija za prijenos električne energije i ko je po njima krivac za to, jer ovdje stoji da od prilike se strijelice upiru prema Federaciji BiH. Da li je to ona ili je to neko drugi, u tom sistemu kada je u pitanju stvaranje kompanije za prenos električne energije?

Ovde se navodi da nema akcionog plana i da je on jedan od, postavlja se pitanje, ko i koje akcione planove treba da donese i da iza njih stoji, da bi DERK mogao da radi nesmetano i da ne zaostaje u određenim vremenskim intervalima koji sada opterećuju i dovode vjerovatno njima do teške situacije neriješenih problema.

Ko je trebao donijeti taj plan, i da li oni u DERK-u osjećaju da neko na određen način to opstruira u ovom vremenu ili je u pitanju nešto treće? Hvala lijepo. Jesam li kratak?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma naravno, kad se nas dva dogovorimo, onda to ide kako treba. Možete i vi gospodine Lagumdžija telefonirati, nije problem nikakav. Samo nemojte u sali, naravno ne trebate to ovde raditi. Meni se više niko nije javio od uvaženih kolega za raspravu.

Ja bih zamolio gospodina Salkića Mirsasda da uzme riječ i da vrlo kratko da odgovor na pitanja, budući da smo već jedanputa raspravljali o ovim stvarima na sjednici Parlamenta, da ovo danas privedemo kraju.

MIRSAD SALKIĆ

Poštovano predsjedništvo, uvaženi zastupnici, probat ću biti kratak, ali nekad povuće pa ide duže. Na ovaj dio koji se odnosi na finansijski plan ću na kraju probati nešto prokomentarisati, odnosno informisati onoliko koliko mogu, a prije toga da dam nekoliko kratkih odgovora, vezano za današnja pitanja. Od gospodina Živkovića pitanje raspodjele. To je raspodjela trenutno procjena tri elektroprivrede, odnosa vlasništva, odnosno upravljanja dijelom prenosnog sistema. Ja se nadam da ćemo mi u ovoj godini, najkasnije do kraja godine imati zajedničku prenosnu kompaniju, pa ovi procenti više neće biti bitni, kad je u pitanju Bosna i Hercegovina, jer će biti zajednička kompanija, koja će te poslove raditi u skladu sa zakonom i pozitivnim aktima.

Pitanje gospodina Moranjića. Mi smo razgovarali, s tim što to nisam ja bio i moji saradnici, nego su bili tri člana prošli put i o nekim stvarima smo razgovarali, a ovo što je ostalo otvoreno. Kad se govori o našim nadležnostima, one su vezane za prenos električne energije, upravljanje sistemom i međunarodnom trgovinom. Znači, licenciranje itd. Mi smo u stupku donošenja akata, postoje određene aktivnosti koje se moraju vratiti ... i za akcione planove i za regulisanje tržišta, kada ćemo mi početi izdavati licence za međunarodnu trgovinu i pratiti rad onih koji se bave tom trgovinom. U ovom momentu to još uvijek nije naša nadležnost.

Pitanje CBT mahanizma. Krovvording taj sistem, recimo, to je mehanizam, koji tretira samo tranzit, odnosno prijenos električne energije kroz BiH, ne trgovinu, nego samo prijenos i omogućava slobodan tok energije, odnosno slobodnu trgovinu u Jugoistočnoj Evropi, ali mi u NOS-u kad govorimo o CBT mehanizmu, imamo određene nadležnosti samo kada je u pitanju korištenje mreže za tranzit. To je taj dio.

Drugo, u prošloj godini iz zemalja regionala, koji će uskoro potpisati, već parafiran je, ja bih rekao parafiran je sporazum zemalja u Jugoistočne Europe, u prošloj godini Crna Gora i, ako je iskazala spremnost da se uključi, zbog određenih razloga nije bila uključena, uključena je ove godine. Nije bila Hrvatska zbog, vjerovatno više političkih razloga, nego nekih drugih, ali da ne ulazim u te razloge, ali nije bila uključena i koliko

znam, nije ni ove godine uključena u taj mehanizam. Sve druge države su uključene u mehanizam, međutim, sporazum je regulisao i ta pitanja ko je uključen, ko nije uključen i ova pitanja neka plaće itd., aposlutno nisu vezana, da li je neko član mehanizma ili nije. Ovdje je iskazano nešto, ovo što je gospodin Živković govorio i vi, pitanje određenih dugovanja. To je bio taj prelazni period i, to su dugovanja ne za prodaju električne energije, to su nepokrivenе, neću reći dugovanja, nepokrivenе obaveze, odnosno ne naplaćeni novci, unutar BiH, za korištenje mreže. Ja moram ovdje reći. Kad se sve sabere, nije nama niko iz vana dužan. Ovo je konačno odnos tri postojeće elektroprivredna preduzeća, koje će oni, ja mislim regulisati, kao na način kako što su i dogovorili raspodjelu sredstava, od prihoda koji je nastao tim mehanizmom. Da vas podsjetim, može se desiti, da mi nekada imamo i negativni saldo u razmjeni. Znači, u ovom momentu neko će dobiti taj novac, sutra će morati uplatiti u taj fond, ali u svakom slučaju Regulatorna komisija kada počne sa radom, u smislu određivanja tarifa, kad se formira prenosna kompanija, sve te stvari će uzeti u obzir i to će biti tada samo pitanje zajedničkog odnosa elektroprenosa i kompanije BiH i operatora sistema, tako da već u ovoj godini neće, u tom smislu biti nikakvih problema, a ovo ranije, ja ne bih tretirao da je to dug neke države prema ovoj državi. To je pitanje unutrašnjih odnosa tri elektroprivredna preduzeća.

Dio koji se govori samo da je ZEKC tri elektroprivrede odobrile. Vi znate ZEKC, znači, Zajedničke elektrokordinacijski centar, ako se ne varam u situaciji kada smo imali tri potpuno odvojena elektroprivredna preduzeća u BiH, da je formirano jedno tijelo, ja ne znam, jedno tri-četiri godine, pet godina, koje je uzelo ulogu da bi moglo ove stvari kao što je CBT mehanizam u ime te tri elektroprivrede raditi i te tri elektroprivrede su formirale ZEKC. Do današnjeg dana, oni delegiraju članove Upravnog odbora, znači ZEKC-om još uvijek tri elektroprivrede preko svojih predstavnika upravljaju. Osnivanjem NOS-a, odnosno već u zakonu u NOS-u su neke stvari definisane. Osnivanjem NOS-a, a malo kasnije ću reći kada se očekuje osnivanje, znači, više nema uloga u tom smislu, nema nikakvu ulogu tri elektroprivrede, ima upravni odbor NOS-a, biće upravni odbor elektroprenosa. Mi smo ti koji ćemo naneki način regulisati rad tih institucija, ali ne u smislu upravljanja, rukovođenja, nego regulisati i oblasti naših nadležnosti.

Pitanje reforme. Formiranje prenosnih kompanija NOS-a kasnije i to predstavlja određene probleme u, najvećim dijelom električne energije snabdijevanje uvijek, vidite nema problema, ali u definisanju odnosa u našem radu, danas je bio paralelno ovom sastanku sastanak u Ministarstvu vanjske trgovine, pa su moja dvojica kolega bili тамо, gdje se, upravo raspravljalo i razgovaralo šta je problem. Koliko ja znam, praktično u tim aktivnostima se kasnilo. Ali, prva ona koja je trebala biti sljedeća je formiranje, odnosno imenovanje upravnih odbora. Do ovog dana, koliko znam, RS, odnosno po zakonu se vlade entitetske predlažu. Vlada RS-a je predložila člana upravnog odbora, koliko znam Vlada Federacije još uvijek nije predložila članove upravnog odbora. Zašto, kako ne znam i nije moje, možda ni da komentarišem.

Čujem da je danas iskazane određene kritike u vezi tih predloženih članova, ali uglavnom još uvijek nisu upravni odbori imenovani, a to je osnovni preduslov da

kompanije počnu raditi, istina po zakonu. Zakonom je definisano da će onaj neovisni član, znači, međunarodni član preuzeti ingerencije u prelaznom periodu upravnog odbora. Koliko znam, on se spremi da to učini, ali još uvijek nije učinio. To je sve što vam ja mogu reći. U našem radu bi bila situacija daleko, daleko jednostavnija i bolja, kad bi mi imali elektroprenos u Banja Luci, imali NOS ovdje, da predlažu odnose, mi onda, praktično, neke stvari usvajamo, dogovaramo, ovako smo razapeti između tri elektroprivrede, NOS-a, odnosno ZEKC-a itd.

Ja očekujem prema nekoj terminologiji, koja je izašla iz krugova, da li međunarodnog člana ili ove radne grupe na formiranju prenosne kompanije, očekuje se da bi negdje, vjerovatno jesen kompanija bila osnovana do kaja godine, registrirana, prenosna. ZEKC bi trebao, po mom mišljenju, da ide puno lakše, ali evo i kod njega nema nekih velikih pomaka i kratko samo pitanje akcionalih planova. Ja mislim da sam to prošli put rekao, a vi vjerovatno znate, akcione planove su doneseni na nivou entiteta, ne na nivou države. Oni jesu harmonizirani. Ako se ne varam, negdje u prošloj godini je bila presuda Ustavnog suda o izmjeni zakona o električnoj energiji u Federaciji i u tom smislu, ja mislim da je ostalo pitanje kako nastaviti rad u Federaciji kad je u pitanju akcioni plan. To je ono što ja znam. Ne mogu ocijeniti da li ima opstrukcija ili nema opstrukcija i ne znam da ih ima, ali mislim da je presuda Ustavnog suda jasno naložila, čini mi se, da se neki od članova zakona o električnoj energiji u Federaciji mijenja.

Što se tiče ovog finansijskog dijela. Samo radi pojašnjenja, u dopuni na kraju piše da, kao i što jeste predmet našeg izvještaja o radu nije finansijski plan, ali prije toga je dato objašnjenje šta treba uraditi i ja će vam reći šta smo mi uradili. Mi smo nedavno diskutovali i usvojili izvještaj o izvršenju finansijskog plana za prošlu godinu i taj smo izvještaj uputili državnom uredu za reviziju. To ranijim zakonom nije bilo ni definisano, da li će oni pristupiti reviziji ili ne, ali smo uputili sa pozivom da stojimo na raspolaganju da se to učini, pored ove revizije, koja nam je zakonska obaveza od nezavisnog revizora. I, što se tiče tog dijela, to je to.

Isto tako smo rekli, a to ćemo uraditi. Na osnovu ... izvještaj za prošlu godinu koji će imati više parametara, mi ćemo određene stvari razmotriti kada je u pitanju plan za 2005. godinu i, vjerovatno određene korekcije u skladu sa tim izvršiti.

Vi znate isto tako da je krajem prošle godine usvojen Zakon o finansiranju institucija ... BiH, koji u jednom dijelu daje obaveze i nama kad je u pitanju donošenje finansijskog plana, učešće ministarstva, učešće Vijeća ministara i čini mi se u konačnoj instanci Parlamenta kad je u pitanju definisanje finansijskog plana i time će biti definisano i pitanja ravizija.

Pitanje ovih iznosa i ovih stavki, koje su navedene. One su takve kakve jesu, uzimajući u obzir da će određenih izmjena biti, ali ja ne znam vam to drugačije obrazlagati. Ja će sada vama iznijeti nekoliko parametara vezanih, recimo za lično za moju plaću i za moja primanja i to su parametri, na osnovu kojih se može praviti. Ja će ih iznijeti ovdje, to nije nikakva tajna. Ja sam imao plaću prosječnu u prošloj godini 3.240 maraka bez minulog rada. Ona je tolika. Što se mene lično tiče, ako se smatra da je

visoka, ja će biti zato da se smanji, ako se smatra da je to to. Znam samo da su mnogi očekivali da je to, vjerovatno daleko, daleko više i smatrali smo da nismo to uradili što jesmo.

Posmatrajući okruženje oko nas, to je ogromna plaća. Ja sam radio u državnoj instituciji za tri puta manju plaću, državnom organu. To je to.

Dalje, imam dodatak na odvojeni život 350 maraka, imam stan iznajmljen od institucije, ne od mene, koji se plaća, ako se ne varam 500 maraka mjesečno. Koristim mobitel do 150 maraka. Znači, nisam baš toliko potrošio, ali mi se priznaje do 150 maraka. Dnevnice za putovanja u BiH su 40 KM. Ja ih u principu ne koristim, ako ne spavam, jer ako dolazim na službeni put, obično dolazim u Sarajevo. To je to, kad su ova neka lična primanja. Iz toga ovo sve drugo proizilazi. Ja neću govoriti o upotrebi itelefona fiksnih. Mi smo umreženi, trošak je koliki jeste. Mi smo lani za obuku planirali malo i mi ćemo, vjerovatno i ove godine. Ovo je jedna nova institucija, naš kompletan rad će biti i u ovoj godini i, vjerovatno u narednom periodu zasnovan na obuci ljudi koji se bave ovim poslom i sve te stavke koje udu. Znači, to je to. Mi ćemo određene stvari, j akažem razmotriti. Postupili smo potpuno prema zakonu i kad je u pitanju izvještavanje, slanje, mi smo finansijski plan za 2005. godinu, dostavili još prije ovog izvješaja, ako se ne varam, zakonski rok je bio 1.12., odnosno 30.11. znači, finansijski plan je dostavljen Parlamentu. Ovo smo odradili, što smo odradili. Mi ćemo, ukoliko kada, a ja mislim da hoćemo, izvršimo određene izmjene, vjerovatno i tako izmjene dostaviti Parlamentu, vodeći računa po novom zakonu, mi smo već u obavezi da krajem jula uradimo budžet za 2006. godinu, jer je to dinamika, koja je zacrtana u tom zakonu koji govori o donošenju budžeta na nivo BiH. Eto, to je to. Ono što sam mogao ja ovdje iznijeti i, ako ima još nešto, stojim vam na raspolaganju. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Salkiću. Poštovane koleginice i kolege, ja zaključujem raspravu na ovu temu. Molim vas za malo pažnje. Dakle, samo nekoliko pojašnjenja. Mi raspravljamo o izvještaju o radu Državne regulatorne komisije za el. energiju u 2004. godini. Ovo je, rasprava u drugom navratu, nakon što su prošli puta odlučili da zahtijevamo dopunjenu informaciju. Dobili smo je. Ja mislim da smo dobili odgovore na tražena pitanja.

Finansijski plan za 2005. godinu nije predmet izvještaja o radu, kako to стоји i u samom zakonu. On je urađen na vrijeme od strane agencije i dostavljen je ovdje Parlamentu i poslanicima na uvid.

Ja predlažem da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvoji izvještaj o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2004. godini. Ovdje ima prijedloga nekih drugih zaključaka.

Ja će ih staviti na dnevni red, prije svega od strane gospodina Križanovića, ali ovaj svoj zaključak, prijedlog zaključka usvojimo ovaj izvještaj, stavljam na glasanje. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sa 29 glasova za, 2 glasa protiv, 1 suzdržanim glasom i uz dovoljnu entitetsku većinu, usvojio izvještaj o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju u 2004. godini.

Gospodin Jozo Križanović je predložio

JOZO KRIŽANOVIĆ

... prijedlog za usvajanje, prije nego što se pročitaju prijedlozi koji postoje. Vi ste sad posfestum, mislim, sad davanje mojih prijedloga na razmatranje nema smisla. To se dešava, ja sam sad uvjeren da se to dešava vrlo svjesno. Toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Križanoviću, sve što sam uradio, uradio sam vrlo svjesno, tu nema nikakve dileme. To je jedna stvar, vrlo svjesno sam uradio to i, inače, sve što radim, ovdje radim vrlo svjesno, to je jedno.

Drugo, gospodine Križanoviću, vi ste imali diskusiju, prije nego što ste sadržaj te diskusije pretočili u dva zaključka i dostavili ih meni ovdje za sto i iz vaše, molim vas gospodine Križanoviću, dozvolite mi da vodim ovu sjednisu, nemojte mi upadati u riječ. Ja vama ne upadam u riječ i molim vas lijepo. Osele ćete ove komande za mikrofone prepustiti meni ovdje, ako je ikako moguće. Molim vas lijepo, samo malo pažnje. Vi ste, dakle, iznijeli vašu diskusiju i u vašoj diskusiji ste predložili dva zaključka i svi su poslanici čuli šta vi predlažete, a ja sam, prije nego što sam predložio zaključak, kojeg moram predložiti kao predsjedavajući, ja po zakonu moram predložiti da se o tome očituјemo. Hoćemo li usvojiti ili ne i rekao ima i drugih zaključaka od gospodina Joze Križanovića. Nisam ih pročitao, jer ste ih vi kazali u vašoj diskusiji i vrlo sam svjestan naravno to uradio i smatram da sam uradio u skladu sa Poslovnikom i potpuno u skladu sa procedurama koje su ovdje prisutne u ovom domu.

Nakon što je ovaj dom usvojio Izvještaj o radu Regulatorne agencije za 2004. godinu, Komisije za električnu energiju, Regulatorne komisije za električnu energiju u 2004. godini, stanje za zaljućcima, prijedozima zaključaka gospodina Križanovića stoji ovako.

Prvi je bio da komisija nadležna razmatra ovaj izvještaj i to je gospodin Križanović rekao u svojoj diskusiji, ovaj zaključak je, po meni, bespredmetan, nakon što je Parlament usvojio izvještaj.

I, drugo, ovo ćemo staviti na glasanje, ali će ja kazati šta je po zakonu. Gospodin Križanović predlaže da glasamo da se obavezuje DERK da Izvještaj dopuni, dakle, da ovaj izvještaj dopuni finansijskim planom za 2005. godinu, uvažavajući primjedbe i sugestije iznesene u raspravi i da ga uskladi sa sličnim institucijama u BiH. Ja sam već rekao, kad zakon razdvaja izvještaj o radu i finansijski plan. Finansijski plan smo dobili, ali, evo, ukoliko se Parlament odluči da se i ovo uradi, neka se uradi, ali po zakonu ovo nije u skladu sa Zakonom.

Stavljam ovaj drugi prijedlog zaključka gospodina Jozu Križanovića na glasanje. Pripredite se za glasanje.

Glasajte sad.

9 za, 14 protiv, 11 suzdržanih. Prijedlog zaključka nije dobio potrebnu većinu. Na ovaj način smo okončali tačku 10. dnevnog reda. Gospodine Salkiću, ja vam se zahvaljujem. Možete ostati dalje na sjednici, možete ići, odlučite sami. Prelazimo na 11. tačku dnevnog reda.

Ad.11. Izvještaj o radu Administrativne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine za period 1.7. – 31.12.2004. godine

Izvještaj Administrativne komisije upućen nam je 23. februara, u skladu sa članom 42. stav 3. Administrativna komisija svakih šest mjeseci Domu podnosi izvještaj o radu. Izvještaj ste dobili. Ja otvaram raspravu o izvještaju. Izvolite.

Ko želi da govori? Gospodin Muhamed Moranjkić, izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, gospodo kolege poslanici,

Izvještaj Administrativne komisije govori o jednom izuzetno obimnom i složenom poslu, koji su obavljali amateri i potprofesionalci, ovo govorim, kad govorim direktno o poslu koji su obavljali u Administrativnoj komisiji. Po svemu sudeći, oni su ga obavili zadovoljavajuće kao pravi profesionalci i to bez puno kompetencija kad su u pitanju materijalna njihova odlučivanja, a čak je i moje ime spomenuto u tom izvještaju. Vi znate da je u amanet Administrativnoj komisiji da nađe i prostor u kome će klubovi raditi, ali im nije data nikakva mogućnost sem oni da to, ono što im se da rasporedi. Nažalost, oni ne raspolažu time i normalno da je bruka za ovu državu da jedan Muhamed Moranjkić koga, ne na moje traženje, nego na traženje ambasadora Holandije, sadašnjeg predsjedavajućeg Skupštine Evropske unije, ... sastanak trebao sam da održim u bifeu ove zgrade, a, ipak, sam se odlučio, jer nije bilo mjesta, došla je gospoda kompletna sa sekretarima itd. iz ambasade, pa sam ih smjestio u čitaonicu, poslije dugog traženja ključa za sat i po razgovora sa gospodinom ambasadorom, najmanje 30 puta je neko ušao u tu čitaonicu, obišao oko ambasadora, a on se okretao oko sebe i svoje ose da vidi šta se zbiva u ovoj zgradbi.

Dakle, kad se govori o tom poslu koji obavljala Administrativna komisija, njoj su, praktično, uskraćene mogućnosti da na ovom polju bilo šta uradi.

Ono što još želim istaći je, uočeno nglašavanje u nekoliko slučajeva, da mnogo šta iz djelokruga rada, koji je Poslovnik dao ovoj komisiji, nije zakonski regulisano, a što je prosto ne shvatljivo da najviša institucija, a to je ovaj parlament i njena komisija, koja rješava mnogo šta, malte ne, kao poslovodno rukovodstvo ovog parlamenta, nema zakonsku regulativu da to riješi, već rješava ad-hoc od slučaja do slučaja i, vjerovatno je moguće i da budu i različiti aršini za iste stvari, to se ne može dati u negativnom kontekstu toj komisiji, nego moramo taj problem ovdje na Parlamentu ili Poslovniku riješiti.

Ja postavljam pitanje. Zašto nema zakonske regulative? Da li je zato što mi nemamo vremena da je postavimo, pa po onom narodnom u majstora najgora kuća u selu, a i u nas u Parlamentu najgora zakonska regulativa, a donosimo zakone svima u ovoj državi, samo ne umijemo sebi donijeti. Da li je to možda da neko hoće haos ili pomrčinu da u njoj može raditi ponekad ono što ne valja i što će nam se kad tad obiti o glavu i spočitovati u radu, jer treba samo nešto da ili nehotice uradimo pa da nam se kaže da je to hajdučija koja se radi u Parlamentu ove države. Zato predlažem. Da ovoj komisiji prihvativimo izvještaj, da je pohvalimo za njen rad i to hrabrost sad u donšenju određenih odluka, a da joj istovremeno zaključkom damo u amanet da ona ovaj parlament izvijesti koji joj to sve zakon, zakoni i zakonske regulative fale, da bi oni zakonski mogli da rade svoj posao koji im je dat Poslovnikom i da se, pod dva, te zakonske regulative po hitnom postupku, onom kraćenom 104. donešu u ovom parlamentu, da ne radimo i u toj komisiji nezakonito. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Zahvaljujem gospodinu Moranjkiću. Dalje ko želi da govori? Ako se niko više ne javlja za riječ, ja bih zaključio raspravu. Mislim da možemo pristupiti glasanju o izvještaju naše komisije o radu. Naravno, Komisija treba da ima u vidu sve prijedloge, sugestije i mišljenja, koja su se čula u današnjoj raspravi. Gospodin Moranjkić je učestvovao sam u raspravi. Ja vas pozivam da se pripremite za glasanje. Glasamo o izvještaju Komisije. Predlažem da Predstavnički dom usvoji izvještaj o radu naše administrativne komisije. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine sa 31 glasom za, 1 protiv, bez suzdržanih, uz dovoljnu entitetsku većinu usvojio Izvještaj o radu Administrativne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, za period 1.7. – 31.12.2004. godine.

Mi prelazimo na 12. tačku dnevnog reda.

Ad.12. Imenovanje članova Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije, predlagач je Vijeće ministara

Uvažene koleginice i kolege, vi ste dobili prijedlog članova Vijeća Regulatorne agencije za komunikacije, koje je Vijeće ministara Parlamentu dostavilo 11. februara o.g. Uz prijedlog kandidata, dobili ste i njihove biografije. Ja ču vas podsjetiti da, na osnovu člana 39. Zakona o komunikacijama BiH, ili na odredbu člana 39. malo me slušajte molim vas, gdje je propisan način predlaganja i imenovanja članova Vijeća Agencije za komunikacije.

U stavu 1., pored ostalog kaže se da Agencija ima vijeće koje vodi Agenciju u pogledu strateških pitanja provedbe zakona, te obavlja konsultacije s generalnim direktorom i prima od njega izvještaje. Pored ostalog Vijeće agencije ima funkciju apelacionog tijela za odluke koje donosi generalni direktor.

U stavu 2. propisano je da se Vijeće agencije sastoji od 7 članova koje predlaže Vijeće ministara na temelju liste kandidata, imenuje ih Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine. Dalje se kaže da Parlamentarna skupština prihvata ili odbacuje predložene kandidate u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva. Vidjećemo oko samog načina glasanja, ovdje takođe postoje sugestije, a ja otvaram raspravu po ovome.

Ko želi da govori? Gospodin Zlatko Lagumđija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Gospodine predsjedavajući, ja bih sugerisao, ako je ikako moguće da nam ispred Vijeća ministara neko da uvodne napomene na ovu temu iz jednog jednostavnog razloga što mi ovdje imamo pred sobom, možda neki imaju više, ali mi imamo samo prijedlog imenovanja ljudi koje treba biti i biografije ljudi koji trebaju biti imenovani.

Poznato je da je konkurs bio javni konkurs. Poznato je da su se javio veći broj kandidata. Takođe je poznato u javnosti da je to moglo biti sredstva informisanja, da je jedan veći broj kandidata takođe bio kvalifikovan za ovo i zato bi bilo uobičajeno i ranije je bilo u nekim slučajevima da nam se dostavi cjelovit izvještaj kako je izvršen proces izbora do ovog trenutka. Ko su ljudi koji nisu prihvaćeni, a ispunjavaju uslove i zbog čega su ovi. Ja želim u samom startu da kažem da sve ljude ne znam ovdje, kao što, postavlja se pitanje što bi ih morao znati jel, ali sobzirom da sticajem okolnosti meni je ova sama problematika dosta bliska po profesionalnoj liniji kao profesoru komunikacione i informativne tehnologije, manje više znam ko je ko u ovoj zemlji u ovoj oblasti i to što neke ljudi ja ne znam to ne znači da se ne radi o kvalitetnim ljudima, ali mogu takođe reći u startu da ne bi nesporazuma bilo ovdje je jedan broj ljudi koji je predložen, koje ja znam zaista se radi o ljudima koji su meritorni i kvalitetni. I nema potrebe da u jednoj ovakvoj situaciji kada imamo ljude koji sigurno zavrijeđuju da budu u ovome da ih

trpamo u koš eventualno sa nekim ljudima za koje ne znamo ko su, ima možda nekih drugih mišljenja.

Sobzirom da se dakle evidentno radi o ljudima različitog profesionalnog iskusta i različitim referenci, bilo bi normalno, kao što je uvijek bilo normalno i ranije da se glasa pojedinačno, jer ovo nije paket, osim ako nije kao paket politički dogovoren. Ali se radi objektivno o ljudima i svaki od njih ima svoje ime i prezime i ja moram priznati da glasanjem za, ne glasanjem eventualno zbog nekoga za čitavu ovu listu ne bih htio da budem u poziciji da sam saučesnik u eliminiranju ljudi koji i te kako zaslužuju da tu budu. I ja koristim priliku da evo kažem predstavnicima ovdje Vijeća ministara da se radi u principu o jednom broju ljudi, bar koje ja znam koji su kvalitetni. Neki od njih su moje kolege i imaju vrhunske performanse u ovoj oblasti, a neki nemaju, a znam da neki ljudi koji su eliminirani su bolji po perforansama stručnim, nego neki od ovih koji ste ovdje predložili. I o tome treba razgovarati vrlo otvoreno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko želi dalje da govori? Dobro, gospodin Tihomir Gligorić. Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ja se pridružujem ovom prijedlogu gospodina Lagumdžije. Ja lično znam i zašto ne reći da sam razgovarao sa ljudima koji su se javili na konkurs, ljudima koji ispunjavaju uslove, ali oni su u nekoj čudnoj selekciji eliminisani i njih nema danas na ovom spisku.

Nama se ovo ponavlja. Mi smo imali i prošli puta jednu veliku raspravu da su neki ljudi koji su isto tako ispunjavali uslove nisu se našli na spisku i drugi puta nam se sada isto tako predlaže, ili servira samo jedan broj ljudi i poslanici nisu uopšte u prilici da imaju potpunu informaciju u smislu da li ima i drugih kandidata, koji su to kandidati, da li oni ispunjavaju uslove da bi mi o njima ovdje odlučili u konačnici.

Prema tome i ja se pridružujem takođe da bi bilo veoma važno i bitno dostaviti kompletну informaciju. Ja smatram da danas nismo u opšte u prilici da se izjasnimo o Savjetu Regulatorne agencije za komunikacije danas dok prethodno ne dobijemo jednu potpuno kompletну informaciju sa svim licima koji su se javili i nakon toga da se izjasnimo. U suprotnom, vi stranke na vlasti samo protežirat će kadrove koji su vaši i tako gradite kompletну infrastrukturu u Bosni i Hercegovini samo sa vašom kadrovskom politikom. To je nedopustivo. Pustite barem kada su u pitanju stručne stvari, nemojte mješati tu politiku, nemojte ove ljude koji ispunjavaju uslove, a nisu ni u jednoj stranci eliminisati.

I zbog toga mislim da bi trebalo ovu tačku skinuti sa dnevnog reda dok ne dobijemo informaciju i potom odlučivati. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Imamo gospodina Špirića prijavljenog za diskusiju i gospodina Novakovića.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice, uvaženi članovi Vijeća ministara, ja mislim da, naravno da bi dobro bilo da možemo dobiti širu listu, ali ovo je ponuda koju smo dobili dakle izbor od Vijeća ministara. Ali u razgovoru sa menadžmentom ove agencije takođe postoji potreba da se ovaj posao završi, jer im bitni poslovi stoje jer ne mogu da donose odluke.

I sada je stvar da se procjeni da li da se završi posao, ili da se izbor prolongira. Ja imam također informaciju da postoje ljudi koji nisu u užem sastavu koji bi po mom izboru bili ovdje, ali bi dobro bilo da znamo, ukoliko danas ne završimo posao, ne izaberemo da u jednoj bitnoj dakle regulatornoj agencij onemogućavamo da donosi odluke koje su od interesa za ovu zemlju. Da li je moguće ta dva oprečna stava pomiriti i na koji način ja ne znam i mislim ukoliko danas se ne završi posao da nismo učinili dobru stvar. Na koji način ćemo završiti, pozdravljam dakle sve prijedloge da o svim ljudima razgovaramo, ali da učinimo dobar potez i da se izaberu članovi Savjeta kako bi ova važna agencija koja po prvi put na čijem čelu je dakle građanin Bosne i Hercegovine jedan rekao bih vrstan direktor koji moli, apeluje, poziva Parlament da usvojimo dakle članove Savjeta kako bi mogli normalno raditi.

Evo u tom smislu ja mislim da bi dobro danas bilo da smognemo snage da imenujemo članove Savjeta, a kada se god imenuju, vrše imenovanja postoji mogućnost da bude nezadovoljnih ljudi, pogotovo gdje su šire liste, da ostanu neki koji su kvalitetniji, a da manje kvalitetni budu primljeni, ali svjesni dakle svega, ja mislim da je bolje da izvršimo popunu danas nego da ovo prolongiramo za mjeseca dana. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Špiriću. Gospodin Momčilo Novaković je tražio riječ. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, ja moram reći da sam čitajući ovaj predmet ustvari obratio pažnju i na ovaj dio o kome je govorio i gospodin Špirić, a to je dakle zahtjev ili stav Regulatorne agencije o velikom značaju da taj posao što prije se završi i u tom smislu sam zato da danas završimo sa izborom.

Moram reći da samnom nije niko razgovarao ni iz pozicije ni iz opozicije. Dakle nije od ovih koji su na listi ni od onih koji nisu na listi. Što su sad neki razgovarali koji

nisu na listi sa nekima ja ne znam. Pretpostavljam da bi svako imao neke svoje ovdje kandidate. Dakle samnom nije niko razgovarao. Lično ne poznajem ni jednog od predloženih kandidata, ali isto tako ne mislim, niti imam namjeru biti ovdje konkursna komisija, dakle ne mislim ja da stom dozom nepovjerenja gledam na instituciju koju je ova predložila.

Iz tog razloga ču podržati ovaj prijedlog, samo imajući u vidu činjenicu da i ovi kandidati ispunjavaju uslove, naravno ne sporeći da i neki koji ispunjavaju nisu našli ovdje. Ali, nažalost samo je ovoliko potrebno. Ne više. Siguran sam da su ovo dobri kandidati poslije nekih diskusija ovdje, a nisam bio ubjeden do sada.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Novakoviću. Ja nemam više prijavljenih diskutanata. Ima gospodin Gospodin Kunić se javio za diskusiju. Vi ste već diskutovali gospodine Lagumđžija. Ne znam morate nešto, diskusiju ste završili, nešto, neku intervenciju, nešto smislite. Zašto se javljate do minut. Pa čete riječ. Dva puta ne možete raspravljati o istoj stvari.

Izvolite gospodine Kuniću.

PETAR KUNIĆ

Dva puta se ne može raspravljati o stvari koja je odlučna. Nego, oprostite, predsjediće htio bih pitati sljedeće. Gdje je objavljen konkurs za izbor? U kojim listovima? Ja pokušavam naći, ne mogu naći. To je vrlo bitna stvar. U kojim listovima. Recite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas. Dobićete odgovor. Postavili ste pitanje. Hvala vam gospodine Kuniću. Gospodine Lagumđžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ništa, pošto ministar se, ja se, ja nisam diskutovao gospodine predsjedavajući, ja sam postavio par, što bi rekao moj drug Beriz prethodnih pitanja i očekivao sam da će iz Vijeća ministara neko odgovoriti na njih. Pa bih ja onda diskutovao.

Ali evo pošto ministar

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vi ste diskutovali. Niste vi postavili prethodna pitanja. Nema kod nas, pa nije ovo parnični postupak da imamo prejudicijalna pitanja. Ovo je parlamentarna sala. Pustite to.

Gospodine ministre izvolite za govornicu. Ministar za ljudska prava gospodin Mirsad Kebo. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

/nije uključen/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ministre izvolite za govornicu.

MIRSAD KEBO

Gospodine predsjedavajući, uvaženi poslanici, odnosno zastupnici dozvolite mi da vam dam par odgovora na pitanja koja ste postavili i da se dogovorimo da inače kod kadrovskih pitanja kada ih raspravljamo dogovorimo se oko metodologije kako da vam dostavimo sve dodatne elemente koji su neophodni i koji prouzrokuju iste vrste pitanja.

Znači da vam dostavimo uvijek šire liste sa biografijama koje će omogućiti, a članovima Parlamenta da donesu prave odluke.

Vezano za pitanje gospodina Kunića da kažem da je na raspisane oglase objavljene u tri navrata 10.65.2004. godine, 21.06.2004. godine i 23.08.2004. godine u listovima Dnevni avaz, Dnevni list, Glas srpske i San i da se na ovaj konkurs prijavila 52 kandidata.

U skladu sa odredbama Zakona o komunikacijama član 39. Vijeće ili Savjet Agencije vrši funkciju konkursne komisije i izvršilo je od 52 kandidata, u skladu sa odredbama Zakona odabir duplo više kandidata nego što se Zakonom traži. Znači predloženo je 14 kandidata koji ispunjavaju uslove i oni su prošli postupak ragovora, intervjuja i svih ostalih potrebnih radnji koje se u ovakvim slučajevima rade. Vijeće ministara je u skladu sa odredbama člana 39. Zakona o komunikacijama Parlamentarnoj skupštini predložilo 7 kandidata. Te kandidate ste i njihove biografije dobili u prijedlogu.

Ja takođe želim, kao odgovor na pitanje gospodina Zlatka Lagumdžije pročitati ta imena i mislim da i tehnološki nije problem u ministru, nego u dogовору između službi, nije bio problem da vam se dostavi i biografije ostalih 7 kandidata.

Znači Vijeće Reulatorne agencije predložilo Zlatka Določeka, Mahira Hadžiahmetovića, Irenu Mojović, Mehmeda Spahu, Lamiju Tanović, Branka Todorovića, Nevena Tomića, Ivana Lovrenovića, Nenada Tanovića, Slobodana Boškovića, Edina Muminovića, Seada Mulabegovića, Branislava Božića i Rajka Popovića, Rajko Popović. Njihove biografije i sve ostale podatke, evo ja sam se u pripremi za ovu sjednicu pripremio, imam ih ovdje i mogu za svakog od ovih kandidata predložiti.

Međutim, Zakon kaže da Vijeće ministara predlaže 7 kandidata i da Parlamentarna skupština, ili prihvata, ili ne prihvata taj prijedlog. Ukoliko ne prihvata Vijeće ministara je dužno sa postojeće liste predložiti druge kandidate.

Ali vas ja molim, znači da bismo razvijali u duhu današnje sjednice povjerenje između Parlamenta i Vijeća ministara da odgovarajuće službe zatraže u svim slučajevima imenovanja i ove šire liste kak obi bile dostupne parlamentarcima i bile predmet kojim može da omogući da donesu kvalifikovane i prave odluke.

Ja vas molim da usvojite ovaj prijedlog kao što kaže gospodin Novaković jednostavno i Vijeće ministara i kadrovska komisija jednoglasno došla do ove odluke. Uvijek se može u svim imenovanjima neki predlog izazvati odgovarajuće reakcije, ili prihvatanje ili ne prihvatanje, ili isticanje da ima boljih kandidata. Ali, vjerujte da smo ovom zadatku prišli odgovorno i da smo jednoglasno se opredjelili za ove kandidate. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem se gospodinu ministru. Da li neko želi još da govori? Gospodin Zlatko Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodinu ministru Kebi. Nisam maliciozan kad kažem, ovo nije iz njegovog resora, ali dobro je da nam se on obratio jer on je prava adresa sobzirom da je on predsjednik kadrovske komisije Vijeća ministara, dakle tijela koje to usaglašava i praktično vama jedinog meritornog jel.

Ovaj, ja sam sada neka imena prvi put čuo i moram priznati naročito ovaj dio koji je ministar Kebo rekao, malo me zbunjuje jer je kazao ukoliko bi mi odbili kojim slučajem ovaj spisak, da, da, jasno, ukoliko bi ga odbili, dakle ako bi išli u paketu. Prvo kad bi u paketu prihvatali ljude, to bi bilo nešto što nije prirodno, imajući u vidu da oni ulaze unutra po imenu i prezimenu sa svojim ličnim kvalifikacijama, jer oni nisu kao grupa konkurisali, nego su konkurisali pojedinačno. To je jedna stvar. Ako bi se išlo na glasanju u paketu, onda bi došlo u jednu dosta naprijatnu situaciju ukoliko bi ovaj, paket ne bi dobio većinu. Kada vas čovjek prebroji dobiće većinu, ali nema potrebe da se igramo stakvim ljudima, jer nisu svi zaslužili da budu odbijeni, kao što nisu ni zaslužili da prođu. Pa ako ne prođu svi onda ćemo prema nekim učiniti nepravdu. Ako svi prođu opet ćemo prema onim drugim učiniti nepravdu, što mislim da nam ne treba. Onda bi se sveli na onih preostalih 7 ljudi.

Iz ovih biografija, neki od ovih biografija su dirljive, ja moram priznati. Vi iz ovih biografija možete da vidite da jedan stručnjak za rakete, za maljutke, to koliko je meni poznato nije stvar Regulatorne agencije za komunikacije, osim ako neko ne misli raketama komunicirati. Drugi je stručnjak za naftu, što u širem smislu riječi komunikacija može biti povezano. Treći je, vidim iz ovoga ambasador, a iz njegove biografije vidimo da je je li čovjek završio 4 razreda osnovne škole tamo u jednom selu, jer kako kaže toliko razreda je škola i imala. On bi završio više, normalno, ali nije on kriv što je škola imala samo 4 razreda, jel. Za četvrtog vidimo da je ekspert za fudbal. Pa zar ne misliš da ovo nema veze sa Regulatornom agencijom. Šta? Šta?

MARTIN RAGUŽ

To je najmoćniji medij u svijetu je nogomet.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

I to je tačno. Dakle, struge strane imate, pošto nisi pročitao. Ovo što će ti sada nisi pročitao. Ne znaš biografiju Lamije Tanović, jer mislim ne znaš iz ovoga. Druga je stvar što treba znati. Ne znate biografiju Ivana Lovrenovića, jer ovdje ne piše to. Ne vidi se, ne znate ništa o biografiji Zlatka Določeka, jer to ne piše ovdje.

/nije uključen/^(?)

ZLATKO LAGUMDŽIJA

E tu mi ga dođi, pa da onda, dakle i mislim da ovo treba da se konstatiše da mi je rečeno iz vladajuće koalциje imamo biografiju skupštinske većine čime, jasno, čime ste jasno dali do znanja da vi uopšte ne razumijete ulogu Savjeta Regulatorne agencije i što je Regulatorna agencija postavljena po zakonu tako kako je postavljena.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas malo za pažnju. Gospodine Lagumdžija, ovo je dakle vaša druga diskusija. Molim vas, molim vas, molim vas. Ja vas molim da vašu diskusiju privodite kraju pošto je ovo druga diskusija o istoj stvari, zaista moramo izbjegavati praksu da o istoj stvari dva puta diskutujemo.

Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Sozbirom gospodine predsjedavajući da vi niste bili prisutni ima li potrebe vama da ponovim ovo što sam rekao.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nemojte molim vas. Nema potrebe. Čitam ja stenograme.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa nećete biti mislim ravnopravni kod odlučivanja, možda je moja neka rečenica bi mogla uticati na vas kada bi kojim slučajem

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Mislim da vas dovoljno poznajem da neću promašiti ništa.

ZLATKO LAGUMDŽIJA
Jasno. Jasno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas dozvolite gospodin Lagumđija da završi. Izvolite, nastavite gospodine Lagumđija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Jednog dana neko će na ovom stenogramu doktorirati pa će viditi skim je imao posla ova zemlja 2005. godine i vrlo će jasno vidjeti šta vi mislite u ulozi Regulatorne agencije, šta vi mislite o tome kako se Vijeće treba formirati i što kažu izvolite postupiti po vašoj parlamentarnoj većini, ako mislite da je to suština cijelog problema, ali ja bih predložio, ako sam dobro shvatio ministra da nas poštedi bruke pa da nam dostavi ova druga imena i da onda kao pravi Parlament o njima razgovaramo, a ne sa argumentom, nas je više nego vas. Vas je nažalost više nego nas i to nije sporno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine Lagumđija. Molim vas, hvala vam. Gospodin Gligorić ima pitanje.

Molim vas vrlo kratko gospodine Gligoriću. I vi se drugi put javljate.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Sozbirom da je ministar dao dodatne informacije i meni su lično koristile, ali mi nije jasno, pročitali ste na prvom mjestu Vlatka Določeka, a ako se to tako reda vjerovatno po vrijednostima, prošao je proceduru na prvom mjestu je te liste, a onda potom potpuno nestaje taj sa prvog mjeseta, pa ga nema ni na sedmom u zvaničnom prijedlogu.

Volio bih da vidim čime ste se rukovodili kada ste već spomenuli i kadrovsku komisiju i Savjet ministara, a da prethodno niste uzeli u obzir, vjerovatno onaj ko je prije vas poredao da je to poredao po značaju, po kvalifikacijama, po vrijednostima itd. Da je taj čovjek na posljednjem mjestu ja bih rekao pa dobro, vjerovatno nije ispunio uslove, ali biti na prvom mjestu prijedloga prema kadrovskoj komisiji i prema Savjetu ministara i biti potpuno izbrisani, nema mi jednostavno logike.

I drugo pitanje, i drugo pitanje, sobzicom evo da i Mišić, da Ivo Miro Jović odmah reaguju itd., toliko je to očito da ste poredali svoju partijsku vladajuću infrastrukturu i da eto tako instalirate u svim državnim organima. Na to mi ne trebate odgovoriti. To je svima ja mislim već jasno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala vam gospodine Gligoriću. Molim vas, mislim da nema više, vi se javljate jel.

Da. Izvolite gospodine Joviću. Ja vas molim dajte da idemo.

IVO MIRO JOVIĆ

...oforba, nema problema. Nisam danas govorio, evo ja se zahvaljujem što mi je data prigoda da. Naime, ja imam neke dileme, pa bih ih htio podjeliti naglas sa gospodom parlamentarcima.

Mi smo na prošlom, ili pretprošlom zasjedanju imali jedan slučaj, ja doslovno i hoću ga držati slučajem u kojem aktualna Regulatorna agencija, koju evo nisam ni znao da mi imenujemo, ili potvrđujemo, ili dajemo suglasnost, a kada netko potegne u javnom mediju da nas treba izbatinati, oni šute. I sada se dijelimo na oforbu i na poziciju. Opet oforba, htjela bih ona postavljati da nas opet batinaju, da oni šute i da imaju dobru plaću, a da mi ne znamo kolika je, kakva im je nacionalna struktura, što oni uopće rade. Mi smo samo znači dužni da ih dobro ovdje postavimo da imaju debelu plaću.

I sada ja pitam i sebe i vas jesam li to ja zалutao? Ovdje me interesira, ako Minsitarsko vijeće posjeduje tu poziciju, da Parlament predloži sastav, jer je to njegova uloga ili nije. Pa ja ne znam otkud ovo pitanje, zašto bi Ministarsko vijeće nekom odgovaralo da se ono opredjelilo za ovo. Da li ovi ljudi imaju kvalifikacijsku strukturu koju zadovoljava ...? To ja postavljam pitanje. Čuli smo gospodina ministra da oni zadovoljavaju. Zar to nije dovoljno? Znači u jednakopravnoj borbi Ministarsko vijeće ne mora obrazlagati za šta se ono opredjelilo. Opredjelilo se, samo ja vas molim svi zajedno da im kažemo, pa nemojte više čekati da nas batinjaju, jer nema potrebe za tim. A neki imaju plaću, vidim tri puta našu, pa mašala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Joviću. Poštovane koleginice i kolege, na ovaj način ja zaključujem raspravu.

Kolegij je u međuvremenu se konsultirao i Kolegij smatra da mi treba da se izjasnimo o listi ovih kandidata. Ovo je stav Kolegija, ali ja ću stav Kolegija staviti na glasanje. Mi ćemo, ne, ne pošto je bilo prijedloga i za pojedinačno izjašnjavanje, i Kolegij ima pravo da misli kao i ti pojedinačni prijedlozi, i sad ćemo se odlučiti kako ćemo glasati.

Kolegij predlaže, molim vas lijepo. Dakle, Kolegij predlaže da glasamo za listu kandidata i ja ovaj prijedlog Kolegija o načinu glasanja za listu, stavljam na izjašnjavanje.

Ko je za to da glasamo za listu?
 Pripremite se za glasanje.
 Glasajte sad.
 20 za, 7 protiv, 3 suzdržana, dovoljna entitetska većina, odlučili smo da glasamo za listu.

Pripremite se za glasanje o listi ovih 7 imena.

Pripremite se za glasanje.
 Glasajte sad.
 20 za, 5 protiv, 6 suzdržanih, 13 Federacija, 7 RS, dovoljna entitetska većina.
 Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenovao članove vijeća Regulatorne agencije za komunikacije prema prijedlogu Vijeća ministara, dakle 7 onih imena i hvala vam lijepo.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda, to je,

Ad.13. Prijedlog tumačenja na zahtjev Komisije za razmatranje statusa lica naturaliziranih poslije stupanja na snagu Ustava BiH do stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH

Uvažene koleginice i kolege, vama je 23. fabruara upućen, molim vas malo, vama je 23. februara upućen zahtjev Komisije za razmatranje statusa lica naturaliziranih poslije stupanja na snagu Ustava BiH do stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH za tumačenje Zakona o državljanstvu. Zahtjev za tumačenje u proceduri u skladu sa zaključkom Doma o autentičnom tumačenju. U skladu sa zaključkom o autentičnom tumačenju, Kolegij je zahtjev uputio Komisiji za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil, kao nadležnoj komisiji, zatim Ustavno-pravnoj komisiji i Vijeću ministara radi davanja mišljenja. Vijeće ministara dostavilo je 9. marta mišljenje koje ste i vi dobili. Na prvom dijelu sjednice, 10. marta dobili ste obaviještenje Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil, koju je Kolegij odredio kao nadležnu za razmatranje ovog pitanja. Kao što ste vidjeli, naša komisija nas je obavijestila da u cijelosti podržava stav Vijeća ministara i njegovo mišljenje iskazano u aktu kojem ste vi dobili kao i mišljenje Ministarstva civilnih poslova.

Ja će vas potsjetiti odnosno citirat će samo jedan dio iz mišljenja Vijeća ministara a to su tačke c) i d).

U tački c) kaže se – ne može se tražiti od Parlamentarne skupštine BiH tumačenje o pravnoj relevantnosti određenih slučajeva prijema u državljanstvo, jer to nije zaključak Parlamenta jer se u tom slučaju ne radi o autentičnom tumačenju zakona.

U stavu d) se kaže, - Komisija, misli se na ovu komisiju koju je formiralo Vijeće ministara, dužna je razmotriti status nturaliziranih lica, za period naznačen u Odluci o osnivanju komisije, u skladu sa pravilima struke, u zagradi, svi članovi Komisije su

pravnici, ili predložiti Vijeću ministara odnosno Parlamentarnoj skupštini BiH izmjene propisa kojima bi se ovo pitanje razriješilo.

Dakle, ovo su danas bili stavovi iz mišljenja Vijeća ministara koje je u cijelosti podržala naša komisija. Komisija za ljudska prava nam predlaže da ovo obavještenje primimo k znanju, da podržimo stav Komisije i da o tome naravno obavijestimo Komisiju za razmatranje statusa osoba naturaliziranih poslije stupanja na snagu Ustava BiH, do stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH. Ovo je ono što se je dešavalo. Mi iz Kolegija smo imali nekoliko sastanaka sa predstavnicima međunarodne zajednice na ovu temu.

Ja otvaram raspravu, vezanu za ovu tačku dnevnog reda, izvolite.
Gospodin Nikola Špirić, izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegnice, poslanici, članovi Vijeća ministara, naime, ovo je nažalost problematika kojom se dugo bavimo u BiH ali nikako da izademo u jedno aktivno stanje u kojem bi smo uredili ovu materiju na način da ne čekamo pred ambasadama, da jednostavno stvaramo takve uslove da se ukidaju vizni režimi za gradane BiH ali način na koji smo do sada radili, bojim se nije doprinjeo stvaranju takve atmosfere. Ovo je problematika kojom se bavimo od '99.godine. Dakle, mnogo godina i ovo je treći saziv Parlamenta koji pokušava da se bavi ovom problematikom. Tačno je kolega Šefik je rekao da smo mi razgovarali sa predstavnicima OHR-a međunarodne zajednice, nažalost, imam osjećaj da oni više imaju volje, smisla i želje da se ovaj problem riješi nego što institucije vlasti BiH to žele.

Ono što je ovde prvo po meni simptomatično i sporno, mi imamo Komisiju koju je imenovalo Vijeće ministara. Imamo njeno direktno obraćanje Parlamentu da da tumačenje a ne da se obrati organu koji je birao, pa da organ koji je izabrao komisiju nas pita šta o tome mislimo. To samo po sebi govori da nešto nije u redu i da se ovo je po treći put u kojem se od Parlamenta traži ovaj vid tumačenja.

Naime, po meni, ali kad je već to došlo pred Parlament, ja mislim da Parlament ne treba da sjedi skrštenih ruku, nego treba da odgovori na upit. Ja žalim dakle što smo dobili ovakav odgovor, od resornog ministarstva koji je nažalost prihvatile i naša nadležna komisija gdje se kaže ne može se tražiti od Parlamentarne skupštine BiH tumačenje o pravnoj relevantnosti određenih slučajeva prijema u državljanstvu u BiH jer to nije zadatak Parlamenta jer se u tom slučaju ne radi o autentičnom tumačenju zakona. Ovde se kaže Komisija .... dužna razmotriti status naturalizovanih lica za period naznačen u odluci, osnivanju Komisije u skladu sa pravilima struke itd. Da ova komisija je to bila ustanju ona se ne bi nama ni obratila. Ja mislim da smo mi kao Parlament, dužni dati to tumačenje a ne vidim druge institucije u ovoj zemlji, sem Parlamentarne skupštine da ovo može da tumači. I, mislim da zahtjevi Komisije prema Parlamentu jesu jasni, samo što je problem da se u ovoj zemlji oni moraju u tri saziva ponavljati, niko nema snage da da es... zadatak.

Naime, želim da skrenem pažnju da smo mi imali jednu komisiju koja je u Zakonu o državljanstvu imala pravo da tamo gdje utvrdi da je mimo zakona dodjeljeno državljanstvo i da ga oduzme. Ova komisija koju je imenovalo Vijeće ministara taj mandat nema i mislim da je to greška i da po mom viđenju bi trebalo mijenjati te stavke u Zakonu o državljanstvu. Ali, evo šta Komisija traži. Ja sad ne znam, postoji li raspoloženje ili ne postoji. Oni kažu da je članom 3. Aneksa I tačka opštег Okvirnog sporazuma za mir u BiH, Sporazuma o vojnim aspektima mirovnog rešavanja propisano izmeđuostalog da sva vojna lica u BiH koja nisu lokalnog porijekla, moraju se povući zajedno sa opremom sa teritorije BiH u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog aneksa. I dalje nas oni pitanju.

Dakle, niko nije mogao dobiti državljanstvo zato što je bio u oružanim snagama, bilo koje vojske i bilo koje komponente. Dakle, nije mogao biti nagrađen da dobije državljanstvo zato što je ratovao u BiH, bio on pomagao, ne znam bilo koju stranu u ratu u BiH. Dakle, tu je jasno, ja ne znam šta mi treba dodatno da tumačimo. Ako je odredba tog aneksa eksplisitna i oni kažu, dakle mi moramo pomoći da kažemo, od do, te odluke, podliježu preispitivanja. I tamo gdje je neko bio nagrađen, dobio državljanstvo zato što je učestvovao, Komisija može da mu oduzme ili ako dokaže validnim dokumentima da nije, da kaže, okej ovo je državljanstvo uredu. Ako lice bude nezadovoljno ono može da se žali sudu i sud će reći okej, potvrđuje ili ne podržuje državljanstvo. Ne znam, možda takvih slučajeva nema mnogo, možda nema ni jedno, ali iz ovog problema moramo izaći na takav način.

I Komisija dakle, traži od Parlamenta, obzirom na navedene okolnosti, to je ova komisija zatražila vaše tumačenje, da li je prijem tih lica u državljanstvo BiH nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma, ima pravno, da li je pravno relevantan, odnosno da li Komisija može smatrati prijem istih lica u državljanstvo BiH kao pravno valjano ili ne.

Ja mislim da pravno nije valjano. Ja mislim da mi moramo donijeti odluku da damo mandat Komisiji da može dakle, ali tu treba izmjena zakona, ali ovde da kažemo da se mora primjeniti decidno odredba Aneksa Dejtonskog mirovnog sporazuma. Dakle, to je ono, način na koji možemo izaći iz ovog problema. Svako drugo nadmudrivanje, čiji je mandat, nije li, šta može Komisije, šta ne može, stvara ružnu sliku o BiH. Neću namjerno da govorim o problemima koje već imamo bez razloga, dakle bez razloga. I ja mislim da ovde je jedini zaključak da mi kažemo okej, taj period podliježe kontroli i naravno drugi potez bi bio da prihvativimo ali naravno kad Vijeće ministara predložii izmjenu Zakona o državljanstvu, da damo sta prava ovoj komisiji koje je imala Komisija koja je formirana i koja je radila u prošlom sazivu. Dakle, da tamo gdje utvrdi, može i oduzeti ili potvrditi državljanstvo. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvalujem. Ko dalje želi da govori?
Gopodin Tihomir Gligorić, nakon toga gopodin Momčilo Novaković, izvolie, pa gopodin Kunić, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Radio sam u Komisiji za ljudska prava i podržao sam ovaj izvještaj o kome danas mi razgovaramo. Smatram da je sasvim dovoljno Komisiji koja razmatra status naturalizovanih osoba, da mogu da primjene Aneks I ovog Opšteg sporazuma, a da je problem unutar same Komisije i zato bi bilo dobro, ukoliko ta komisija ne može da radi svoj posao, a ja smatram da ne može da uradi posao zbog nekih problema unutar te Komisije, da bi o tome trebalo da povede računa Savjet ministara i riješio to ili da završe posao ili da raspuste tu komisiju i imenuju drugu, novu. Jer, u ovom propratnom aktu, sasvim jasno stoji, u to vreme je bio ministar Svetozar Mihajlović koji kaže, da treb toj komisiji stav Parlamenta a dole u zadnjoj rečenici govori, što je u suprotnosti sa odredbama Opšteg okrivnog sporazuma za mir u BiH, znači potpuno je čovjeku jasna situacija da je trebalo to primjeniti i da nema nikakve potrebe za bilo kakvim tumačenjem, autentičnim tumačenjem recimo u Predstavničkom sada domu ovde. Ili sam pada u kontradiktornost, jer traži stav a istovremeno mu je jasno i to na kraju potpisuje. Na isti način nastavljaju i dalje da ministri rade na takav način a i Savjet ministara.

Smatram da Dejtonskim mirovnim sporazumom Aneks I koji tretira ovaj, vojni aspekt i ovo konkretno pitanje je potpuno jasno, i pitanje je sada da li mi možemo da damo autentično tumačenje Dejtonskog mirovnog sporazuma. Ja nemam valjane argumentacije u tom pravcu. To je jedna specifičnost u odnosu na autentična tumačenja koje dajemo za zakone koje mi donosimo u ovom Parlamentu.

Zatim, svi koji su dobili državljanstvo i nisu napustili BiH a bili su u oružanim snagama, njihova pojedinačna rešenja smatraju se ništavnim. I to je potpuno jasno za bilo koju komisiju a samo ne znam za našu komisiju ovaj, da je to veliki problem iako su tamo diplomirani pravnici. To se radi o političkim razlozima, o nekim strahovima, o nekim ko zna kakvim interesima unutar te Komisije. Ako posmatramo ovo, želim biti krajnje realan, ako posmatramo ovo sa vojnog aspekta, onda vi to morate poništiti. Ako posmatramo sa civilnog aspekta, misli neko formirao brak itd. onda je to opet neka nova situacija o kojoj možemo razgovarati. Ali, morate prethodno pitanje riješiti i oduzeti državljanstvo svakom onom, za koga dokažete da je suprotno ovom Aneksu I.

I zato kažem, zbog toga podržavam i dalje i ovde sada, izvještaj Komisije za ljudska prava jer je unutar Komisije za ustavna pitanja bilo takvih prijedloga da se da autentično tumačenje što je Komisija imala u vidu jer je predsjedavajući Ustavno-pravne komisije gospodin Ćeman bio prisutan i mi smo se opredjelili za ovu varinatu Savjeta ministara kao dobrim rešenjem da nema potrebe da se da autentično tumačenje zato što je odredba apsolutno jasna. Osim ako neko ne želi da dobije na vremenu, da amnestira Komisiju da ne može da radi svoj posao i da Komisija koja nije bila ustanju da završi svoj posao, dignemo na taj nivo da se i mi sad bavimo jednom stvari notornom činjenicom koju smo mogli uraditi sami zbog nekih strahova koji žele da prenesu na Parlament. I zato smatram, da nema potrebe i zato ću podržati izvještaj Komisije za ljudska prava.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Nikola Špirić, repliku ima. Neka se pripremi gospodin Novaković za diskusiju, pa gospodin Kunić, pa gospođa Seada palavrić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Htio bih samo da skrenem pažnju na jednu stvar, da ne budemo zatečeni u BiH. Kažem, ovo je problem kojim se nažalost više bave međunarodna zajednica, nego što su vlasti .... Ovo je problem na kojem će se voditi procesi u BiH budu li svi ograni vlasti radili na ovakav način. Dakle, ovo je 7 godina traje nadmudrivanje šta ko treba da uradi. 7 godina stoji problem i 7 godina je to grč za građane da se vize ukidaju i da slobodno mogu da idu. Da ne otvaramo sad specifične slučajevе ima li ih, nema li ih, ne pominjemo imena itd. Dakle, ovde je Komisija jasna, da nije upala u grč i da nema problema ne bi nas pitala. Ali, hoćemo li mi kao državni Parlament zažmuriti pa sad to vratiti malo nazad, pa onda kad se budu vodili procesi i kad dobijemo naredbu kako ćemo, onda ćemo reći, znte to je sad ispravno.

Dakle, jasan je Dejtonski mirovni sporazum. Ako ima nesporazuma u Komisiji, ona pita Parlament, mi kažemo izvolite promijenite tu stavku. Ne može niko dobiti državljanstvo ko je ostao pod oružjem, a nije državljanin prostora BiH. Ne znam ko je, xy ne znam da li je pomagao Srbe, Hrvate, Bošnjake, ne bitno koga. I možda tu neće biti problem, kad se slučaj doveđe do kraja. Ili će biti malo problema. Ali je to stvar koja se mora riješiti. Nije dobro da se BiH percipira kao, ona mora da proizvodi stabilnost a ne da izvozi nestabilnost na ovakav način. I zato ja molim da smognemo snage da damo Komisiji i kroz promjenu zakona mandat da može uzimati državljanstva. Prošla je Komisija oduzela negdje 380 državljanstava, ne znam ni ko su. Imala mandat da to uradi. A, ovako problem stoji pod tepihom. Ja molim i Vijeće ministara i Parlament da nam pomognu da nađemo aktivnu poziciju koja je u interesu države, ne xy-na. Dakle, ako treba tumačenje, da ga damo. Sad mi nećemo tumačiti ništa a pričamo o promjenama da li je vrijeme 10 godina ovako ili onako.

Dakle, ovde za mene su stvari jasne. Ja mislim, danas da Parlament mora donijeti nekakvu odluku. I dobro bi bilo da donešemo odluku koja nije u koliziji sa elementarnom logikom. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Slijedeći se za riječ javio gospodin Momčilo Novaković, neka se pripremi gospodin Petar Kunić. Nakon toga gospođa Seada Palavrić, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, ja mislim da mi se čini da mi o istoj stvari pričamo, ustvari na isti način, čak istu stvar postavljamo. Pazite, je li prvo Komisija mogla odlučiti ili nije, očito da nije, čim nam se javila. Dakle, da su ljudi taj posao mogli

završiti, oni bi ga završili bez nas. Evidentno je da nije. Ako je norma jasna, onda to što ona je jasna očito shvata se u Komisiji na različit način. Jedni shvataju da je jasna time da se poštuje dakle, član 3. Aneksa I, drugi smatraju opet, da je jasna time što su te stvari urađene prije, znači u nekom međuprostoru i upravo što je svima ona jasna na različite načine, Komisija ni ne može konsenzusom kako je odlukom predviđeno donositi, Odlukom o osnivanju Komisije, predviđeno, ne može donositi očito odluke. U tome meni, ja tako shvatam ovaj problem i čini mi se da Komisija nakon ovoga neće imati ništa više nego što je imala i prije ove sjednice. Dakle, ljudi će i dalje imati situaciju u Komisiji kako imaju.

Dvije su moguće varijante po meni. Jedna varijanta je, da se način na koji ova komisija radi, drugačije definiše, dakle da se odluka, pravilnik, zakon itd. znači promijeni u odnom pravcu u kome bi Komisija mogla dakle donositi odluke. Ovako ih ona očito ne može.

Druga vrijjanta je, da mi kažemo, okej, jeste jasna ali je Parlamentu ta ovaj, situacija jasna ovako, meni je ona jasna na način kako je objasnio gospodin Špirić, kako piše dakle i u članu 3. Aneksa, ona je meni na takav način jasna i ja je to tako shvatam. Dakle, ja shvatam da svi oni koji su bili iz bilo koje zemlje ovdje, znači stupanjem na snagu Dejtonskog mirovnog sporazuma u roku od 30 dana ne mogu biti ovde i sva dokumenta i sva druga državljanstva su za mene ništavna u tom periodu. To je, za mene je to jasno. Očito da u Komisiji nekima jeste tako jasno, drugima je drugačije jasno.

Pitanje sada, kako formulisati ovo tumačenje o kome je govorio gospodin Špirić. Dakle, na koji način sada mi da ga kao Dom formulšemo a da Komisiji ono bude jasno. Hoćemo li se postaviti sad i mi u poziciju pa da kažemo, ko je za to da je prioritet Aneks I člana 3. Dejtonskog mirovnog sporazuma. Za mene, on jeste prioritet. Da li možemo tako postaviti, pitam Kolegij, znači da li možemo tako postaviti pitanje ovde da se o njemu glasa ili ne možemo.

Jedno je činjenica da mi moramo i trebamo Komisiji omogućiti da radi. Kad kažem mi, onda mislim na sve institucije u BiH i na Savjet ministara pa i nas ovdje. Dakle moramo ljudima omogućiti da rade ako su blokirani i ne mogu raditi, onda treba da ih odblokiramo na neki način.

Ja mislim da nije pa akohoćete dovoljno ozbiljno i sagledano sve moguće posljedice, ni sagledati sve moguće posljedice zadržavanja ovakvog stanja. Čini mi se da svi bježe od toga da jednom ovu stvar presjeku, kako god, da presjeku.

I, ja sam pristalica da mi kažemo ovdje dakle, jeste jasna norma na sledeći način. Možemo li ili ne možemo? To je sada stvar koju treba i Kolegij da vidi da li možemo mi izaći sa takvom formulacijom, odnosno da li jednostavno to rješenje ovdje u ovoj Skupštini ima potrebnu ovaj, kritičnu većinu. Ja mislim da je ono logično, ali očito je da postoje neke druge, neka druga razmišljanja ili hajde da kažem, nečiji interesi ali očito i interesi u smislu da ova grupa ne može završiti svoj posao odnosno ova komisija. Vidite, u samom startu, Komisija je dobila vrlo nesretan naziv. Znači Komisija za razmatranje statusa naturali....Pazite status je jasan. Ona bi samo trebala utvrditi činjenice je li bilo

tako ili nije. Dakle, ima li neko ili nema to državljanstvo. Time bi već status bio riješen. Međutim pred komisiju je očito stavljeno namjerno, postavljena takva situacija da Komisija nikada to ne može riješiti i zbog toga ljudi i jesu ovdje došli jer ne mogu riješiti.

Dakle, ja sam za to da mi potpuno jasno kažemo Komisiji, ovaj Dom, ova Parlamentarna skupština na ovaj način, tumači tu odredbu zakona i sugeriše Komisiji da psotupa tako.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Špirić ima repliku.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Naime, mislim da svi suštinu od prilike znamo, ali ovdje je jasno pitanje Komisije. Ne traži ona opširnu priču. Može li smatrati da je pravni osnov, pravno relevantan ili ne za taj period. A ovde je problem, ovde se vodi bitka za kontinuitet pravnih dokumenata do potpisa Dejtonskog mirovnog sporazuma jer je bio Zakon o državljanstvu Republike BiH u kojem je prisustvo oružanim snagama bilo polazna veličina za državljanstvo. Ovde kaže ne, može biti polazna za državljenje BiH. Ali oni koji su izvana, izvan BiH, moraju da napuste BiH. Dakle, jasno ko dan. Ljudi kažu, je li ovo pravno relevantno, šta nas pitanj? Kaše, obzirom na ...okolnosti, ova komisija je zatražila vaše tumačenje, da li je prijem tih lica u državljanstvo BiH nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, da li je pravno relevantan, odnosno da li Komisija može smatrati prijem tih lica u državljanstvo BiH kao pravno valjan ili ne. Da ili ne. I, izjašnjenje Parlamenta će biti jasno ili im stvaramo uslov ili ne stvaramo. Dakle, kako će se ko izjasniti manje je bitno meni. Ali moramo imati odgovor, je li pravno valjan ili nije? I to je tumačenje, i slažem se sa gospodinom Novakovićem da možda različito vidimo a to će pokazati glasanje.

Dakle, ne možemo ostati da ne damo nikakav odgovor. To je najružnija poruka. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem.

Gospodin Petar Kunić, izvolite.

PETAR KUNIĆ

Uvažena gospodo, to je malo složenije pitanje, nego što sam ja čuo do sada. Neko je postavio pitanje tumačenja ovog aneksa. To je zadužen Visoki predstavnik, dakle da tumači Dejtonski sporazum a ne ova Skupština. Prema tome, ako se želimo, ako želi stručna služba tumačenje, onda se mora obratiti Visokom predstavniku da da tumačenje. Vrhovni tumač evo svih aspekata Mirovnog sporazuma u Dejtonu. To je broj 1.

Broj 2. radi se tačno o određenim pravnom normom, određenim licima statusa lica naturalizovanih posle stupanja na snagu Ustava BiH do stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH. Dakle, samo o tim licima dakle, o njima se može raspravljati ne o drugim licima. To je broj 2.

Broj 3. za sticanje državljanstva izdaje se pojedinačni akti ili upravni akt. Prema tome s tim Skupština ama baš veze nema, ova Skupština. Nego je stvar izvršne vlasti, stvar nadležnih organa koji rešavaju, donose odluku o prijemu u državljanstvo. Iz ovoga proizilazi da se radi o ništavnim upravnim aktima. S obzirom da je donosioc upravnog akta o sticanju državljanstva, imao pravnu normu koja je određivala da takva lica ne mogu ni pod kojim uslovima dobiti državljanstvo jer moraju napustiti teritorij BiH. Dakle, radi se o ništavnim upravnim aktima.

No, i tu je komplikovana situacija. Treba vidjeti Zakon o opštem upravnom postupku, kada se u kojem roku može proglašiti ništavni upravni akt. Čini mi se da to je važno, namam sad tog zakona pred sobom. Da li je ograničen rok ili da li nije ograničen rok. Objektivni rok za takve akte je negde 5 godina u pravilu može biti duži, može biti u nekim situacijama kraći.

I, posljednju stvar koju sam htio reći, to je pitanje Komisije. Prvo, primjećujem, da Komisija nije u odgovarajućem sastavu predviđenom, kako to određuje Zakon o državljanstvu BiH. Koliko mi se čini, samo su predviđena i dva odnosno tri strana državljana. Prema tome, Komisija nije radila u pravom sastavu. I to je bitno

/zajednička diskusija/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo nastavite, izvinite.

PETAR KUNIĆ

Htio bih, čuti da li su bili uključeni u to?

Četvrta stvar, koja je ovde veoma bitna, to je da se naturalizovanim licima dakle licima koja žive, koja imaju prebivalište u BiH poslije 8 godina, poslije redovne anturalizacije ne može oduzeti državljanstvo. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem.

Gospođa Seada Palavrić, izvolite. A, nakon toga, ako nema više prijavljenih i ja bih se, ima gospodin Ivo Miro Jović, uredu je moram gledati na ovaj pretraživač ovdje, nema nikakvih problema, vi ste na redu, pa će onda ja govoriti.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Za neme bi bilo, sasvim prihvatljivo ono što je uradilo Minitarstvo civilnih poslova, i naša Komisija za izbjeglice i ljudska prava. Međutim, da moji oponenti ne bi rekli da bježimo od problema, dopustite da se uključim i drugčije u ovaj problem.

Mi moramo razlikovati vojni dio od Dejtonskog sporazuma i civilni dio Dejtonskog sporazuma. Ako pogledamo, Aneks I a) član 12. vidjet ćemo da je vrhovni autoritet za tumačenje ovog Aneksa I a) Aneksa o vojnim aspektima, zapovjednik AIFOR-a a da je vrhovni autoritet za tumačenje civilnog dijela Dejtonskog sporazuma Visoki predstavnik.

Takoder, Komisija o kojoj govorimo predviđena je Ustavom BiH, odredbom člana 1.7c) koji govori da će Parlamentarna skupština odlučiti o osobama koje su naturalizirane nakon 6. aprila '92. godine, pa do stupanja na snagu ovog Ustava a mi imamo još i sutiaciju do donošenja Zakona o državljanstvu BiH.

Dakle, nema dileme da je ovo pitanje iz Ustava BiH iz civilnog dijela a Ustav BiH u Aneksu II u prijelaznim odredbama kaže, kontinuitet zakona, svi zakoni propisi i sudski poslovniči, koji budu na snazi na teritoriji BiH, kad Ustav stupa na snagu, ostaju na snazi u onoj mjeri u kojoj se neko sa Ustavom, sve dok nadležno vladino tijelo BiH ne odredi drugčije. Dakle, bitno je da se Zakon o državljanstvu Republike BiH koji je bio tada na snazi, ne kosi sa Ustavom BiH, a Aneks I u Ustavu BiH u svojim dokumentima sadrži izmeđuostalih i Međunarodni ugovor o građanskim i političkim pravima iz '66. itd. S toga, ja smatram da Zakon o državljanstvu koji je omogućavao da se stekne državljanstvo na način koji je problematičan za Komisiju za naturalizaciju, je bio u skladu sa Ustavom i mogao se primjenjivati legalno. Dakle, svako onaj, ko je tada po tom osnovu stekao državljanstvo, stekao ga je na zakonit način.

E, hoćemo li mi sada izaći iz začaranog kruga, i ja sama mislim da mnogi da zapravo veliki broj ljudi koji je tada stekao državljanstvo uoće nije u BiH ili se čak kreće negdje po bijelom svijetu i ne sjećajući se da ima državljanstvo BiH. Ono što bi smo mi trebali uraditi, jeste inicijativa da se naš sadašnji Zakon o državljanstvu promijeni, da se u njemu intervenira na način da se sada državljanstva koja su tada dobijena na zakonit način, preispitaju i da se odzumu svakome onome ko je zaboravio da je državljan BiH, po tom osnovu ili je iznekog drugog razloga sada više obezvrijedio to državljanstvo koje je dobio.

Ja mislim da je to način da ovaj problem riješimo, a ne kojekakva autentična tumačenja i odugovlačenja. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Novaković ima repliku, pa onda gospodin Ivo Miro Jović, pa gospodin Zlatko Lagumđija, pa gospodin Živković, pa doći ćete svi na red, gospodin Ćeman nakon Ive Mire Jovića.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Rasprava koju mi vodimo ovdje upravo oslikava sliku, najvjerojatnije rada u Komisiji. Znači to je odprilike ovako izgleda meni se čini da izgleda i u Komisiji. Ja ne mogu da vjerujem, da je koleginica Seada rekla da zakon nije u suprotnosti sa Ustavom ako je Ustav potpuno jasno rekao da svi u roku od 30 dana treba da odu. Ja ne znam, to je Aneks I Opšteg okrivenog mirovnog sporazuma i znamo šta je Ustav, znamo šta je Okvirni mirovni sporazum, odnosno Sporazum za mir u BiH, znamo aspekte i znamo isto tako da svi ovi dokumenti čine jednu cjelinu. Dakle, svi ovi dokumenti čine jednu cjelinu.

Za mene je ovdje stvar potpuno jasna ali rekao sam, očito je da za sve nas je ona jasna ali na različite načine pa i za članove Komisije je jasna ali na različite načine. Ovdje su ljudi iz Komisije jasno rekli, da li je pravno valjana ili nije, neka norma. Jesmo li mi ti koji treba da kažemo, možemo li to reći? Očito je da Komisija se obraća nama, smatrajući da mi jesmo ti koji to možemo reći. I da smo mi izgleda jedini koji to možemo reći, po njihovom naravno mišljenju. I ja mislim, za mene je to jasno, ja mislim da ja mogu reći. I zbog toga, se zalažem za razmišljanje da se ovakvo pitanje kao što sam sugerisao i Kolegiju, da vidi na koji način postaviti pitanje, da se pitanje može postaviti evo i na ovakav način.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Ivo Miro Jović. Možete, izvolite. Izvinite gospodine Joviću.

VINKO ZORIĆ

Ja se ispričavam i kolegi i kolegama. Ovaj, mi smo danas od svake točke dnevnog reda, napravili mega spektakl, a ja vam kažem da je danas veliki četvrtak, dakle uvod u uskrs i ja sam očekivao da ćemo danas ovu sjednicu privesti kraju, a meni se čini da ako je ovo toliko bitno pitanje, ja predlažem da odgodimo za neku drugu sjednicu, da završimo današnju sjednicu konačno, kako bi do noći došli kući, barem mi kojima nešto taj blagdan važi i znači. Molim vas lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ja apeliram dakle na kolege da povedemo računa o ovoj činjenici. Ja kada sam zakazivao ovu sjednicu, ja sam vodio računa o tome i razgovarao sam sa ljudima kojima je ovaj, sutra i narednih dana praznik, odnosno blagdan i vodio sam računa o toj činjenici i zamoljen sam naravno da pokušamo da ovaj, završimo rad

sjednice, tako da ljudi stignu do mraka kućama. I molio bih, mislim da imamo ovu tačku dnevnog reda i još jednu vrlo kratko, mislim da možemo završiti ukoliko budemo kratko ovaj, govorili, ne budemo se nešto posebno nadmudrivali, da nađemo rješenje, da iskažemo svoj stav. I evo ja, uvažavajući ovo o čemu je govorio gospodin Zorić apeliram da kratko i jasno govorimo o ovim stvarima i naravno što je moguće prije.

Izvolite, gospodine Joviću. Vi imate repliku je li? Ima repliku, gospodine Joviću dva puta ustajete, izvinite molim vas, gospodin Kunić, pa šta mogu ja sada, izvolite.

PETAR KUNIĆ

Moglo bi se reći ovo što kaže gospođa Seada da je to, da čini vojni dio. Međutim, ostvarivanje prava i obaveza odnose se na civilni dio. Prema tome, ne isključuje se tumačenje Visokog predstavnika jer nisu to, nije ostvarivanje prava vojnog karaktera nego civilnog karaktera. I ja bih vas molio, prihvaćam ovo Zorićevo da odgodimo to. O ovoj stvari da mi oprostite, ne možemo svi raspravljati. Dakle, ne pozna se materija. Materija se ne pozna. Bilo bi dobro odgoditi i prema ovim sugestijama što se čulo danas na sjednici, da stručna služba zaista pripremi jedan elaborat po tom pitanju. Čuli smo svašta mislim, da. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam. Ja bih da mi nastavimo, da mi, ali molio bih kratko da govorimo samo ako možemo.

Izvolite gospodine Joviću. Recimo bilo bi dobro da završimo sjednicu do pola 5 mislim recimo, možemo to uraditi ako budemo bili, ovaj, sačekajte sad će čovjek kazati, mislim ovo stvarno, nema takve mogučnosti, izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ

Poslije uvaženog zastupnika Jovića, stvarno i trebate, slažem se jer ja ću biti sasvim suprotan ovom danas izrečenom. Ja nisam za razliku od mnogih koji su se danas javili pravnik. Ali da znate, sigurno jako lijepo znam čitati. I ovdje treba samo znati čitati i biti korektni. A u Aneksu I kaže, svi oni koji su tako, čuli smo to je li, koji se zateknuti pa 30 dana, moraju napustiti ako su u svezi s vojskom. A onda se ovdje, poziva na Ustav koji još eksplicitnije govorи o tom, pa kaže, oni koji su od 6. travnja '92. pa do dana stupanja Ustava na scenu ne pada napamet onom promišljenom, ljudima koji su odnosili ova dva dokumenta, da i riječ govorи poslije Ustava, donošenja Ustava. Znači ni jedna riječ ovde Ustav eksplicitno kaže, do dana stupanja na snagu Ustava.

Zato ja imam jedan prijedlog, držim bez obzira što se u posljednje vrijeme govorilo o Ministarskom vijeću, držim vrlo ozbiljan taj, tu instituciju vlasti i nije mislim, na mjestu formirati povjerenstvo sa ovakvom zadaćom. Moja bi zadaća bila da povjerenstvo poradi na tome tko je kršio, pa donosio antidejtonske odluke i primao ljudi bespravno u državljanstvo a eksplicitan je Ustav, kao što ja ga čitam a ne tumačim, i kao što vidim ovaj Aneks I. Znači, mislim da Povjerenstvo ima što da radi, a sve u cilju jedne

najvažnije stvari, građani od vas to gospodo očekuju da definitivno postanemo sastavnicom Evrope i da nisu redovi pred veleposlanstvima po radi naših ovakvih problema i naših neozbilnosti. Velikim dijelom mi imamo, naši građani imaju vize zato što ovo pitanje nije riješeno, netko nije htio ili je htio da i dalje agoniju produži. Ovo je davno trebalo riješiti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam. Gospodin Ćeman Mirsad. Gospodin Ćeman je sada. Molim, ma gospodin Ćeman se javio, ali mislim evo može, nije problem gospodin Lagumđija izvolite. Ma nije problem nikakav, izvolite. Ima sekretar vodi, vidite ovako, evo vam papir, ja čitam uopće ne pišem ja, evo.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja sam se javio za repliku Joviću zato što pokušavam da dođem do riječi, vidim jedino se može doći do riječi replikom. Regularno se javio i nikako da dobacim do riječi jer replike su brže.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma nemojte tako gospodine Lagumđija stvarno to nema smisla, mislim šta radite. Evo sekretar Doma pa, nemojte evo

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dobro, nema smisla, mogu li nastaviti?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Možete, izvolite nemojte, bez potrebe tamo gdje nemate uporišta da upučujete kritike. Evo, pogledajte papir po kojem ja čitam. Neću uopće ja da evidentiram. Izvolite nastavite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dobro. Nekoliko prethodnih činjenica, ne pitam nikoga, samo želim da naglasim. Kako je do ovoga došlo? Ne trebam nikome posebno objašjavati šta se je desilo 11.septembra 2001.godine. Upravo na bazi te činjenice, na bazi 11. septembra 2001.godine, tadašnje Vijeće ministara je formiralo komisiju koj još do danas nije promijenjena, što govori u prilog tome da ova vaša parlamentarna većina zna da se radi o prljavom poslu i niko nije htio u to da uđe. I zato ste ostavili da ovi rade.

Vijeće ministara je formiralo komisiju i ta komisija odgovara Vijeću ministara, to se vidi iz odluke iz načina na koji je ona formirana. U mišljenju kog smo dobili, pred ovu sjednicu, od nadležne naše komisije, se podržava praktično mišljenje Vijeća ministara. A Vijeće ministara u svom mišljenju kaže da Parlament s ovim nema ništa, što je potpuno

tačno. Iz čega se postavlja logičnim pitanjem, što mi o ovome razgovaramo? Ja mislim da je normalno da o ovome razgovaramo ali ne na ovaj način i po ovom mišljenju. Jer, nije ovaj Parlament nadležan za davanje mišljenja o mjerodavnosti nadležnosti Komisije koju mi nismo formirali nego je formiralo Vijeće ministara. Dakle, ušli smo u jedan prostor iz kojeg nema izlaza jer ćemo se vrtiti u proceduralnoj ravni, a suštinski o čemu se radi. Radi se o nečem što je loša strana istorije državnih vlasti ove zemlje. Činjenice da jedan broj ljudi je ostao ovdje i mjesec dana nakon Dejtonskog sporazuma tu nije imao pravo da ostane po Međunarodnom ugovoru, na koji se svi ovdje pozivamo.

I, zbog svega toga, gospodine predsjedavajući, moj prijedlog u skladu sa onim što je rečeno maloprije, imate većinu, dete, dogovorite se šta ćemo sa ovim ljudima? Hoćete mijenjati zakon? Hoćete riješiti ovo? Kao što ste imenovali onu regulatornu jer imate matematiku, hajte sad tu matematiku uporebite pa završite ovaj posao, riješite ovaj problem. Riješite ovaj problem. Ovaj problem su kreirale vlasti koje su bile na sceni u ovoj zemlji '95., 6., 7., 8., do 2000.godine. I kad se desio 11. septembar, kad smo potpisali ono što smo potpisali kao zemlja u što se svi zalažemo, da smo je li, u jedinstvenom frontu borbe protiv terorizma pri čemu teror nije ime za jedan narod ili jednu vjeru, nego za ime i prezime pojedinih ljudi, sad imamo problem. Taj problem, ja bih vas zamolio, mi ne želimo dakle gospodine predsjedavajući, u ovome da jednostavno učestvujemo. Dajte nam izadite sa meritornim dokumentom, Vijeća ministara koje je prethodno Vijeće ministara ispostavilo nama, kao svoj plan aktivnosti da se ovo završi. A ne da ovde mi učestvujemo u vašim proceduralnim nesporazumima. Drugim riječima gospodine pšredsjedavajući, ja sam duboko svjestan činjenice da ovo što mi sada imamo pred sobom, da ovo je rak rana ove zemlje 100%. I nikakvi cipsovi nam neće pomoći da ovo riječimo. Ovo je sjeme koje je posijano '96. i koje je proklijalo i ide dalje. I pošto vi imate jako dobro iskustvo u tome, kako se ovo sve pravi, imaćete iskustvo i kako da ovo demontirate. Pa, dajte izadite sa jednim stavom i mi ćemo onda o tome razgovarati. Inače, ja zaista smatram gospodine predsjedavajući da smo ušli u nešto što nam ne treba i mi više u ovome nećemo učestvovati. I time ću vam učiniti život lakšim jer me nećete više viditi danas.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodine lagumdžija. Vi imate naravno pravo da se ponašate onako kako mislite.

Gospodin Novaković, replika. Neka se pripremi Ćeman Mirsad za diskusiju. A onda, nakon toga gospodin Živković, tako mi je redoslijed gospodine Živkoviću. Pa ću onda govoriti i ja nešto.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Veoma kratko. Prvo, koliko ja znam, kolega Lagumdžija je također imao jedan period u kome je mogao stvari promijeniti na način kako on misli, pa ih je mogao promijeniti ili ih nije promijenio na način kako on misli da ih ne treba promijeniti. Dakle, najvjerovatnije ova varijanta druga.

Drugo, nema smisla sada da govorim pošto je gospodin Lagumdžija otišao, tako da neke netačne navode ovdje njegove, apsolutno sam mislio da istaknem ali sad više nema smisla, tako da se pokazuje da ono što sam jednom rekao i imao namjeru, da ustvari, ubuduće kad gospodin Lagumdžija bude govorio, ja neću prisustvovati njegovim ....

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ja, hvala vam gospodine Novakoviću. Gospodin Mirsad Ćeman, izvolite. Neka se pripremi gospodin Živković, pa ču onda kratko ja nešto reći.

MIRSAD ĆEMAN

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, u prvi mah imao sam namjeru zaista potruditi se da neopterećen bilo kakvim niti dnevno političkim, niti međustranačkim razmišljanjima na ovu temu, govorim iz ugla kako ja razumijem ovo kao pravni problem, a on je pred nas postavljen kao pravni problem.

Sva sreća pa je kolega Lagumdžija koji je izašao, na neki način ovaj, rekao, pa rekoh neke stvari pa mi je jednostavno da kažem gotovo poništio motiv da govorim o ovoj temi iz pravnog ugla, ali zato što su ovdje bitne dvije činjenice.

Prva je, komisija koja ima pravni problem, u kojoj mjeri politički neću da o tome govorim je imenovana od Vijeća ministara prije ovog parlamentarnog saziva. Parlament u prethodnom sazivu je pitan od te iste komisije o ovome pitanju. Dakle, to su činjenice i taj isti parlament i ta ista komisija nisu su se očitovalo o ovom problemu. Ja razumijem pravne dileme članova komisije i možda čak nespremnost Parlamenta čiji je mandat izlazio za 5-6 mjeseci u to vrijeme, da se nije upustio u to pitanje.

Bio sam na tragu spremnosti više iz pravnih korektnih, da kažem kolegijalnih razloga i kroz Ustavno-pravnu komisiju pokušati upustiti se u proceduru, čak davanja autentičnog tumačenja zato što sam jednostavno smatrao ovo pitanje i ovaj problem, ne pitanje pozicije ili opozicije, nego jdnostavno pravni problem u koji treba pomoći razrješiti jednom radnom tijelu, ad hoc radnom tijelu. Zbog toga je Ustavno-pravna komisija, mada ja govorim u svoje lično ime na neki način bila krenula tim tragom.

Slažem se također, a nekada kažem i u matematici nisu 2×2 uvijek 4, a ni u pravu nije uvijek tako i moguća su zaista različita razmišljanja i treba sa respektom gledati i u pravu na različita pravna stajališta i mišljenja. Dakle sa respektom sam pročitao mišljenje od Vijeća ministara i resornog ministarstva u kome smatraju da čisto sa formalno pravnog stajališta nema potrebe davati autentično tumačenje. Ja sam bio krenuo jednom drugom pravnom logikom po kojoj ako je važio kontinuitet propisa koji su imali određeno pravno dejstvo, a ono se odrazilo na prava građana, određenih građana i ako još uvijek se efekti tih propisa osjećaju, ili se trebaju poništavati na osnovu nečega da je imalo smisla upustiti se u tu vrstu autentičnog i pravnog tumačenja. Ali, evo priznajem da je možda pravno korektnije ovo mišljenje iz Vijeća ministara.

E sada da se vratim na poziciju radne grupe koja ima problem pravne naravi i razumjevanja ovoga pitanja i politikanstva. Naime, uistinu ako zanemarimo svrstavanje, a u ovom trenutku po nekom šablonu prepoznatljivom, pravnici ovdje, tu je profesor Kunić sasvim u pravu, slažem se, imaju itekako mnogo dilema. Imaju dilema. Govorim isključivo kao pravnik. Naime, zaista se kaže da kontinuitet propisa važi Aneksa 2.2. Ako nije u skladu sa Ustavom, zaista onaj ankes nije sastavni dio Ustava. Dakle, jedna činjenica. MOžemo govoriti i o slovu i duhu sporazuma u cjelini, ali ponekada norma dakle tako glasi.

S druge strane, tačno kaže kontinuitet propisa. Period, pazite sad pravnu, govorim dakle kao pravnik, pa će na kraju ja predložiti šta je po mom mišljenju izlaz iz ovoga. Period koji je sporan, period, govorim o periodu dakle, persone niti znam, niti mi njih, postupak bi prepoznao itd. su dvije godine. Postavlja se pitanje, pravno, pravno je li ispunjen obaveza iz Dejtonskog, iz ovoga Aneksa I da su lica sa mjesec zakašnjenja, ili dva mjeseca zakašnjenja na koja se ona odredba odnosila su napustila zemlju, odnosno je li ispunjen, ako su napustili zemlju? Jeste. Pravno je pitanje da li se time dovode u pitanje pravne posljedice eventualno po nekom drugom osnovu. Jer se moglo desiti u periodu od dvije godine da neko ko je, opet govorim pravno, da neko ko je napustio zemlju, a to je bilo u kontekstu razumjevanja Mirovnog sporazuma, zbog povjerenja strana nakon godinu dana došao i rekao – molim vas lijepo dajte mi po tom osnovu prijem u državljanstvo u vrijeme kada se povjerenje vraćalo itd.

Dakle, uistinu je za nekoga ko rješava kao pravnik administrativac, pitanje da li je kada je ispunjena jedna odredba iz zakona iz onog sporazuma, da li je onda to moglo biti osnov za uspostavljanje nekog prava. Govorim da pravno dakle nisu bez osnova postavljanje ovih pitanja i ja u tom smislu razumijem komisiju. Ja razumijem komisiju. E, šta se sada može desiti? Ako uzmemmo da je zadatak komisije, za razliku od one druge komisije čiji je zadatak bio da ispita i čak oduzme državljanstva u periodu '92.-'95., ova komisija je imala, ja ne znam da li slučajno, ili namjerno, samo zadatak da ispita status. Na mjestu pravnika u toj komisiji, evo vidim ovdje gospodina Pandurevića i ko je još, po meni je bilo sasvim suvislo dakle konstatovati to na koju kategoriju se odnosi, povaditi statistike ko je sve u pitanju itd., eventualno iznjeti ove dileme i kazati da se status može riješiti na dva moguća načina.

Po pravilima upravnog prava, ili po pravu nadzora nadležnog organa, a preporuka komisije je mogla biti i bez ulaženja u ovu vrstu tumačenja zato što komisija očito iz ovoga nije imala izgleda pravo da odluci o njihovom statusu, nego samo da ga na neki način definira itd. Onda dakle i po pravu upravnog nadzora, ili pak je u svom izvještaju mogla kazati da prevalira mišljenje tako i tako, a to je da duh sporazuma podrazumjeva da, bez obzira na odredbu u Aneksu 2.2 na Ustav koji kaže o kontinuitetu propisa ona odredba iz sporazuma o vojnim aspektima Mirovnog sporazuma ustvari je na neki način, ili je, ili derogira ovu drugu, ili one u međusobno su u konfliktu, pa koja je jače snage.

U tom dakle jednom, pravnom zaista vrlo, vrlo, ne zanima me politički pristup ovako ili onako, nego pravno, profesionalno dakle potpuno ne sasvim jasnoj situaciji moglo se onda kazati da nadležni organi mogu donjeti i trebaju donjeti, tamo gdje

procjene da zaista ima osnova za to, rješenje upravni akt o recimo oduzimanju državljanstva, bez obzira, evo vidite ljudima se sudi ne znam gdje u Hagu itd., ali se poštuju njihova ljudska prava, naravno sa pravom na pravni lijek vodi se odgovarajući postupci i moglo se to pitanje u upravnom administrativnom postupku završiti već do sada vjerovatno pri čemu bi možda, možda sad ču biti ovdje isto korektan prema sudijama, možda dio ovih dilema bile prebačene na sud, umjesto na ovaj parlament. I onda bi sud zaista, koji bi možda u upravnom postupku, ili zahtjevu za, pardon u upravnom sporu, to sam profesore htio reći, sud eventualno u upravnom sporu, ako bi neko se žalio itd. utvrđivao, ili drugostepeni organ u odnosu na prvostepena rješenja, ako stranka ne bi bila zadovoljna i došao i razrješio ove dileme.

Prema tome, da završim, što se mene tiče, ja mislim da bi komisija, imajući u vidu sve ove dileme trebala jednostavno ih u svom izvještaju navesti i onda eventualno prema pravilima iz upravnog prava i upravnog postupka predložiti način rješavanja ovih stvari sa mogućnošću oduzimanja državljanstava i naravno to podrazumjeva o mogućnost pravnih lijekova i na taj način ona završiti svoj posao. Jer koliko sam ja vidio nije bio zadatak komisije da ona kaže ko jeste, ko nije, ili ja bar ne razumijem tako iz ovoga, jer imam dvije odluke o imenovanju različitih komisija.

Sve drugo, ako se zaista ovdje ne prihvata, a ja priznajem da ima argumentacije u smislu da ne možemo ići na autentično tumačenje, mada kaže bio sam spreman krenuti u tom pravcu, propisa koji više ne važi. Dakle tu je ključni momenat koji je mene na neki način kao pravnika ovdje naveo da ponovo preispitam svoje stajalište, propis koji više ne važi i ne možemo sada mi davati autentično tumačenje. Sve drugo je stvar dakle razumjevanja na sve moguće načine koje smo ovdje čuli, ovih odredaba i zbog toga mi se čini, mada naravno ovaj aspekt o kojem je Lagumđija govorio, drugi aspekti ovoga problema jesu možda za ovu skupštinu, ali davanje obavezujućeg mišljenja očito ima više razloga u pravu prihvati argumentaciju Vijeća ministara, nego upuštati se u autentično tumačenje predloga koga nema. Evo toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam Mirsade. Molim vas imamo još, dogovorili smo se do pola 5. Završićemo sjednicu, molim kolege da, evo saćemo.

Gospodin Živković, ja ču vrlo kratko, onda ču predložiti, pa ćemo odlučiti. Imamo samo još jednu tačku.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Veoma kratko, imajući obzir ovo što je gospodin Zorić govorio, naime kolege Ćeman i profesor Kunić su u pravu jednim dijelom da ovdje pravnici imaju zadnju riječ i da je ustvari ovo pravna materija. Međutim, gledajući sve zakone koje donosimo i stvari o kojim raspravljamo ispada da samo pravnici ovdje trebaju da sjede.

Međutim, mi smo predstavnici dijela naroda kojih se i lično tiče ove stvari gdje na njihovim da kažem ognjištima sjede neki drugi ljudi ovaj su i koji imaju objektivan problem, a mi smo njihovi predstavnici i trebamo to da rješavamo i mi treba da kažemo opredjeljenje svoje da problem riješi. Znači ja dajem svoje opredjeljenje da se taj problem treba da riješi. On je suviše dugo i on treba da riješi i smatram da ovaj parlament ima snage da riješi taj problem, bez obzira što Vijeće ministara čini mi se stalno, konstantno ove dvije godine dio odgovornosti prebacuje na ovaj parlament. I to je neosporno.

S druge strane, svi mi ovdje smo potpisivali i glasali za kongres protiv terorizma. Ako ima ikakva naznaka da ljudi koji su na ovaj način dobili državljanstvo mogu da prave problem državi Bosni i Hercegovine, ja sam za tu situaciju da se to riješi, ali ne na način koji gospođa Palavrić je to rekla, znači da mi sad njih tražimo negdje po svijetu i da ih pitamo hoće li oni da ostave to državljanstvo ili neće da ostave to državljanstvo. To je sizifov posao gdje evo imamo informaciju, ljudi su mjenjali po pet puta svoje ime i prezime i to ne bi niko mogao u ovoj državi da uradi.

Ja sam bliže situaciji da se privremeno oduzme državljanstvo pa da svako napravi novi zahtjev za državljanstvo, molim vas. To je mnogo lakši način da on dođe kod vas, nego da vi njega tražite negdje po svijetu, pa da vidimo ko ima stvarno pravo da dobije tu državljanstvo i zahtjev na koji se riješi. Naravno treba ovdje uključiti i OHR-a, jer i on je tumač Dejtonskog ustava i tog aneksa, pa da vidimo kako međunarodna zajednica ima na taj problem u Bosni i Hercegovini svoje mišljenje, ali sve kako god da sredimo, mislim da smo se dogovorili da trebamo dat neki rok. I ako dajete neke zaključke, molim vas da u tim zaključcima bude rok da taj problem riješimo. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Živkoviću. Riječ ima predsjedavajući Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Uvažene koleginice i kolege, uvažavajući i cijeneći vrijeme koje preostalo kako smo se dogovorili još nekih 20-ak minuta da bi naše poštovane kolege koje imaju vjerski praznik mogli da stignu i izvrše svoje obaveze, ja ћu vrlo kratko kazati nekoliko rečenica.

Prvo, dakle ja sam potpuno svjestan da danas, budući da Ustavno-pravna komisija našega doma se nije očitovala po ovom pitanju ovaj dom praktično ne može biti spreman da da neko relevantno, kompetentno mišljenje, a Ustavno-pravna komisija to nije uradila zbog toga što je stiglo mišljenje iz Vijeća ministara koje je podržala naša komisija, a Vijeće ministara naravnoimap ravo tako da misli i naša ova komisija nadležna za izbjeglice i raseljena lica i ljudska prava ima pravo da misli na način na koji misli, ja s druge strane smatram da mi moramo riješiti ovaj problem.

Ovo pitanje se mora razriješiti, ali se slažem sa gospodinom Kunićem da je ovo višeslojan pravni problem i da u razrješenju višeslojnog pravnog problema treba prvo da sjedne jedno tijelo koje se razumije, koje zna šta je ništavan akt, koje zna šta je vojni, šta je civilni aspekt, koji poznaje, koji zna šta je Zakon o državljanstvu, koji zna šta je uopšte

status, šta znači riječ status itd. itd. Ovo je,kako bi smo riješili problem, a ne bismo napravili grešku. Cilj je dakle da ono što je zakonito bude zakonito, ono što je nezakonito da bude nezakonito i da se prema tome na taj način odnosimo Dakle tu nema nikakve dileme. Ovdje je samo cilj da bude pravno utemeljeno i da ne bude napravljena greška. To je najvažnije.

U tom kontekstu ja smatram, vidite mi smo imali komisiju i po Ustavu imali smo komisiju i po Zakonu o državljanstvu iz '98., '99.godine koja je razmatrala status naturaliziranih lica do dana stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine, do 15. decembra 1995. godine. A onda je 27.septembra 2001. godine formirana od strane Vijeća ministara komisija koja ispituje status lica naturaliziranih od dana stupanja na snagu Ustava do dana stupanja na snagu Zakona o državljanstvu.

Ja prvo mislim da ova druga komisija treba da ima ista ovlašćenja koja je imala i ona komisija koja je radila u periodu od, koja je radila na provjeri ovih naturaliziranih državljanstava od '92. do '95. godine. Nema razloga da ova druga komisija nema ista ovlašćenja. Dakle to dakle mislim.

I druga stvar, vrlo je upitno ovdje, vrlo je upitno upuštati se u raspravu odnosa kontinuiteta pravnih propisa po Ustavu Bosne i Hercegovine u odnosu na Aneks Ia) Dejtonskog mirovnog sporazuma. I zbog toga smatram da bi bilo najbolje tražiti rješenje na ovom tragu da se, ili izmjeni Zakon o državljanstvu, ili dopunu odluka Vijeća ministara kojom će se precizno objasniti mandat ove komisije.

Ovdje u mandatu komsije kaže se, ove druge komsije, ove Pandurevićeve komisije, da je tako zovemo, jer je gospodin Pandurević ovdje prisutan, zadatak komisije je da razmotri status lica naturaliziranih poslije stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine i prije stupanja na snagu Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine, komisija itd. Ali pazite, ovdje nema ovih odredbe koje stoje u Zakonu o državljanstvu, a kaže se ovako

– Komisija razmatra pojedinačne zahtjeve za državljanstvo po osnovama naturalizacije odobrene u periodu navedenom u članu 40. stav 1. u tom cilju ona razmatra podatke koje joj dostavi lice o kome se radi kao i proceduralnu ispravnost. Na zahtjev komisije lica o kojima se radi, nadležni organi Bosne i Hercegovine i entiteta moraju joj dostaviti sve potrebne informacije u roku koji komisija odredi. Ako se lice o kome se radi ne poviňuje zahtjevu za dostavu informacije iz stav 2. komisija mu može oduzeti državljanstvo. Ovo piše, ovo je mandat ove prve komisije. I naravno postoji pravo žalbe, postoji sve. Ja mislim da ovakvim mandatom treba okvalificirati i ovu komisiju.

Zato je potrebno, ja sad ne znam tačno, zato nam treba pravno mišljenje, ili promjena Zakona o državljanstvu, ili nam je potrebna dopuna odluke Vijeća ministara. Mislim da će prije biti promjena Zakona o državljanstvu. To je dakle, i mi ćemo kao Parlament o tome odlučiti. Na taj način izbjegćemo situaciju vezanu za raspravu o odnosu kontinuiteta pravnih propisa Republike Bosne i Hercegovine i Aneks Ia) Dejtonskog sporazuma i na taj način osiguraćemo ono što nam je cilj, a rekao sam na početku šta je

cilj. Cilj je da istina ispliva na vidjelo, da ono što je zakonito bude zakonito, ako ima šta nezakonito da bude jasno kazano da je to nezakonito. Ovdje je to interes svih nas.

Zbog toga ja predlažem da mi sada prekinemo raspravu po ovom pitanju ili danas okončamo ovu tačku dnevnoga reda na način da zadužimo našu ustavno-pravnu komisiju, nevezano za tumačenja, da Ustavno-pravna komisija sagleda kompletan ovaj apsekt i da Ustavno-pravna komisija, imajući u vidu sve što ona zna, a i ove rasprave koje ima ovdje, do iduće sjednice koja će biti u narednih nekih 20-ak dana da pripremi neki izlaz iz ove situacije. Ja mislim na tragu ovoga o čemu smo govorili i to bi bio jedini po meni mogući danas način završetka ove tačke dnevnoga reda. To naravno ne smeta ni Vijeće ministara da radi svoj dio posla na predlaganju, to ne ometa ni OHR-a, to ne ometa n inas u Kolegiju, ali mislim da bi ovo bilo poštено prema ovoj situaciji da ovo pitanje moramo rješiti u Bosni i Hercegovini. Toliko hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Martin Raguž, zamjenik predsjedavajućeg. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Evo, dame i gospodo, vrlo ću kratko pokušati na tragu ovog što je sada na kraju i predsjedavajući reći svoje mišljenje. Znači, Parlament će morati nešto reći oko ovoga.

Znate zašto, ne zato što se može igrati ping pong, nego što je ovo ozbiljan problem za ovu zemlju. I svi oni koji su imali prigodu da razgovaraju o onim prioritetima za ljude Bosne i Hercegovine, a to je, jedno je od njih svakako i ukidanje viza, susreće se sa zahtjevom relevantnih međunarodnih čimbenika pa gospodo vi još niste zagrizli ni elementarne stvari. Mi to moramo javnosti reći. Znači ne trebamo im sijati iluzije da će sutra vizni režim prema Bosni i Hercegovini biti liberaliziran, ako mi unutar domaćih institucija ne možemo ovo pitanje rješiti.

Znači trebamo jasno i glasno reći, ili ako sada igramo da to riješi Visoki predstavnik. To će biti sljedeća i to vrlo brzo, jer će neko drugi preuzeti odgovornost za te ljude. Pa dajte da se opredjele. Šta je ovdje važnije, interes ljudi i državljanata, građana Bosne i Hercegovine, ove države da pokazuje da može ići sutra i donositi odluke i integrirati se u moderni svijet ili ping pong loptice i političke igre. Ja se opredjeljujem za ovo drugo. Nije dovoljno, treba vratiti mandat komisiji, treba joj vratiti, dajte članak 105. Vijeće ministara. Mislim da možemo ovdje na idućoj sjednici izmjeniti zakon. Ali to nije dovoljno. Neko će trebati reći šta je starije Dejton ili taj kontinuitet.

I to je jasno. Bez obzira šta mi možemo pravnički, ali to nije problem za ovu zemlju. Dajte da ga riješimo. Ako je potpisani Mirovni sporazum, ako su ga potpisale sve strane daj da ga respektiramo u tom jednom važnom elementu i riješili smo stvar. Neka se prihvati, ja prihvatom da Ustavna komisija, ali dajte da pokažemo da mi možemo ovo riješiti. U narednih mjesec dana dajte ovo riješimo. Ne treba nam Visoki predstavnik, dajte da i da pokažemo ljudima i javnosti da možemo. Evo hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Ragužu. Ja nemam više prijavljenih za. Gospodin Ćeman. Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

...da se Ustavno-pravna komisija bavi bilo kojim pitanjem. Uostalom mi smo do sada dokazali da nismo bježali od svojih zadaća. Ali, ako se traži pravno mišljenje, dozvolite i ako se govori pravnicičkim jezikom da se onda sasvim normalno konstatuje da ima pravnih dilema. Ako treba slati političke poruke, onda naravno mislim da ovaj auditorij može biti jednoglasan u pogledu slanja određenih političkih poruka.

Zbog toga mi se čini najuputnjim, ja sam na neki način na tragu toga bio kada sam spominjao mogućnost raspleta ovoga pitanja u sasvim normalno upravnom postupku, čini mi se u upravnom, ovaj prijedlog gospodina Džaferovića dobrim da ovaj parlament izrazi stajalište da treba proširiti mandat ove komisije. Komisija će status riješiti kako bude riješila, ako tamo x, y bude nezadovoljan, on će se žaliti. Mi smo time ustvari otkočili to i poslali ovu poruku, čini mi se o kojoj govori i kolega Raguž da se Parlament na taj način uključio. Dakle više komisija ne mora stajati ni ona u pat poziciji, jednostavno neka se stvar riješi.

Potenciram da jeste ovo važno svakako iz svih aspekata pitanje, ali ako se traži pravno razrješenje, onda neka se razrješava na pravni način.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Naravno.

MIRSAD ĆEMAN

Ako se traži drugo razrješenje, onda hajmo reći da onda tražimo to drugo rješenje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Ćeman, ja sam namjerno diskutovao danas o mogućim načinima rješenja ovog problema. Nisam uopće pretendovao da to što ja kažem tako i bude. Ali sam vrlo svjesno diskutovao da to uđe u stenogram da bi Ustavno-pravna komisija imala i moje mišljenje i moju diskusiju, pošto ja nisam član Ustavno-pravne komisije, kao i diskusije svih nas ovdje i sva ova mišljenja o ovom pitanju.

Ja mislim da bi bilo najbolje da odredimo, da zadužimo Ustavno-pravnu komisiju da u roku od 15 dana da pravni osvrt na ovo pitanje. Naravno od Ustavno-pravne komisije se traži da da pravni osvrt. Ovo je danas diskusija bez stava Ustavno-pravne komisije.

Gospođa Palavrić traži riječ. Izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Ja se izvinjavam, mislim da je nakraći put da ovaj problem riješimo na tragu prijedloga gospodina Džaferovića u smislu djelimično, dakle da se zahtjeva od Vijeća ministara da da ovoj komisiji isti mandat kao prvoj komisiji. I neka ona radi. A nemojmo uzalud vračati na Ustavno-pravnu komisiju ovakav problem.

Prvo nevjerujem, nisam optimista da se može doći do rješenja, a drugo, ustaće i zapovjednik EUFOR-a sada i Visoki predstavnik i reći gospodo, mi smo vrhovni autoriteti. Jedan za civilni dio, jedan za vojni dio i pustimo ih neka oni svoje tumače. Neka Komisija istovremeno radi. Imaće pravo žalbe, imaće odluke, doći će do suda i nikakav problem. Mislim da nam je to najjednostavnije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vidite ovako, pazite ovako, meni je, nama bi dakle bilo potrebno, ja se slažem dakle, ja sam rekao šta sam rekao, nama bi bilo potrebno mišljenje Ustavno-pravne komisije i o ovome o čemu smo govorili. Hoćemo da i naše diskusije budu testirane na stručnom tijelu ljudi. Da to imamo ovdje kao izvještaj. Ne smeta uopće da radi Vijeće ministara na tragu ovoga što je čulo. Ima ovlašćenja. Ne smeta OHR-u da radi. Ali da bi mi kao Parlament dali precizno stručno mišljenje. Ovo su bile diskusije i mogući prijedlozi. Potreban nam je prijedlog Ustavno-pravne komisije, a dali smo sadržaj, dali smo ono o čemu Ustavno-pravna komisija treba.

I zbog toga ja smatram da Ustavno-pravna komisija treba da izade sa odgovarajućim prijedlogom i zbog toga predlažem da zadužimo Ustavno-pravnu komisiju da nam u narednih 15 dana, u narednih 15 dana da pravne aspekte rješenja ovoga pitanja. Za nas, za dom da znamo kako ćemo odgovoriti. I onda ćemo staviti to kao tačku dnevnoga reda i definitivno se odrediti.

Evo, ja predlažem da se izjasnimo o ovom zaključku.
Pozivam vas da, ako možemo gospodine Gligoriću. Ja.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ako sam ja imao svoje mišljenje vezano za ovo pitanje, ako uvažimo evo ovo o čemu je govorio i gospodin Raguž, onda je bolje da mi rješavamo to pitanje, jer ovo što Seada Predlaže svaki puta kada interveniše Visoki predstavnik po ovakvim pitanjima, ona nas udaljavaju od evroatlaskih integracija. I pošto je to veliko jedno pitanje, bolje da to mi vratimo na način kao što i predsjedavajući

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Gligoriću to se neće moći riješiti bez Vijeća ministara, bez ovoga parlamenta i način kako mi to idemo. Jer, pazite, moguće je da, ja sad razmišljam ako bi Ustavna komisija prihvatile ove diskusije, moguće je da Ustavno-pravna komisija, da se

Dom idući put uvažavajući izvještaj Ustavno-pravne komisije odredi da je potrebno proširiti mandat ove komisije. Zato je potrebna po meni promjena zakona. Znači mora reagirati Vijeće ministara, mora reagirati ovaj parlament. Moramo samo da radimo, moramo da radimo u rokovim, moramo da radimo promtno jer se problem mora rješavati i zbog toga ja ovaj svoj prijedlog stavljam na glasanje.

Pozivam vas da se pripremite za glasanje. Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sa 25 glasova za, 1 protiv, 2 suzdržana i uz dovoljnu entitetsku većinu prihvatio zaključak kojima je zadužena Ustavno-pravna komisija da do, u roku od 15 dana da pravne aspekte rješenja ovoga pitanja koje je danas bilo na dnevnom redu.

Na ovaj način smo okončali tačku 12., pardon 13 dnevnoga rada. Prelazimo na tačku 14. Ja se izvinjavam vrlo brzo čemo završiti.

Ad.14. Imenovanje tri člana u Zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o identičnom tekstu Zakona o poštama

Zakon o poštama usvojen je u različitim tekstovima u domovima Parlamentarne skupštine, pa je stoga potrebno formirati zajedničku komisiju radi usaglašavanja jedinstvenog teksta.

U komisiju su na Proširenom kolegiju predloženi

- Izet Hadžić, Milorad Živković i Vinko Zorić.

Stavljam raspravu. Ko želi da govori? Niko.

Pozivam vas da se pripremite za glasanje. Glasajte sad.

Vidite malo, molim vas. Imamo potrebu još samo dva minuta. Imamo do pola 5 još 7 minuta. Samo malom molim vas, ostanite malo. Gospodine Jozo ostanite malo u sali.

Konstatujem da je Predstavnički dom sa 27 glasova za, bez protiv i 1 suzdržanim, uz dovoljnu entitetsku većinu formirao ovu komisiju za usaglašavanje teksta.

Uvažene koleginice i kolege ja na ovaj način će objaviti da je okončala rad 53. sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Želim da našim kolegama Hrvatima, katolicima čestitam predstojeće uskršnje blagdane i da im se izvinem što smo danas evo radili do vremena kada ja sumnjam da će bez neke velike žurbe moći stići da obave svoje vjerske obaveze i ja ih molim da uvaže ovo izvinjenje, jer smo nastojali da danas radimo zaista.

Hvala vam živi i zdravi bili.

Sjednica je završena u 16 i 30 sati.

